

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-156-16

Druk nr 1055
Warszawa, 24 listopada 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o Prokuraturii Generalnej
Rzeczypospolitej Polskiej z projektami
aktów wykonawczych.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Skarbu Państwa.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

U S T A W A

z dnia

o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, zwana dalej „Prokuratorią Generalną”, stoi na straży praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym praw i interesów Skarbu Państwa, oraz mienia państwowego nienależącego do Skarbu Państwa.

2. Prezes Prokuraturii Generalnej wykonuje zadania określone w przepisach odrębnych. Do decyzji administracyjnych wydawanych przez Prezesa Prokuraturii Generalnej stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996 i 1579) o decyzjach wydawanych przez ministra.

3. Prezes Prokuraturii Generalnej może wchodzić w skład komitetów powoływanych przez Prezesa Rady Ministrów.

4. Nadzór nad Prezesem Prokuraturii Generalnej sprawuje Prezes Rady Ministrów.

Art. 2. 1. Obsługę Prokuraturii Generalnej oraz Prezesa Prokuraturii Generalnej zapewnia Urząd Prokuraturii Generalnej.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, ustawę z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, ustawę z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, ustawę z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, ustawę z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym, ustawę z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, ustawę z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, ustawę z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w systemie informacyjnym Schengen oraz wizowym systemie informacyjnym, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Komitecie do Spraw Europejskich, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze i ustawę z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym oraz uchyla się ustawę z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

2. Siedzibą Urzędu Prokuraturii Generalnej jest miasto stołeczne Warszawa.

Art. 3. Prezes Prokuraturii Generalnej składa corocznie Sejmowi, w terminie do dnia 31 marca, sprawozdanie ze swojej działalności oraz działalności Prokuraturii Generalnej w poprzednim roku kalendarzowym.

Rozdział 2

Zakres działania Prokuraturii Generalnej

Art. 4. 1. Do zadań Prokuraturii Generalnej należy:

- 1) wyłączone zastępstwo Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym;
- 2) zastępstwo Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi i polubownymi;
- 3) zastępstwo organów administracji rządowej przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym;
- 4) zastępstwo Skarbu Państwa, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo organów administracji rządowej przed sądami administracyjnymi;
- 5) zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych;
- 6) zastępstwo osób prawnych przed sądami powszechnymi, polubownymi i przed Sądem Najwyższym;
- 7) przedstawianie sądom powszechnym, sądom administracyjnym, Sądowi Najwyższemu, Trybunałowi Konstytucyjnemu istotnych dla spraw poglądów;
- 8) przygotowywanie na wniosek Prezesa Rady Ministrów raportów, analiz i stanowisk obejmujących zagadnienia prawne, dotyczące w szczególności projektów aktów normatywnych, czynności prawnych dokonywanych przez podmioty państwowe, a także orzeczeń sądowych zapadających w sprawach dotyczących Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) wydawanie opinii prawnych;
- 10) wydawanie opinii o projektach aktów normatywnych dotyczących istotnych praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa, oraz organów wymiaru sprawiedliwości, a także regulujących postępowania przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi;
- 11) przygotowywanie rekomendacji i wzorów co do postanowień czynności prawnych;
- 12) udział w negocjacjach i mediacjach;

13) prowadzenie działalności wydawniczej i szkoleniowej w zakresie ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Prezes Rady Ministrów może wyznaczyć Prokuratorię Generalną do zastępowania Rady Ministrów lub ministra w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym.

3. Prokuratoria Generalna nie wykonuje zastępstwa w postępowaniu karnym. Jednakże Prokuratoria Generalna może, na uzasadniony wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa lub państwowej jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, przejąć zastępstwo w postępowaniu karnym, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Skarbu Państwa. Przepisy art. 7 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

4. Do zadań Prezesa Prokuratorii Generalnej należy:

- 1) rozstrzyganie sporów dotyczących praw i interesów Skarbu Państwa między państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej;
- 2) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa;
- 3) organizacja Sądu Polubownego przy Prokuratorii Generalnej oraz zapewnienie jego obsługi przez Urząd Prokuratorii Generalnej.

Art. 5. Prokuratoria Generalna jest niezależna w zakresie wykonywanych zadań.

Art. 6. 1. Przy wykonywaniu zadań Prokuratoria Generalna współdziała z:

- 1) organami władzy publicznej;
- 2) państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej;
- 3) organami jednostek samorządu terytorialnego i innymi podmiotami, w zakresie w jakim wykonują zadania z zakresu administracji rządowej;
- 4) innymi podmiotami uprawnionymi na podstawie odrębnych przepisów do reprezentowania Skarbu Państwa lub Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) państwowymi osobami prawnymi i osobami zastępowanymi, o których mowa w art. 12 ust. 2.

2. Prokuratoria Generalna może żądać od podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, informacji i dokumentów, w tym stanowiących tajemnicę prawnie chronioną, niezbędnych do wykonywania jej zadań.

Art. 7. 1. Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo Skarbu Państwa reprezentowanego przez organy i podmioty, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia ....

2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. ...), zwanych dalej „podmiotami reprezentującymi Skarb Państwa”.

2. Zastępstwo Skarbu Państwa wykonywane przez Prokuratorię Generalną jest obowiązkowe do zakończenia sprawy:

- 1) w sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy;
- 2) w sprawach:
  - a) o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
  - b) o stwierdzenie zasiedzenia– jeżeli wartość przedmiotu sprawy przewyższa kwotę 1.000.000 zł;
- 3) w sprawach rozpoznawanych przez sądy polubowne, niezależnie od tego, czy miejsce postępowania przed tym sądem znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czy też poza jej granicami lub nie jest oznaczone;
- 4) w sprawach o uchylenie wyroku sądu polubownego oraz uznanie albo stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej.

3. W sprawach wymienionych w ust. 2 pkt 2 obowiązkowe zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną nie ustaje mimo obniżenia się w toku sprawy wartości przedmiotu sprawy do kwoty 1.000.000 zł lub poniżej.

4. Prokuratoria Generalna nie wykonuje zastępstwa w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności.

5. Prokuratoria Generalna może przejąć zastępstwo Skarbu Państwa w każdej sprawie, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Skarbu Państwa. Przejęcie zastępstwa Skarbu Państwa może nastąpić w każdym stadium postępowania.

6. Stanowisko Prokuratorii Generalnej w przedmiocie przejęcia albo odmowy przejęcia zastępstwa Skarbu Państwa jest wiążące. Prokuratoria Generalna zawiadamia sąd o przejęciu zastępstwa Skarbu Państwa. Do zawiadomienia Prokuratoria Generalna załącza jego odpisy dla stron lub uczestników postępowania.

Art. 8. 1. Prokuratoria Generalna może, z urzędu lub na wniosek, przekazać wykonywanie zastępstwa podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa, jeżeli ze względu na charakter sprawy zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną nie jest konieczne.

2. Prokuratoria Generalna zawiadamia podmiot reprezentujący Skarb Państwa o stanowisku w przedmiocie przekazania wykonywania zastępstwa w terminie 7 dni od dnia

otrzymania wniosku. Stanowisko w przedmiocie przekazania albo odmowy przekazania sprawy jest wiążące.

3. Przekazanie wykonywania zastępstwa może nastąpić w każdym stadium postępowania.

4. Jeżeli przekazanie wykonywania zastępstwa nastąpiło przed wszczęciem postępowania, podmiot reprezentujący Skarb Państwa zawiadamia sąd o przejęciu zastępstwa wraz z pismem wszczynającym postępowanie. Do zawiadomienia sądu o przejęciu zastępstwa załącza się jego odpisy dla stron lub uczestników postępowania.

5. Jeżeli przekazanie wykonywania zastępstwa nastąpiło po wszczęciu postępowania, Prokuratoria Generalna zawiadamia sąd o przekazaniu zastępstwa podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa. Do zawiadomienia sądu o przekazaniu zastępstwa, Prokuratoria Generalna załącza jego odpisy dla stron lub uczestników postępowania. Do czasu zawiadomienia sądu o przekazaniu sprawy zastępstwo w sprawie wykonuje Prokuratoria Generalna.

6. W przypadku przekazania podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa wykonywania zastępstwa, zastępstwo przed Sądem Najwyższym wykonuje Prokuratoria Generalna.

Art. 9. Jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej Prokuratoria Generalna może przejąć zastępstwo na uzasadniony wniosek organów administracji rządowej przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym. Przepisy art. 7 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 10. Jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej, Prokuratoria Generalna może przejąć zastępstwo w postępowaniach przed sądami administracyjnymi na uzasadniony wniosek organu administracji rządowej, jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej lub podmiotu reprezentującego Skarb Państwa. Przepisy art. 7 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 11. 1. W postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych Prokuratoria Generalna bierze udział na wezwanie organu władzy publicznej we współdziałaniu z właściwym organem.

2. W postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych Prokuratoria Generalna może również, na wniosek organu władzy publicznej, przejąć zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wymaga tego ochrona

ważnych praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej. W takim przypadku przepisy art. 7 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio. Prezes Rady Ministrów może polecić Prokuratorii Generalnej wykonywanie zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W postępowaniach przed organami sądowymi Unii Europejskiej i Trybunałem Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) Prokuratoria Generalna współpracuje z ministrem właściwym do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Art. 12. 1. Prokuratoria Generalna może wykonywać zastępstwo:

- 1) innych niż Skarb Państwa państwowych osób prawnych;
- 2) osób prawnych z udziałem Skarbu Państwa;
- 3) osób prawnych z udziałem państwowych osób prawnych.

2. Prokuratoria wykonuje zastępstwo osób określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 lub w poleceniu Prezesa Rady Ministrów, o którym mowa w ust. 8, zwanych dalej „osobami zastępowanymi”.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, osoby prawne, których zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna, mając na względzie przedmiot działalności osoby zastępowanej, znaczenie prowadzonej działalności dla interesów Rzeczypospolitej Polskiej, zapewnienie ochrony praw i interesów osób zastępowanych, zasady prawa konkurencji oraz poszanowanie praw akcjonariuszy mniejszościowych.

4. Prokuratoria Generalna wykonuje, aż do zakończenia sprawy, zastępstwo osób określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3:

- 1) przed sądami powszechnymi, w sprawach cywilnych rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy,
- 2) przed sądami polubownymi

– w których wartość przedmiotu sprawy przewyższa 5.000.000 zł.

5. Zastępstwo, o którym mowa w ust. 4:

- 1) w przypadku państwowych osób prawnych jest obowiązkowe;
- 2) w przypadku osób z udziałem Skarbu Państwa oraz osób z udziałem państwowych osób prawnych jest wykonywane za zgodą, która ma charakter generalny.

6. Na wniosek osoby określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 Prokuratoria Generalna może również przejąć jej zastępstwo w każdej sprawie cywilnej. Przepisy art. 7 ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

7. Jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw i interesów dotyczących mienia państwowego Prokuratoria Generalna na polecenie Prezesa Rady Ministrów przejmuje, w sprawie cywilnej, zastępstwo osoby wskazanej w ust. 1, za jej zgodą, bez względu na wartość przedmiotu sprawy.

8. Przejęcie zastępstwa, o którym mowa w ust. 6 i 7, może nastąpić w każdym stadium postępowania. Prokuratoria Generalna zawiadamia sąd o przejęciu zastępstwa, dołączając odpowiednio wniosek osoby zastępowanej lub polecenie Prezesa Rady Ministrów oraz zgodę osoby zastępowanej na przejęcie zastępstwa. Do zawiadomienia Prokuratoria Generalna załącza jego odpisy dla stron lub uczestników postępowania.

9. W sprawach, o których mowa w ust. 4 pkt 1, ust. 6 i 7, Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo również przed Sądem Najwyższym.

10. Do wykonywania zastępstwa osób zastępowanych przepisy o zastępstwie Skarbu Państwa stosuje się odpowiednio.

11. Wykonywanie zastępstwa osoby zastępowanej jest odpłatne. Osoba zastępowana, uiszcza na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej opłaty w sposób i w wysokości określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 27 pkt 2 lit. a.

Art. 13. Prokuratoria Generalna nie wykonuje zastępstwa, o którym mowa w art. 12:

- 1) w postępowaniach uregulowanych przepisami części pierwszej księgi pierwszej tytułu VII działów IVa–IVe ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, 1823 i 1860);
- 2) w postępowaniach uregulowanych przepisami działu VI rozdziału 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.²⁾);
- 3) w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności;
- 4) w sprawach, w których inna osoba zastępowana, państwowa osoba prawna, Skarb Państwa lub organ administracji rządowej jest stroną, interwenientem ubocznym albo interwenientem głównym.

Art. 14. Jeżeli ze względu na charakter sprawy zastępstwo przez Prokuratorię Generalną nie jest konieczne, Prokuratoria Generalna może, na wniosek osoby zastępowanej, przekazać tej osobie wykonywanie zastępstwa, o którym mowa w art. 12 ust. 4, a w przypadku,

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 831, 996, 1020, 1250, 1265 i 1579.

o którym mowa w art. 35, również zastępstwa, o którym mowa w art. 12 ust. 7. Przepisy art. 8 ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

Art. 15. Prokuratoria Generalna może przedstawiać sądom powszechnym, sądom administracyjnym, Sądowi Najwyższemu oraz Trybunałowi Konstytucyjnemu poglądy istotne dla spraw przez nie rozpatrywanych, w których Prokuratoria Generalna nie bierze udziału w postępowaniu.

Art. 16. Prezes Rady Ministrów może zlecić Prokuratorii Generalnej przygotowanie raportu, analizy lub stanowiska obejmującego zagadnienia z zakresu działania Prokuratorii Generalnej, dotyczące w szczególności projektów ustaw, umów, a także orzeczeń sądowych zapadających w sprawach dotyczących Rzeczypospolitej Polskiej. Prezes Rady Ministrów określa Prokuratorii Generalnej termin wykonania raportu, analizy lub stanowiska uwzględniający pilność, wagę i zawłość sprawy.

Art. 17. 1. W sprawach dotyczących praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym także praw i interesów Skarbu Państwa Prokuratoria Generalna wydaje opinie prawne na wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa. W szczególności Prokuratoria Generalna opiniuje projekty umów, ugód oraz jednostronnych czynności prawnych.

2. Prezes Prokuratorii Generalnej nie może odmówić wydania opinii prawnej, jeżeli wartość przedmiotu sprawy przekracza kwotę 1.000.000 zł.

3. Wydanie opinii lub odmowa wydania opinii prawnej następuje w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku, o którym mowa w ust. 1. Odmowa jest wiążąca. W uzgodnieniu z podmiotem reprezentującym Skarb Państwa termin wydania opinii może ulec wydłużeniu.

Art. 18. 1. Podmioty reprezentujące Skarb Państwa są obowiązane uzyskać opinię prawną Prokuratorii Generalnej o projektach umów, ugód oraz jednostronnych czynności prawnych dokonywanych przez Skarb Państwa, jeżeli wartość przedmiotu czynności prawnej przekracza kwotę 100.000.000 zł. Wniosek o wydanie opinii prawnej przedkładany jest Prokuratorii Generalnej nie później niż na 15 dni, a w uzgodnieniu z Prezesem Prokuratorii Generalnej nie później niż na 4 dni, przed planowanym dokonaniem czynności prawnej, przed planowanym dokonaniem czynności prawnej.

2. Podmioty reprezentujące Skarb Państwa są obowiązane uzyskać opinię prawną Prokuratorii Generalnej w przedmiocie wzoru umowy, istotnych postanowień umowy, ogólnych warunków umowy lub projektu umowy w zamówieniach publicznych udzielanych na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli

wartość przedmiotu zamówienia przekracza kwotę 100.000.000 zł. Wniosek o wydanie opinii prawnej przedkładany jest Prokuratorii Generalnej nie później niż na 15 dni, a w uzgodnieniu z Prezesem Prokuratorii Generalnej nie później niż na 4 dni, przed planowanym udostępnieniem specyfikacji istotnych warunków zamówienia albo zawarciem umowy, w przypadku gdy sporządzenie specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie jest wymagane.

3. Opinie, o których mowa w ust. 1 i 2, Prokuratoria Generalna wydaje w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień dokonania planowanej czynności prawnej lub udostępnienia specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Niewydanie w tym terminie opinii przez Prokuratorię Generalną jest równoznaczne z brakiem zastrzeżeń Prokuratorii Generalnej do opiniowanej czynności prawnej, wzoru umowy, istotnych postanowień umowy lub ogólnych warunków umowy.

Art. 19. 1. Prokuratoria Generalna wydaje opinie prawne na zlecenie osoby zastępowanej. W szczególności Prokuratoria Generalna opiniuje projekty umów, ugód oraz jednostronnych czynności prawnych.

2. Prezes Prokuratorii Generalnej nie może odmówić wydania opinii prawnej, jeżeli wartość przedmiotu sprawy przekracza 10.000.000 zł.

3. Wydanie opinii lub odmowa wydania opinii prawnej następuje w terminie 14 dni od dnia doręczenia zlecenia, o którym mowa w ust. 1. Odmowa jest wiążąca. W uzgodnieniu z osobą zastępowaną termin wydania opinii może ulec wydłużeniu.

4. Opinie wydawane na zlecenia osoby zastępowanej są odpłatne. Osoba zastępowana, uiszcza na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej opłaty w sposób i w wysokości wskazanych w przepisach wydanych na podstawie art. 27 pkt 2 lit. b.

Art. 20. 1. Podmioty reprezentujące Skarb Państwa oraz osoby zastępowane będące państwowymi osobami prawnymi, są obowiązane uzyskać opinię prawną Prokuratorii Generalnej w przedmiocie projektu:

- 1) umowy o doradztwo prawne, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego łącznie za świadczone usługi przekracza 500.000 zł netto, w stosunku rocznym;
- 2) zmiany umowy o doradztwo prawne podwyższającej wynagrodzenie powyżej tej kwoty;
- 3) umowy o doradztwo prawne, w której maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest określona.

2. Osoby zastępowane niebędące państwowymi osobami prawnymi mogą zwrócić się do Prokuraturii Generalnej o opinię prawną, o której mowa w ust. 1.

3. Wniosek o wydanie opinii prawnej jest przedkładany Prokuraturii Generalnej nie później niż na 15 dni, a w uzgodnieniu z Prezesem Prokuraturii Generalnej nie później niż na 4 dni, przed planowanym zawarciem umowy.

4. Opinie, o których mowa w ust. 1, Prokuratoria Generalna wydaje w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień dokonania planowanej czynności prawnej. Niewydanie w tym terminie opinii przez Prokuratorie Generalną jest równoznaczne z brakiem zastrzeżeń Prokuraturii Generalnej do opiniowanej umowy.

5. Do opinii prawnych wydawanych na wniosek osób zastępowanych stosuje się art. 19 ust. 4.

Art. 21. 1. Prokuratoria Generalna może przygotowywać rekomendacje co do wzorów postanowień umownych lub postanowień innych czynności prawnych.

2. Prokuratoria Generalna może tworzyć i publikować wzory postanowień umów lub innych czynności prawnych, uwzględniając kompetencje innych organów w tym zakresie oraz praktykę podmiotów reprezentujących Skarb Państwa i osób zastępowanych.

Art. 22. Jeżeli w postępowaniu, w którym zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna, strony podejmą negocjacje lub mediację w celu zawarcia ugody, Prokuratoria Generalna bierze udział w negocjacjach lub mediacji w zakresie i charakterze określonym przez Prezesa Prokuraturii Generalnej.

Art. 23. 1. W przypadku sporu dotyczącego praw lub interesów Skarbu Państwa między państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, każda z jednostek może wystąpić do Prezesa Prokuraturii Generalnej z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu.

2. Prezes Prokuraturii Generalnej może z urzędu rozstrzygać spory dotyczące praw lub interesów Skarbu Państwa między państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej.

3. Rozstrzygnięcie Prezesa Prokuraturii Generalnej jest wiążące dla jednostek.

Art. 24. Prezes Prokuraturii Generalnej z urzędu lub na wniosek sądu wskazuje, który organ jest właściwy do podejmowania czynności procesowych za Skarb Państwa.

Art. 25. Działalność wydawnicza i szkoleniowa prowadzona przez Prokuratorię Generalną może obejmować w szczególności organizację konferencji naukowych, wydawanie publikacji naukowych, a także przeprowadzanie szkoleń wewnętrznych oraz szkoleń na rzecz podmiotów reprezentujących Skarb Państwa i osób zastępowanych.

Art. 26. 1. Prezes Prokuratorii Generalnej tworzy Sąd Polubowny właściwy w sprawach sporów między innymi niż Skarb Państwa państwowymi osobami prawnymi, osobami prawnymi z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych.

2. W przypadku sporu między innymi niż Skarb Państwa państwowymi osobami prawnymi, osobami prawnymi z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych, każda z nich może wystąpić do Sądu Polubownego przy Prokuratorii Generalnej z wnioskiem:

- 1) o rozstrzygnięcie sporu;
- 2) o przeprowadzenie mediacji lub inne polubowne rozwiązanie sporu.

3. Postępowanie prowadzi się za zgodą drugiej strony lub na podstawie zapisu na sąd polubowny.

4. Sędziowie i mediatorzy są uprawnieni do wynagrodzenia za podejmowane czynności pokrywane z opłaty, o której mowa w ust. 5. Wysokość i termin wypłaty wynagrodzenia określa umowa cywilnoprawna zawarta na zasadach określonych w regulaminie sądu.

5. Wnioskodawcy wnoszą opłaty za przeprowadzenie postępowania oraz ponoszą wydatki na wynagrodzenie i zwrot kosztów poniesionych przez biegłych, tłumaczy oraz koszty przeprowadzenia innych dowodów w postępowaniu przed Sądem Polubownym. Wysokość opłaty ustalana jest w stosunku do wartości przedmiotu sprawy i nie może być wyższa niż 100.000 zł.

6. Obsługę Sądu Polubownego zapewnia Urząd Prokuratorii Generalnej.

7. Prezes Prokuratorii Generalnej określi, w drodze zarządzenia, regulamin Sądu i postępowania przed Sądem Polubownym, zwany dalej „Regulaminem Sądu”.

Art. 27. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb uiszczania oraz wysokość:

- 1) opłat, o których mowa w art. 26 ust. 5, mając na względzie rodzaj i wartość przedmiotu sprawy, jak również jej zawilóść;
- 2) opłat za wykonywanie:
  - a) zastępstwa przez Prokuratorię Generalną, o których mowa w art. 12 ust. 11,

- b) opinii prawnych przez Prokuratorię Generalną, o których mowa w art. 19 ust. 4 – mając na względzie rynkową wartość świadczonych usług oraz szczególny charakter podmiotów, na rzecz których usługi te będą wykonywane.

Rozdział 3

Czynności i pełnomocnictwa Prokuratorii Generalnej

Art. 28. 1. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osoba zastępowana przez Prokuratorię Generalną przekazuje Prokuratorii Generalnej, na jej żądanie lub z własnej inicjatywy, wszelkie informacje i dokumenty, w tym niejawnie objęte tajemnicą chronioną na podstawie odrębnych przepisów, niezbędne do wykonywania przez Prokuratorię Generalną zastępstwa.

2. W sprawie, w której zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna, podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osoba zastępowana przekazuje na jej żądanie lub z własnej inicjatywy stanowisko w sprawie.

Art. 29. 1. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osoba zastępowana zawiadamia ją niezwłocznie o stanie prawnym lub faktycznym związanym z działalnością tego organu lub podmiotu, który uzasadnia wszczęcie postępowania sądowego w sprawie, w której zastępstwo Prokuratorii Generalnej jest obowiązkowe, przekazując jednocześnie informacje i dokumenty niezbędne do wszczęcia postępowania sądowego.

2. W przypadku wyłącznego lub obowiązkowego zastępstwa przed Sądem Najwyższym, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o zaistnieniu okoliczności, które czynią dopuszczalnym podjęcie czynności przed Sądem Najwyższym, podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osoba zastępowana przekazuje Prokuratorii Generalnej informacje i dokumenty zgromadzone w sprawie wraz ze swoim stanowiskiem co do potrzeby podjęcia czynności przed Sądem Najwyższym.

Art. 30. 1. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osoba zastępowana będąca państwową osobą prawną, składa Prokuratorii Generalnej, pisemne i uzasadnione wnioski w przedmiocie wszczęcia postępowania lub czynności procesowych w sprawie, w której Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo. Prokuratoria Generalna nie jest związana treścią wniosków, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Pisemny i uzasadniony wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa, organu lub osoby zastępowanej w przedmiocie wszczęcia postępowania, cofnięcia pozwu lub

wniosku, uznania roszczenia lub wniosku, zrzeczenia się roszczenia, ograniczenia roszczenia lub zawarcia ugody sądowej jest wiążący dla Prokuraturii Generalnej.

3. Jeżeli podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osoba zastępowana będąca państwową osobą prawną, pomimo żądania Prokuraturii Generalnej, nie składa w określonym terminie wniosków, o których mowa w ust. 1 lub 2, Prokuratoria Generalna – o ile jest to konieczne dla zachowania terminów wynikających z przepisów prawa albo ustalonych przez sąd, trybunał lub inny organ orzekający – podejmuje czynności według swojego uznania, zawiadamiając o tym podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osobę zastępowaną będącą państwową osobą prawną.

Art. 31. Radcowie mają prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami. Poświadczenie powinno zawierać podpis radcy, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie – również godzinę dokonania czynności. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia) radca stwierdza to w poświadczeniu.

Art. 32. 1. Wydatki i koszty postępowania w sprawie, w której Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo Skarbu Państwa, ponosi podmiot reprezentujący Skarb Państwa, którego dotyczy przedmiot tego postępowania, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa nie ponosi kosztów zastępstwa wykonywanego przez Prokuratorię Generalną.

3. Koszty zastępstwa zasądzone lub przyznane Skarbowi Państwa w sprawie, w której zastępstwo Skarbu Państwa wykonuje Prokuratoria Generalna, przysługują Skarbowi Państwa – Prokuraturii Generalnej. Koszty te są egzekwowane przez Skarb Państwa – Prokuratorię Generalną na podstawie tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wydaną na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa.

4. W sprawach, w których Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej lub organów administracji rządowej lub państwowej jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, ust. 1–3 stosuje się odpowiednio.

5. Wydatki i koszty postępowania w sprawie, w której Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo osoby zastępowanej ponosi ta osoba.

6. Koszty zastępstwa zasądzone lub przyznane osobie zastępowanej, w sprawie, w której zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna, jeżeli koszty te zostały uzyskane od strony

przeciwnej, osoba ta przekazuje Prokuratorii Generalnej. Prokuratoria Generalna może podejmować czynności w postępowaniu egzekucyjnym w imieniu osoby zastępowanej będącej państwową osobą prawną, w celu ściągnięcia zasądzonych lub przyznanych tej osobie kosztów zastępstwa.

Art. 33. 1. Czynności zastępstwa przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi wykonują Prezes Prokuratorii Generalnej i Wiceprezesi Prokuratorii Generalnej, radcowie Prokuratorii Generalnej i referendarze.

2. Dokumentem upoważniającym Prezesa Prokuratorii Generalnej, Wiceprezesa Prokuratorii Generalnej i radcę Prokuratorii Generalnej do wykonywania czynności zastępstwa jest legitymacja służbowa, która zawiera w szczególności imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe.

3. Dokumentami upoważniającymi referendarza do wykonywania czynności zastępstwa jest legitymacja służbowa, która zawiera w szczególności imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe referendarza i upoważnienie udzielone przez Prezesa Prokuratorii Generalnej, Wiceprezesa Prokuratorii Generalnej lub radcę Prokuratorii Generalnej prowadzącego sprawę.

4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzory legitymacji służbowej Prezesa Prokuratorii Generalnej, Wiceprezesa Prokuratorii Generalnej, radcy Prokuratorii Generalnej i referendarza oraz sposób postępowania z nimi, w tym w szczególności termin ważności legitymacji służbowej, okoliczności uzasadniające jej wymianę i zwrot oraz postępowanie w razie utraty legitymacji służbowej, biorąc pod uwagę przeznaczenie tych dokumentów oraz konieczność właściwego ich zabezpieczenia przed przerobieniem lub podrobieniem oraz użyciem przez osobę nieuprawnioną.

Art. 34. 1. Jeżeli zachodzi konieczność wykonywania zastępstwa Skarbu Państwa lub Rzeczypospolitej Polskiej przed sądem, trybunałem lub innym organem orzekającym w sprawach wymagających znajomości prawa obcego albo procedur lub instytucji międzynarodowych, Prokuratoria Generalna może powierzyć to zastępstwo lub wykonywanie określonych czynności, w drodze umowy cywilnoprawnej, radcy prawnemu, adwokatowi lub innej osobie uprawnionej do występowania w charakterze pełnomocnika procesowego.

2. Pełnomocnictwa osobom wskazanym w ust. 1 udziela Prezes Prokuratorii Generalnej.

3. Wydatki i koszty postępowania związane z wykonywaniem zastępstwa w sprawach, o których mowa w ust. 1, ponosi podmiot reprezentujący Skarb Państwa lub organ władzy

publicznej, z wyjątkiem wydatków związanych z usługami, o których mowa w ust. 1, które ponosi Prokuratoria Generalna.

4. Do ustanowienia pełnomocnika procesowego, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Art. 35. 1. Jeżeli zachodzi konieczność wykonywania zastępstwa osoby zastępowanej przed sądem, trybunałem lub innym organem orzekającym w sprawach wymagających znajomości prawa obcego albo procedur lub instytucji międzynarodowych, Prokuratoria Generalna może, za zgodą osoby zastępowanej, powierzyć to zastępstwo lub wykonywanie określonych czynności, w drodze umowy cywilnoprawnej, radcy prawnemu, adwokatowi lub innej osobie uprawnionej do występowania w charakterze pełnomocnika procesowego.

2. Odmowa wyrażenia zgody, jest równoznaczna z wnioskiem osoby zastępowanej o przejęcie wykonywania zastępstwa.

3. Prokuratoria Generalna może, za zgodą osoby zastępowanej, zlecać wykonanie opinii, analiz, raportów osobom posiadającym wiedzę z danej dziedziny, a także korzystać z usług tłumaczy.

4. Wydatki i koszty postępowania związane z wykonywaniem zastępstwa w sprawach, o których mowa w ust. 1, ponosi osoba zastępowana.

5. Do ustanowienia pełnomocnika procesowego, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Art. 36. 1. Dane do składania podpisu elektronicznego są udzielane radcom Prokuratorii Generalnej i referendarzom po złożeniu stosownego wniosku za pośrednictwem Prezesa Prokuratorii Generalnej.

2. Dopuszcza się również komunikowanie się radcy Prokuratorii Generalnej i referendarza z sądem przy wykorzystaniu kwalifikowanego podpisu elektronicznego albo podpisu elektronicznego potwierzonego profilem zaufanym ePUAP.

Art. 37. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb współdziałania Prokuratorii Generalnej przy wykonywaniu czynności z organami władzy publicznej, państwowymi osobami prawnymi, osobami zastępowanymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz organami jednostek samorządu terytorialnego i innymi podmiotami, którym powierzono wykonywanie zadań publicznych na podstawie ustaw lub porozumień, w tym w szczególności zakres czynności wykonywanych w ramach współdziałania przez Prokuratorię Generalną i te podmioty,

terminy wykonywania tych czynności oraz wymieniane informacje i dokumenty, mając na względzie zapewnienie należytej ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej lub osób zastępowanych, sprawności postępowania w tym dostępu Prokuraturii Generalnej do niezbędnych informacji i dokumentów, a także wymogi wynikające z przepisów dotyczących właściwych postępowań.

Rozdział 4

Tajemnica Prokuraturii Generalnej

Art. 38. 1. Czynności Prokuraturii Generalnej związane z wykonywaniem zastępstwa, wydawaniem opinii, sporządzaniem raportów i analiz i stanowisk, udziałem w negocjacjach i mediacjach oraz w postępowaniach przed organami międzynarodowymi, a także informacje i dokumenty stanowiące podstawę dokonania takich czynności są objęte tajemnicą Prokuraturii Generalnej.

2. Dokumenty sporządzone w związku z czynnościami, o których mowa w ust. 1, przez Prokuratorie Generalną, podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osobę zastępowaną mogą być udostępnione przez właściwą jednostkę albo osobę prawną po zakończeniu sprawy.

3. W przypadku gdy dokumenty zakończonej sprawy są związane z inną sprawą prowadzoną przez Prokuratorie Generalną, podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osobę zastępowaną mogą być one udostępnione po zakończeniu tej sprawy.

Art. 39. 1. Do zachowania tajemnicy Prokuraturii Generalnej są obowiązani:

- 1) Prezes Prokuraturii Generalnej oraz Wiceprezesi Prokuraturii Generalnej;
- 2) radcowie Prokuraturii Generalnej;
- 3) referendarze;
- 4) inni pracownicy zatrudnieni w Prokuraturii Generalnej;
- 5) członkowie Kolegium Prokuraturii Generalnej;
- 6) członkowie Sądu Polubownego przy Prokuraturii Generalnej.

2. Dla osób wymienionych w ust. 1 tajemnica Prokuraturii stanowi ustawowo chronioną tajemnicę zawodową w rozumieniu przepisów odrębnych.

3. Obowiązek zachowania tajemnicy, o którym mowa w ust. 1, trwa również po ustaniu zatrudnienia lub pełnienia członkostwa w organach, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6.

4. Zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy, o którym mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Obowiązek zachowania tajemnicy nie dotyczy informacji udostępnianych na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2016 r. poz. 299 i 615) w zakresie określonym tymi przepisami.

Rozdział 5

Organizacja Prokuratorii Generalnej i Urzędu Prokuratorii Generalnej

Art. 40. 1. Pracami Prokuratorii Generalnej kieruje Prezes Prokuratorii Generalnej, przy pomocy Wiceprezesów Prokuratorii Generalnej.

2. Prezes Prokuratorii Generalnej ponadto:

- 1) reprezentuje Prokuratorie Generalną;
- 2) kieruje Urzędem Prokuratorii Generalnej;
- 3) jest przełożonym wszystkich radców, referendarzy i innych pracowników Urzędu Prokuratorii Generalnej.

3. Wiceprezesa Prokuratorii Generalnej kierują działami jej pracy, wyznaczonymi przez Prezesa Prokuratorii Generalnej.

4. Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do Prezesa Prokuratorii Generalnej i Wiceprezesów Prokuratorii Generalnej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące radców i podejmowanych przez nich czynności.

5. Prokuratoria Generalna używa wizerunku orła ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz pieczęci urzędowej określonej w przepisach o pieczęciach państwowych.

Art. 41. 1. Prezesa Prokuratorii Generalnej powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Prokuratorii Generalnej oraz podejmuje inne czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do Prezesa Prokuratorii Generalnej.

2. Prezes, obejmując stanowisko, składa wobec Prezesa Rady Ministrów ślubowanie według treści roty o następującej treści: „Ślubuję uroczyście służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży Jej praw i interesów, obowiązki swoje wypełniać sumiennie, zachować w tajemnicy informacje mi powierzone, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości”. Składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg”. Wiceprezesa Prokuratorii Generalnej składają ślubowanie wobec Prezesa Rady Ministrów o tej samej treści.

3. Wiceprezesów Prokuraturii Generalnej, w liczbie nieprzekraczającej 3, powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Prezesa Prokuraturii Generalnej. Prezes Rady Ministrów odwołuje, na wniosek Prezesa Prokuraturii Generalnej, Wiceprezesów Prokuraturii Generalnej.

4. Stanowisko Prezesa Prokuraturii Generalnej może zajmować osoba, która:

- 1) posiada kompetencje kierownicze;
- 2) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 3) spełnia wymagania do zajmowania stanowiska radcy Prokuraturii Generalnej.

5. Informację o naborze na stanowisko Prezesa Prokuraturii Generalnej ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Prokuraturii Generalnej i Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

6. Ogłoszenie o naborze powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

7. Termin, o którym mowa w ust. 6 pkt 6, nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

8. Nabór na stanowisko Prezesa Prokuraturii Generalnej przeprowadza zespół, powołany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

9. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 8, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

10. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 9, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

11. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia Prezesowi Rady Ministrów.

12. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

13. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Prokuraturii Generalnej i Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380, 585 i 1579) albo informację o niewyłonieniu kandydata.

14. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

15. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 3, powołuje Prezes Prokuraturii Generalnej.

16. Do sposobu przeprowadzania naboru oraz wymogów na stanowiska, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio ust. 4–14.

17. Powołanie, o którym mowa w ust. 1 i 3, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666).

18. Prezesowi Prokuraturii Generalnej oraz Wiceprezesom Prokuraturii Generalnej przysługuje wynagrodzenie w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu zasadniczemu

w najwyższej stawce awansowej sędziego sądu apelacyjnego powiększonemu o dodatek funkcyjny ustalony przez Prezesa Rady Ministrów w wysokości odpowiadającej odpowiednio dodatkowi funkcyjnemu prezesa oraz wiceprezesa sądu apelacyjnego.

19. Do Prezesa i Wiceprezesów Prokuraturii Generalnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 68–72.

Art. 42. 1. Ze stanowiskami Prezesa Prokuraturii Generalnej lub Wiceprezesa Prokuraturii Generalnej nie można łączyć przynależności do partii politycznych ani pełnienia funkcji publicznych.

2. Prezes Prokuraturii Generalnej i Wiceprezesi Prokuraturii Generalnej nie mogą prowadzić działalności zarobkowej, z wyjątkiem działalności naukowej, naukowo-dydaktycznej, dydaktycznej i publicystycznej.

3. Osoba pozostająca z Prezesem Prokuraturii Generalnej lub Wiceprezesem Prokuraturii Generalnej w takiej relacji, która uprawniałaby tę osobę do odmowy składania zeznań na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, nie może zostać zatrudniona w Urzędzie Prokuraturii Generalnej.

Art. 43. 1. W Prokuraturii Generalnej działa Kolegium Prokuraturii Generalnej.

2. W skład Kolegium Prokuraturii Generalnej wchodzi nie więcej niż 24 osób, w tym:

- 1) Prezes Prokuraturii Generalnej i Wiceprezesi Prokuraturii Generalnej;
- 2) powoływani i odwoływani przez Prezesa Prokuraturii Generalnej radcowie wyróżniający się w szczególności doświadczeniem i wiedzą prawniczą;
- 3) trzech członkowie powoływani i odwoływani przez Prezesa Rady Ministrów oraz inne osoby powołane i odwoływane przez Prezesa Prokuraturii Generalnej w liczbie nie większej niż siedem spośród osób w szczególności wyróżniających się doświadczeniem i wiedzą prawniczą, których działalność nie pozostaje w sprzeczności z prawami i interesami chronionymi przez Prokuraturę Generalną.

3. Prezes Prokuraturii Generalnej może powierzyć Kolegium Prokuraturii Generalnej przygotowywanie, zatwierdzanie lub opiniowanie w szczególności:

- 1) opinii, analizy, raportu przygotowanego dla Prezesa Rady Ministrów;
- 2) istotnego dla sprawy poglądu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7;
- 3) stanowiska co do istotnego zagadnienia prawnego budzącego wątpliwości w orzecznictwie;

- 4) stanowiska co do innego zagadnienia prawnego istotnego z punktu widzenia interesu Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) stanowiska co do innego zagadnienia dotyczącego działalności Prokuraturii Generalnej, a w szczególności:
  - a) kodeksu dobrych praktyk, o którym mowa w art. 49 pkt 2,
  - b) regulaminu wewnętrznego urzędowania,
  - c) zasad awansowania, dokonywania ocen okresowych i nagradzania radców, referendarzy i innych pracowników Prokuraturii Generalnej.

4. Posiedzeniom Kolegium Prokuraturii Generalnej przewodniczy Prezes Prokuraturii Generalnej lub wyznaczony przez niego Wiceprezes Prokuraturii Generalnej.

5. Prezes Prokuraturii Generalnej może zapraszać na posiedzenia Kolegium Prokuraturii Generalnej osoby niewchodzące w skład tego Kolegium. Osobom tym przysługuje zwrot kosztów przejazdu na zasadach przewidzianych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

6. Za udział w pracach Kolegium Prokuraturii Generalnej jego członkom niezatrudnionym w Urzędzie Prokuraturii Generalnej przysługuje wynagrodzenie miesięczne, nie wyższe niż półtorakrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

7. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 6, biorąc pod uwagę funkcję pełnioną w Kolegium Prokuraturii Generalnej oraz zakres zadań wykonywanych przez członka tego Kolegium.

8. Wydatki, o których mowa w ust. 5 i 6, są pokrywane przez Urząd Prokuraturii Generalnej.

9. Prezes Prokuraturii Generalnej określi, w drodze zarządzenia, regulamin działania Kolegium Prokuraturii Generalnej, w tym sposób i tryb przygotowywania, przyjmowania i prezentowania stanowisk Prokuraturii Generalnej, z uwzględnieniem przesłanek kwalifikowania spraw do kategorii spraw o istotnym znaczeniu dla ochrony praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 44. W sprawach, w których zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna, sąd, trybunał lub inny organ orzekający dokonuje doręczeń pism i orzeczeń do Urzędu Prokuraturii Generalnej.

Art. 45. Urząd Prokuraturii Generalnej jest jednostką budżetową i prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w odrębnych przepisach dla państwowych jednostek budżetowych, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy.

Art. 46. 1. Prezes Prokuraturii Generalnej za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej może przyznać radcy lub referendarzowi nagrodę z funduszu nagród. Fundusz nagród pozostaje w dyspozycji Prezesa Prokuraturii Generalnej.

2. Fundusz nagród, o którym mowa w ust. 1, obejmuje:

- 1) środki w wysokości do 3% planowanych wynagrodzeń osobowych;
- 2) środki w wysokości 35% zasądzonych i uzyskanych kosztów zastępstwa.

3. Prezes Prokuraturii Generalnej może podwyższyć fundusz nagród w zakresie środków, o których mowa w ust. 2 pkt 1, w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia.

4. Środki, o których mowa w ust. 2 pkt 2, gromadzone są na wydzielonym rachunku bankowym.

5. W budżecie państwa tworzy się rezerwę celową na sfinansowanie wypłaty nagród, o których mowa w ust. 2 pkt 2.

Art. 47. W przypadkach, o których mowa w art. 56 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870), należności Skarbu Państwa przypadające Prokuraturii Generalnej z tytułu prawomocnie zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego mogą być umarzane w całości lub części również z urzędu.

Art. 48. Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, nadaje Prokuraturii Generalnej statut określający organizację i szczegółowe zasady funkcjonowania Urzędu Prokuraturii Generalnej, a w szczególności jej organizację wewnętrzną i funkcje występujące w Prokuraturii Generalnej.

Art. 49. Prezes Prokuraturii Generalnej ustala, w drodze zarządzenia:

- 1) regulamin wewnętrznego urzędowania Prokuraturii Generalnej, który określa w szczególności:
  - a) tryb wykonywania zadań i czynności w Prokuraturii Generalnej,
  - b) rozkład czasu pracy w Prokuraturii Generalnej w tygodniu oraz jego wymiar w poszczególnych dniach tygodnia, w tym czas rozpoczynania i kończenia pracy w poszczególnych dniach tygodnia, z uwzględnieniem zasad dotyczących pracowników urzędów państwowych;

- 2) kodeks dobrych praktyk w zakresie wykonywania zadań i czynności w Prokuraturii Generalnej.

Rozdział 6

Radcowie Prokuraturii Generalnej

Art. 50. 1. W Urzędzie Prokuraturii Generalnej są zatrudnieni radcowie Prokuraturii Generalnej, zwani dalej „radcami”.

2. Prezes Prokuraturii Generalnej prowadzi w systemie teleinformatycznym wykaz radców Prokuraturii Generalnej, który zawiera imię i nazwisko radcy, datę jego mianowania, a także informacje o zawieszeniu w czynnościach służbowych lub zawieszeniu stosunku pracy.

3. Prezes Prokuraturii Generalnej zapewnia sądom dostęp do wykazu radców za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Art. 51. 1. Radcowie przy wykonywaniu czynności, kierują się własnym przekonaniem opartym na doświadczeniu i wiedzy prawniczej.

2. Radcowie przy wykonywaniu czynności są niezależni.

3. Radcowie są zobowiązani do stosowania dobrych praktyk zawartych w kodeksie dobrych praktyk, o którym mowa w art. 49 pkt 2. Radca, który zamierza odstąpić od dobrej praktyki, powinien przedstawić Prezesowi Prokuraturii Generalnej pisemne uzasadnienie swojej decyzji.

Art. 52. 1. Radcowie wykonują polecenia przełożonych, dotyczące treści czynności. Na żądanie radcy przełożony wydaje polecenie na piśmie wraz z uzasadnieniem.

2. Jeżeli radca nie zgadza się z poleceniem, o którym mowa w ust. 1, może żądać, aby zmieniono polecenie albo aby wyłączono go od udziału w sprawie.

3. W przypadku gdy w postępowaniu przed sądem, trybunałem lub innym organem orzekającym ujawnią się nowe okoliczności, radca samodzielnie podejmuje decyzje związane z dalszym tokiem postępowania.

Art. 53. 1. Radcowie, biorąc udział w rozprawach sądowych, występują w stroju urzędowym. Strojem urzędowym jest toga.

2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór stroju urzędowego radców, uwzględniając uroczysty charakter stroju, odpowiedni do powagi sądu i utrwalonej tradycji.

Art. 54. 1. Nabór na stanowisko radcy jest otwarty i konkurencyjny.

2. Radcą może być osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie;
- 2) korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- 3) posiada dyplom ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej lub dyplom potwierdzający ukończenie wyższych studiów prawniczych za granicą, uznany w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 191a ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842) albo dyplom potwierdzający ukończenie wyższych studiów prawniczych za granicą uznany za równoważny z polskim dyplomem potwierdzającym uzyskanie tytułu zawodowego magistra na podstawie umowy międzynarodowej albo w drodze nostryfikacji;
- 4) posiada uprawnienia radcy prawnego, adwokata lub notariusza albo zajmowała stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego lub sędziego sądu administracyjnego, asesora sądowego albo stanowisko prokuratora;
- 5) nie była karana za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo nieumyślne przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu;
- 6) jest nieskazitelnego charakteru i swoim dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu radcy.

3. Wymóg określony w ust. 1 pkt 4 nie dotyczy osoby, która:

- 1) posiada tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych lub doktora nauk prawnych;
- 2) pracowała na stanowisku związanym z legislacją, nie niższym niż legislator lub specjalista do spraw legislacji, w urzędzie organu władzy państwowej przez co najmniej pięć lat,
- 3) pracowała na stanowisku referendarza przez co najmniej trzy lata;
- 4) pracowała na stanowisku asystenta sędziego przez co najmniej pięć lat.

4. Osoba ubiegająca się o zatrudnienie na stanowisku radcy, urodzona przed dniem 1 sierpnia 1972 r., składa oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1721) albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

Art. 55. 1. Radców mianuje Prezes Prokuratorii Generalnej.

2. Mianowanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie mianowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

3. Osoba podejmująca po raz pierwszy pracę na stanowisku radcy może być zatrudniana na podstawie umowy o pracę na czas określony, nie dłuższy niż 33 miesiące.

4. Do radcy zatrudnionego na podstawie umowy o pracę stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące radcy mianowanego, z wyłączeniem przepisów art. 73–75 i rozdziału 9.

Art. 56. Przed nawiązaniem stosunku pracy radca składa wobec Prezesa Prokuraturii Generalnej ślubowanie według następującej roty: „Ślubuję uroczyście służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży Jej praw i interesów, obowiązki swoje wypełniać sumiennie, zachować w tajemnicy informacje mi powierzone, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości”. Składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg”.

Art. 57. Radca wypełnia obowiązki wynikające ze ślubowania, w szczególności przez:

- 1) staranne, rzetelne i terminowe wykonywanie powierzonych zadań i czynności służbowe;
- 2) dbałość o celowość podejmowanych działań przy wykonywaniu zadań i czynności służbowych;
- 3) współpracę z przełożonymi i innymi radcami, a także podmiotami reprezentującymi Skarb Państwa, organ lub osobę zastępowaną;
- 4) podnoszenie kwalifikacji zawodowych;
- 5) dbałość o właściwą organizację zadań oraz czynności służbowych;
- 6) podejmowanie działań zgodnych z kodeksem dobrych praktyk, o którym mowa w art. 49 pkt 2.

Art. 58. Osoba pozostająca z radcą w takiej relacji, która uprawniałaby tę osobę do odmowy składania zeznań na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, nie może zostać zatrudniona w Urzędzie Prokuraturii Generalnej.

Art. 59. Czas pracy radcy jest określony rozmiarem jego zadań i czynności służbowych i nie może przekraczać norm określonych w przepisach dotyczących pracowników urzędów państwowych.

Art. 60. 1. Na wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa Prezes Prokuraturii Generalnej może delegować radcę, za jego zgodą, do pracy zgodnej z posiadanymi

kwalifikacjami w jednostce organizacyjnej Skarbu Państwa podległej, nadzorowanej lub kierowanej przez ten podmiot – na czas określony, nie dłuższy niż 33 miesiące.

2. Radca delegowany na podstawie ust. 1, może być odwołany z delegowania, względnie z niego ustąpić za trzymiesięcznym uprzedzeniem.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb oddelegowania, uprawnienia i obowiązki radcy w czasie oddelegowania, wysokość i sposób wypłacania uposażenia i innych świadczeń pieniężnych przysługujących oddelegowanemu radcy, uwzględniając miejsce oraz charakter i zakres wykonywanych przez niego zadań służbowych poza Prokuratorią Generalną.

Art. 61. 1. Radca delegowany do pełnienia czynności w jednostce organizacyjnej innej niż Prokuratoria Generalna ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego przysługującego mu na zajmowanym stanowisku radcowskim oraz dodatku za długoletnią pracę. W okresie delegowania radca otrzymuje dodatek funkcyjny, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 67 ust. 5.

2. Radcy delegowanemu do wykonania czynności służbowych w innej miejscowości niż miejscowość, w której znajduje się jego miejsce służbowe lub miejsce delegowania, o którym mowa w art. 60 ust. 1, przysługują należności, określone w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

3. Prokuratoria może się zwrócić do jednostki, do której delegowany jest radca o zwrot kosztów w wysokości odpowiadającej kosztom pracowniczym stanowiska zajmowanego przez radcę.

Art. 62. 1. Radca nie może wykonywać czynności lub zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy lub naruszających dobre obyczaje, w szczególności wzbudzających podejrzenia o stronnicość lub interesowność.

2. Radca może podejmować dodatkowe zatrudnienie lub zajęcie zarobkowe po uzyskaniu uprzedniej pisemnej zgody Prezesa Prokuraturii Generalnej. Prezes Prokuraturii Generalnej odmawia zgody, w przypadku gdyby mogło dojść do naruszenia zakazów wynikających z ust. 1.

3. W okresie roku od ustania stosunku pracy radca nie może:

- 1) świadczyć pomocy prawnej w sprawie przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, Skarbowi Państwa lub osobie prawnej, którą Prokuratoria Generalna zastępowała w trakcie jego zatrudnienia;
- 2) podjąć zatrudnienia lub zajęcia zarobkowego na rzecz innego niż Skarb Państwa podmiotu w związku z działalnością, którego wykonywał czynności zastępstwa. W sytuacji, w której nie występuje konflikt interesów, Prezes Prokuraturii Generalnej może wyrazić zgodę na podjęcie zatrudnienia lub zajęcia zarobkowego.

4. Z tytułu zakazów, o których mowa w ust. 1–3, nie przysługuje odszkodowanie.

Art. 63. Radca nie może wykonywać mandatu posła, senatora lub radnego, być członkiem partii politycznej, ani manifestować publicznie poglądów politycznych.

Art. 64. 1. Radcy nie wolno uczestniczyć w strajkach lub akcjach zakłócających normalne funkcjonowanie Prokuraturii Generalnej albo w działalności sprzecznej z obowiązkami radcy.

2. Radcowie nie mogą zrzeszać się w związkach zawodowych.

Art. 65. Radca niezwłocznie zawiadamia Prezesa Prokuraturii Generalnej o toczącej się sprawie sądowej, w której występuje jako strona lub uczestnik postępowania.

Art. 66. 1. Radca podlega corocznej ocenie kwalifikacyjnej. Ocena kwalifikacyjna może być ponadto dokonana w każdym czasie na polecenie Prezesa Prokuraturii Generalnej.

2. Ocena kwalifikacyjna dotyczy wykonywania przez radcę czynności służbowych oraz przestrzegania kodeksu dobrych praktyk, o którym mowa w art. 49 pkt 2.

3. Oceny kwalifikacyjnej dokonuje Prezes Prokuraturii Generalnej lub osoba przez niego wyznaczona.

4. Ocenę kwalifikacyjną doręcza się na piśmie radcy, którego ocena dotyczy.

5. W terminie 14 dni od dnia doręczenia negatywnej oceny kwalifikacyjnej, radca może zwrócić się do Prezesa Prokuraturii Generalnej z wnioskiem o dokonanie ponownej oceny kwalifikacyjnej.

6. Od negatywnej oceny kwalifikacyjnej przysługuje odwołanie do właściwego dla siedziby Urzędu Prokuraturii Generalnej sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego kasacja nie przysługuje.

7. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób dokonania oraz kryteria oceny kwalifikacyjnej, uwzględniając wśród kryteriów:

- 1) staranność, rzetelność i terminowość wykonywania zadań i czynności służbowych,
  - 2) celowość podejmowanych działań przy wykonywaniu zadań i czynności służbowych,
  - 3) współpracę z przełożonymi i innymi radcami,
  - 4) współpracę z podmiotami zewnętrznymi, w szczególności podmiotami reprezentującymi Skarb Państwa i osobami prawnymi,
  - 5) rozwój zawodowy,
  - 6) umiejętność planowania i organizowania zadań oraz czynności służbowych,
  - 7) zgodność podejmowanych działań z kodeksem dobrych praktyk, o którym mowa w art. 49 pkt 2,
  - 8) nieskazitelny charakter,
  - 9) zdolności kierownicze, w przypadku radców pełniących funkcje kierownicze
- biorąc pod uwagę obiektywność i porównywalność ocen, mając na uwadze cel oceny kwalifikacyjnej, jakim jest sprawdzenie czy radca wykonuje obowiązki służbowe zgodnie z zasadami wynikającymi z treści ślubowania, o którym mowa w art. 56.

Art. 67. 1. Wynagrodzenie radcy składa się z wynagrodzenia zasadniczego, dodatku za wieloletnią pracę oraz dodatku funkcyjnego w razie powierzenia funkcji w Prokuraturii Generalnej.

2. Radca wykonujący samodzielnie czynności zastępstwa jest uprawniony do dodatkowego wynagrodzenia w wysokości 65% kosztów zastępstwa zasądzonych lub przyznanych w sprawie, w której czynności te były przez niego wykonywane, jeżeli koszty te zostały uzyskane od strony przeciwnej lub przekazane Prokuraturii Generalnej od osoby zastępowanej, jednak nie więcej niż sześciokrotność stawki minimalnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r. poz. 615, z późn. zm.³⁾). Termin i warunki wypłaty dodatkowego wynagrodzenia określa umowa cywilnoprawna.

3. Jeżeli czynności zastępstwa w sprawie były wykonywane przez więcej niż jednego radcę, kwotę dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2, Prezes Prokuraturii Generalnej dzieli między radców, z uwzględnieniem nakładu pracy poszczególnych radców.

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1064, 1224, 1255 i 1311 oraz z 2016 r. poz. 1579.

Suma kwot przyznanych radcom nie może przekroczyć 65% kosztów zastępstwa, zasądzonych lub przyznanych w sprawie.

4. Prezesowi Prokuraturii Generalnej oraz Wiceprezesom Prokuraturii Generalnej nie przysługuje prawo do dodatkowego wynagrodzenia.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość stawek wynagrodzenia zasadniczego radców,
- 2) wysokość dodatków funkcyjnych osób pełniących w Prokuraturii Generalnej funkcje określone w art. 43 ust. 2 pkt 2, art. 60 ust. 1 oraz w zarządzeniu, o którym mowa w art. 48

– z uwzględnieniem poziomu wynagrodzeń zasadniczych i dodatków funkcyjnych sędziów sądów powszechnych, przyjmując, że określone w ten sposób wynagrodzenie zasadnicze radców nie może być niższe niż 80% wynagrodzenia zasadniczego w najniższej stawce sędziiego sądu rejonowego i nie więcej niż 130% wynagrodzenia zasadniczego w najwyższej stawce awansowej sędziiego sądu apelacyjnego, a najwyższy dodatek funkcyjny nie może przekraczać kwoty dodatku funkcyjnego przewidzianego dla prezesa sądu apelacyjnego.

Art. 68. 1. Radcy przysługuje dodatek za wieloletnią pracę w wysokości wynoszącej po 5 latach pracy 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek ten wzrasta o 1% za każdy dalszy rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

2. Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wlicza się wszystkie poprzednie, zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

3. Do okresów pracy, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów zatrudnienia w partii komunistycznej (Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej) jak również w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób zaliczania zakończonych okresów zatrudnienia do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę oraz okresy, za które przysługuje ten dodatek, i terminy jego wypłaty, z uwzględnieniem przepisów dotyczących takiego dodatku dla pracowników urzędów państwowych.

Art. 69. Radcom przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) po 20 latach pracy – 75% wynagrodzenia miesięcznego;
- 2) po 25 latach pracy – 100% wynagrodzenia miesięcznego;
- 3) po 30 latach pracy – 150% wynagrodzenia miesięcznego;
- 4) po 35 latach pracy – 200% wynagrodzenia miesięcznego;
- 5) po 40 latach pracy – 300% wynagrodzenia miesięcznego;
- 6) po 45 latach pracy – 400% wynagrodzenia miesięcznego.

Art. 70. Radcy wykonującemu na polecenie przełożonego czynności służbowe poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 71. 1. Radcy przysługuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze:

- 1) 6 dni – po 10 latach pracy w Prokuraturii Generalnej;
- 2) 12 dni – po 15 latach pracy w Prokuraturii Generalnej.

2. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w Prokuraturii Generalnej na stanowisku: referendarza, radcy, Wiceprezesa, Prezesa, w sądzie lub prokuraturze na stanowiskach: asesorów sądowych, asesorów prokuratorskich, sędziów i prokuratorów.

Art. 72. 1. Radcy, którego stosunek pracy został rozwiązany z powodu nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, a jeżeli radca przepracował co najmniej 20 lat – w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

2. Miesięczne wynagrodzenie stanowiące podstawę ustalenia wysokości odprawy, o którym mowa w ust. 1, oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 173 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 73. 1. Stosunek pracy radcy tymczasowo aresztowanego ulega z mocy prawa zawieszeniu na czas trwania tego aresztowania.

2. W okresie zawieszenia stosunku pracy radcy przysługuje wynagrodzenie w wysokości połowy wynagrodzenia miesięcznego przysługującego mu w dniu tymczasowego aresztowania.

3. W przypadku prawomocnego umorzenia postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe albo wydania prawomocnego wyroku uniewinniającego wypłaca się pozostałą część wynagrodzenia, chyba że postępowanie umorzono warunkowo albo z powodu przedawnienia lub amnestii.

4. Okres zawieszenia stosunku pracy wskutek tymczasowego aresztowania wlicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze radcy.

Art. 74. 1. Stosunek pracy radcy ulega rozwiązaniu z jego winy bez wypowiedzenia w razie:

- 1) niespełniania wymogów koniecznych do zajmowania stanowiska służbowego radcy, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 1, 2 lub 5;
- 2) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 3) prawomocnego orzeczenia środka karnego pozbawienia praw publicznych albo zakazu zajmowania stanowiska w urzędach organów władzy publicznej lub wykonywania zawodu prawniczego;
- 4) nieobecności w pracy przez okres 3 miesięcy z powodu tymczasowego aresztowania;
- 5) dwukrotnego otrzymania negatywnej oceny kwalifikacyjnej;
- 6) prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej wydalenia z pracy w Prokuraturii Generalnej.

2. Rozwiązanie stosunku pracy z radcą bez wypowiedzenia może nastąpić w razie ciągłej nieobecności w pracy z powodu choroby, dłużej niż przez okres roku.

3. Rozwiązanie stosunku pracy z radcą następuje z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia w razie stwierdzonej orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo innym równorzędnym orzeczeniem całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy.

4. Rozwiązanie stosunku pracy z radcą może nastąpić z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia w razie reorganizacji Prokuraturii Generalnej, jeżeli przeniesienie radcy na inne stanowisko służbowe nie jest możliwe.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, w okresie między rozwiązaniem stosunku pracy a podjęciem zatrudnienia lub działalności gospodarczej, nie dłużej niż przez 6 miesięcy, przysługuje świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa, obliczone według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy,

określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 173 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

6. W przypadku gdy w okresie, o którym mowa w ust. 5, były radca pobiera świadczenie określone w przepisach ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, 1247, 1579, 1807 i 1810), wysokość świadczenia pieniężnego ulega odpowiedniemu obniżeniu, a jeżeli radca nabył prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) – świadczenie pieniężne nie przysługuje.

7. Okres pobierania świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 5, wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych, a także do okresów składowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

8. Od świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 5, Prokuratoria Generalna odprowadza składkę na ubezpieczenia społeczne na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 75. 1. Rozwiązanie stosunku pracy z radcą mianowanym może nastąpić:

- 1) w drodze porozumienia stron;
- 2) za trzymiesięcznym wypowiedzeniem dokonany przez radcę.

2. Okres wypowiedzenia stosunku pracy z radcą kończy się ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego.

3. W okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub w okresie ustalonym w porozumieniu stron, nie dłuższym niż 3 miesiące, radca może być zwolniony z obowiązku wykonywania czynności służbowych, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy.

Art. 76. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do stosunku pracy radców stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Rozdział 7

Referendarze

Art. 77. 1. W Urzędzie Prokuraturii Generalnej są zatrudniani referendarze.

2. Referendarz wykonuje, pod nadzorem radcy:

- 1) czynności procesowe przed sądami powszechnymi i polubownymi;

2) inne czynności związane z wykonywaniem zadań Prokuraturii Generalnej.

3. Referendarz wykonuje polecenia przełożonych oraz radców, dotyczące treści czynności.

4. Jeżeli referendarz nie zgadza się z poleceniem, o którym mowa w ust. 3, może żądać, by zmieniono polecenie albo by wyłączono go od udziału w sprawie. W sprawach tych rozstrzyga ostatecznie przełożony tego przełożonego, który wydał polecenie.

5. W przypadku gdy w postępowaniu przed sądem ujawnią się nowe okoliczności, referendarz samodzielnie podejmuje decyzje związane z dalszym tokiem postępowania.

Art. 78. Na stanowisko referendarza może być zatrudniona osoba o nieskazitelnym charakterze, spełniająca warunki, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 1–3 i 5, oraz która przez co najmniej 2 lata wykonywała wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej, stosowaniem lub tworzeniem prawa lub pracowała na stanowisku związanym bezpośrednio z działalnością orzeczniczą i pomocą w tym zakresie w pracy sędziów.

Art. 79. Przed nawiązaniem stosunku pracy referendarz składa wobec Prezesa Prokuraturii Generalnej ślubowanie według następującej roty: „Ślubuję uroczyście służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży Jej praw i interesów, obowiązki swoje wypełniać sumiennie, zachować w tajemnicy informacje mi powierzone, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości”. Składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg”.

Art. 80. 1. Wynagrodzenie referendarza składa się z wynagrodzenia zasadniczego odpowiadającego zajmowanemu stanowisku służbowemu oraz dodatku za wieloletnią pracę ustalanego na zasadach określonych w art. 68.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego referendarzy, z uwzględnieniem poziomu wynagrodzeń zasadniczych sędziów sądów powszechnych, przyjmując, że określone w ten sposób wynagrodzenie zasadnicze referendarzy nie może przekraczać 85% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego w trzeciej stawce awansowej.

3. Referendarz wykonujący pod nadzorem radcy czynności zastępstwa jest uprawniony do dodatkowego wynagrodzenia w wysokości nie większej niż 65% kosztów zastępstwa zasądzonych lub przyznanych w sprawie, w której czynności te były przez niego wykonywane, jeżeli radca nadzorujący złoży wniosek o podział kosztów zastępstwa

między radcę nadzorującego i referendarza oraz jeżeli koszty te zostały uzyskane od strony przeciwnej lub przekazane przez osobę zastępowaną, jednak nie więcej niż sześciokrotność stawki minimalnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze. Termin i warunki wypłaty dodatkowego wynagrodzenia określi umowa cywilnoprawna.

4. Jeżeli czynności zastępstwa w sprawie były wykonywane przez więcej niż jednego radcę lub referendarza, kwotę dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 68 ust. 2 oraz art. 81 ust. 3, Prezes Prokuraturii Generalnej dzieli między radców lub referendarzy, z uwzględnieniem nakładu pracy poszczególnych radców lub referendarzy oraz uwzględniając wniosek radcy nadzorującego co do podziału kosztów między referendarzy.

5. Suma kwot przyznanych radcom lub referendarzom nie może przekroczyć 65% kosztów zastępstwa zasądzonych lub przyznanych w sprawie.

Art. 81. 1. Do osób zatrudnionych na stanowisku referendarza stosuje się przepisy art. 31, art. 51 ust. 3, art. 59, art. 62–66, art. 69 i art. 70 oraz art. 72 i art. 76.

2. Osoba pozostająca z referendarzem w takiej relacji, która uprawniałaby tę osobę do odmowy składania zeznań na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, nie może zostać zatrudniona w Prokuraturii Generalnej.

Rozdział 8

Pracownicy Urzędu Prokuraturii Generalnej inni niż radcowie i referendarze

Art. 82. 1. W Urzędzie Prokuraturii Generalnej mogą być zatrudnieni pracownicy inni niż radcowie i referendarze, w tym asystenci radców, biegli i tłumacze.

2. Na stanowisku asystenta radcy może być zatrudniona osoba o nieskazitelnym charakterze, spełniająca warunki, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1–3 i 5.

3. Asystent radcy wykonuje zadania związane z przygotowaniem czynności radcy w postępowaniu przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi oraz inne czynności związane z wykonywaniem zadań Prokuraturii Generalnej.

4. Prezes Prokuraturii Generalnej może przyznać pracownikom innym niż radcowie i referendarze nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej z funduszu nagród, o którym mowa w art. 46 ust. 2.

5. Osoba pozostająca z pracownikiem Prokuraturii Generalnej w takiej relacji, która uprawniałaby tę osobę do odmowy składania zeznań na podstawie przepisów ustawy z dnia

17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, nie może zostać zatrudniona w Prokuraturii Generalnej.

6. W sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą, do pracowników innych niż radcowie i referendarze, stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1511), a w sprawach w niej nieuregulowanych stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Rozdział 9

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Art. 83. 1. Radca ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za przewinienia służbowe, w tym za oczywistą obrazę przepisów prawa i za uchybienia godności zawodu.

2. Za nadużycie wolności słowa przy wykonywaniu czynności służbowych, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę i zniesławienie strony, jej pełnomocnika, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza, radca odpowiada tylko dyscyplinarnie.

Art. 84. 1. Za przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi, nieuzasadniające wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, Prezes Prokuraturii Generalnej może udzielić radcy ostrzeżenia na piśmie, po uprzednim wysłuchaniu radcy. Przepisy art. 91 ust. 5–8 stosuje się odpowiednio.

2. Radca może w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostrzeżenia na piśmie wystąpić do sądu pracy właściwego ze względu na siedzibę Urzędu Prokuraturii Generalnej o uchylenie ostrzeżenia. Od orzeczenia sądu drugiej instancji skarga kasacyjna nie przysługuje.

Art. 85. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z ostrzeżeniem;
- 4) nagana z pozbawieniem możliwości objęcia funkcji przez okres do trzech lat;
- 5) pozbawienie funkcji;
- 6) wydalenie z pracy w Prokuraturii Generalnej.

Art. 86. 1. Postępowanie dyscyplinarne może być wszczęte niezależnie od innych rodzajów odpowiedzialności za ten sam czyn.

2. Postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie trzech miesięcy od dnia uzyskania wiadomości o popełnieniu czynu uzasadniającego odpowiedzialność

dyscyplinarną ani po upływie trzech lat od dnia popełnienia takiego czynu. Jeżeli z powodu nieobecności w pracy radca nie ma możliwości złożenia wyjaśnień, bieg trzymiesięcznego terminu nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu do dnia stawienia się radcy do pracy. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie karne.

3. W razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 2, karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło pięć lat. Jeżeli jednak przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 2, sprawa nie została prawomocnie zakończona, komisja dyscyplinarna orzeka o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego, umarzając postępowanie w zakresie wymierzenia kary dyscyplinarnej.

4. Jeżeli czyn uzasadniający odpowiedzialność dyscyplinarną zawiera znamiona przestępstwa, ustanie karalności przewinienia dyscyplinarnego następuje nie wcześniej niż ustanie karalności przestępstwa.

5. W razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy radcy w Prokuraturii Generalnej w toku postępowania dyscyplinarnego, postępowanie to umarza się.

Art. 87. 1. Radca może być zawieszony w czynnościach służbowych, jeżeli z uwagi na charakter czynu konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania czynności służbowych.

2. Prawo zawieszenia w czynnościach przysługuje Prezesowi Prokuraturii Generalnej. Na decyzję o zawieszeniu w czynnościach przysługuje zażalenie do sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych właściwego ze względu na siedzibę Urzędu Prokuraturii Generalnej. Do rozpoznania zażalenia stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego o apelacji.

3. Zawieszenie w czynnościach ustaje z mocy prawa, jeżeli w ciągu trzech miesięcy od dnia zawieszenia nie wszczęto przeciwko radcy postępowania dyscyplinarnego, a także, z zastrzeżeniem ust. 5, z chwilą prawomocnego zakończenia tego postępowania.

4. W toku postępowania dyscyplinarnego komisja dyscyplinarna może w każdym czasie uchylić zawieszenie w czynnościach.

5. Komisja dyscyplinarna II instancji, wydając orzeczenie dyscyplinarne, może orzec o utrzymaniu w mocy zawieszenia w czynnościach do dnia wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 94 ust. 2, lub upływu terminu do jego wniesienia. W przypadku wniesienia

odwołania zawieszenie w czynnościach pozostaje w mocy do czasu rozpoznania odwołania, chyba że sąd apelacyjny uchyli zawieszenie wcześniej.

6. Prezes Prokuraturii Generalnej może w każdym czasie uchylić zawieszenie w czynnościach, także w przypadkach, o których mowa w ust. 5.

7. W przypadku gdy radca został zawieszony w czynnościach, Prezes Prokuraturii Generalnej obniża wysokość jego wynagrodzenia miesięcznego na czas trwania zawieszenia maksymalnie do 50%. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne nie zostało wszczęte w ciągu trzech miesięcy od dnia zawieszenia w czynnościach albo zostało umorzone, z innej przyczyny niż rozwiązanie stosunku pracy przez radcę, lub zakończyło się uniewinnieniem, radcy wypłaca się zatrzymane wynagrodzenie.

Art. 88. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają Komisja Dyscyplinarna Prokuraturii Generalnej w I instancji i Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna Prokuraturii Generalnej w II instancji.

2. Członków komisji dyscyplinarnych, w tym przewodniczącego i zastępców przewodniczącego, powołuje na okres pięciu lat Prezes Prokuraturii Generalnej.

3. Członkiem komisji dyscyplinarnej może być radca dający należyłą rękojmię wykonywania tej funkcji.

4. Komisja dyscyplinarna orzeka w składach trzyosobowych.

5. Członkowie komisji dyscyplinarnych są w zakresie orzekania niezawiśli i podlegają tylko ustawom.

Art. 89. 1. Rzecznika dyscyplinarnego Prokuraturii Generalnej powołuje, na okres kadencji komisji dyscyplinarnej, Prezes Prokuraturii Generalnej spośród radców Prokuraturii Generalnej.

2. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające na polecenie Prezesa Prokuraturii Generalnej. O wszczęciu tego postępowania rzecznik dyscyplinarny zawiadamia radcę, którego ono dotyczy.

3. Decyzję o przekazaniu komisji dyscyplinarnej I instancji wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego podejmuje Prezes Prokuraturii Generalnej na podstawie wniosku rzecznika dyscyplinarnego.

4. Prezes Prokuraturii Generalnej ma prawo zasięgać informacji od rzecznika dyscyplinarnego o treści rozstrzygnięć podjętych przez rzecznika dyscyplinarnego i komisję dyscyplinarną. Prezes Prokuraturii Generalnej ma prawo otrzymywać od rzecznika

dyscyplinarnego odpisy orzeczeń i protokołów posiedzeń, jeżeli są one w posiadaniu rzecznika dyscyplinarnego.

5. Do zadań rzecznika dyscyplinarnego należy w szczególności:

- 1) prowadzenie postępowania wyjaśniającego;
- 2) składanie wniosków o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego to uzasadniają;
- 3) udział w rozprawach przed komisjami dyscyplinarnymi w charakterze strony;
- 4) wnoszenie odwołań od orzeczeń komisji dyscyplinarnej;
- 5) udział w postępowaniu odwoławczym.

Art. 90. 1. Jeżeli postępowanie wyjaśniające nie dostarczyło podstaw do sporządzenia wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

2. W postanowieniu o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wskazuje się przyczyny umorzenia. Od postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego nie przysługuje odwołanie.

Art. 91. 1. Komisja dyscyplinarna I instancji wszczyna postępowanie dyscyplinarne z dniem zgłoszenia wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania.

2. Obwiniony ma prawo korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy, z zastrzeżeniem przepisów o ochronie tajemnic ustawowo chronionych.

3. W przypadku gdy rzecznik dyscyplinarny wniósł o orzeczenie kary wydalenia z pracy w Prokuraturii Generalnej, a obwiniony w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania nie wskaże obrońcy, przewodniczący składu orzekającego wyznacza obrońcę spośród radców. Obrońca wyznaczony przez przewodniczącego pełni swoje obowiązki do dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie, o ile nie zostanie zwolniony wcześniej z tego obowiązku przez komisję dyscyplinarną albo sąd.

4. Komisja dyscyplinarna I instancji wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy, w toku której wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego oraz jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony, a także po rozpatrzeniu innych dowodów mających znaczenie w sprawie.

5. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy na rozprawie nie wstrzymuje rozpoznania sprawy. Należyte usprawiedliwienie niestawiennictwa obwinionego lub jego obrońcy na rozprawie wymaga wskazania i uprawdopodobnienia

wyjatkowych przyczyn, zaś w przypadku choroby – przedstawienia zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego niemożność stawienia się na rozprawie.

6. W przypadku ustanowienia obrońcy usprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, o ile obrońca stawiał się na rozprawie. W przypadku usprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego komisja dyscyplinarna może zamknąć rozprawę, jeżeli obwiniony został wcześniej wysłuchany albo pouczone na rozprawie o prawie złożenia wyjaśnień nie skorzystał z tego prawa.

7. Rozstrzygnięcia komisji dyscyplinarnej zapadają w formie orzeczeń i postanowień.

8. Przewodniczący składu orzekającego w toku postępowania może wydawać zarządzenia, w szczególności dotyczące pozostawienia pism w aktach bez nadania dalszego biegu.

9. Rozprawa jest jawna dla radców. W uzasadnionych przypadkach skład orzekający może wyłączyć jawność rozprawy, jednakże ogłoszenie orzeczenia jest jawne.

10. Orzeczenie powinno być ogłoszone bezpośrednio po naradzie.

11. W wyjątkowych przypadkach można odroczyć ogłoszenie orzeczenia na czas nie dłuższy niż 7 dni. O terminie ogłoszenia orzeczenia przewodniczący składu orzekającego zawiadamia strony bezpośrednio po zakończeniu narady.

12. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego podaje ustnie zasadnicze motywy rozstrzygnięcia.

13. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia jego ogłoszenia.

Art. 92. 1. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej I instancji kończącego postępowanie w sprawie strony mają prawo wniesienia odwołania. W odwołaniu można zaskarżyć całość orzeczenia lub jego część. Od innych orzeczeń, postanowień i zarządzeń można się odwołać w odwołaniu od orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

2. Odwołanie wnosi się do komisji dyscyplinarnej II instancji za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej I instancji, która wydała zaskarżone orzeczenie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

3. W przypadku złożenia odwołania od orzeczenia innego niż kończące sprawę lub postanowienia albo zarządzenia, komisja dyscyplinarna wydaje postanowienie o odrzuceniu odwołania, na które przysługuje odwołanie wyłącznie w odwołaniu od orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

Art. 93. 1. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania orzeczenie nie podlega wykonaniu.

2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie orzeczenia.

Art. 94. 1. W postępowaniu przed komisją dyscyplinarną II instancji stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed komisją dyscyplinarną I instancji.

2. Od orzeczeń komisji dyscyplinarnej II instancji stronom służy odwołanie do sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych właściwego ze względu na siedzibę Urzędu Prokuraturii Generalnej. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego skarga kasacyjna nie przysługuje.

3. Odwołanie, o którym mowa w ust. 2, wnosi się za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej II instancji, która wydała zaskarżone orzeczenie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Przepis art. 93 stosuje się odpowiednio.

Art. 95. 1. Odpis prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej dołącza się do akt osobowych radcy.

2. Prawomocne orzeczenie o ukaraniu podlega niezwłocznemu wykonaniu.

3. Karę dyscyplinarną, z wyjątkiem kary wydalenia z pracy w Prokuraturii Generalnej, uważa się za niebyłą i wzmiankę o niej wykreśla się z akt komisji dyscyplinarnej i akt osobowych radcy po upływie dwóch lat od uprawomocnienia się orzeczenia. Komisja dyscyplinarna, biorąc pod uwagę osiągnięcia w pracy i zachowanie się radcy, może na jego wniosek lub jego przełożonego uznać karę za niebyłą i zarządzić jej wykreślenie w terminie wcześniejszym.

4. Po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się orzeczenia komisji dyscyplinarnej ukarany może wystąpić o uznanie za niebyłą kary wydalenia z pracy w Prokuraturii Generalnej.

5. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do ostrzeżenia, o którym mowa w art. 84 ust. 1, z tym że uprawnienie do uznania ostrzeżenia za niebyłe i zarządzenia jego wykreślenia przysługuje Prezesowi Prokuraturii Generalnej.

Art. 96. W postępowaniu przed komisjami dyscyplinarnymi I i II instancji w sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749). Nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, powodzie cywilnym, przedstawicielu społecznym,

o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej.

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 97. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 67 § 1¹ otrzymuje brzmienie:

„§ 1¹. W zakresie określonym odrębną ustawą za inne niż Skarb Państwa państwowe osoby prawne, osoby z udziałem Skarbu Państwa i osoby prawne z udziałem państwowych osób prawnych czynności procesowe może podejmować Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej.”;

2) w art. 259 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wojskowi i urzędnicy niezwolnieni od zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” oraz osoby zobowiązane do zachowania tajemnicy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ich zeznanie miałyby być połączone z jej naruszeniem.”;

3) użyte w art. 5, w art. 67 w § 2 w zdaniu drugim, w art. 87¹ w § 2 i 3, w art. 89 w § 1, w art. 99, w art. 129 w § 2, w § 2¹ i w § 3, w art. 132 w § 1 i w § 1², w art. 161, w art. 210 w § 2¹, w art. 327 w § 1, w art. 331 w § 1¹ i w art. 357 w § 2, w różnym przypadku wyrazy „Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej”.

Art. 98. W ustawie z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2011 r. poz. 430 i 654 oraz z 2015 r. poz. 1348 i 1960) w art. 2 w pkt 2 i 3 skreśla się wyrazy „Prezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa” oraz „wiceprezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa”.

Art. 99. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r. poz. 615, 1064, 1224, 1255 i 1311 oraz z 2016 r. poz. 1579) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 66:
  - a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) osób, które przez okres co najmniej 3 lat zajmowały stanowisko Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jej wiceprezesa lub radcy albo wykonywały zawód komornika;”;
  - b) w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) osoby, które zajmują stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 2) w art. 72 w ust. 1 pkt 4a otrzymuje brzmienie:

„4a) podjęcia zatrudnienia na stanowisku Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Wiceprezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej lub referendarza;”;
- 3) w art. 78a w ust. 4 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) dokumenty potwierdzające zatrudnienie na stanowisku radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;”.

Art. 100. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233 i 1579) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 25:
  - a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) osób, które przez okres co najmniej 3 lat zajmowały stanowisko Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jej wiceprezesa lub radcy albo wykonywały zawód komornika;”;
  - b) w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) osoby, które zajmują stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;”;
- 2) w art. 28 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) podjęcia zatrudnienia na stanowisku Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Wiceprezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej

Polskiej, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej lub referendarza.”;

3) w art. 36² w ust. 4 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) dokumenty potwierdzające zatrudnienie na stanowisku radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;”.

Art. 101. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2016 r. poz. 790, 996 i 1159) w art. 36⁴ w ust. 8 pkt 17 otrzymuje brzmienie:

„17) Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej;”.

Art. 102. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1511) w art. 1 w ust. 1 pkt 8a otrzymuje brzmienie:

„8a) Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach nieuregulowanych w odrębnych przepisach,”.

Art. 103. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1796) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12:

a) w § 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) osób, które co najmniej przez trzy lata zajmowały stanowisko Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jej wiceprezesa lub radcy.”,

b) w § 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) zajmują stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;”;

2) w art. 74a w § 4 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) dokumenty potwierdzające zatrudnienie na stanowisku radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 104. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 720 i 1165) w art. 34a w ust. 5 w pkt 10 wyrazy „Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa” zastępuje się wyrazami „Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej”.

Art. 105. W ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677) art. 49a otrzymuje brzmienie:

„Art. 49a. Jeżeli w toku kontroli powstanie wątpliwość wymagająca interpretacji przepisów prawnych związanych z ochroną praw lub interesów Rzeczypospolitej

Polskiej, dyrektor właściwej jednostki organizacyjnej Najwyższej Izby Kontroli lub upoważniona przez niego osoba zwraca się do Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej o wydanie opinii prawnej w tej sprawie.”.

Art. 106. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 88 otrzymuje brzmienie:

„Art. 88. 1. Pełnomocnikiem może być adwokat, radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Do pełnomocnika stosuje się odpowiednio art. 77, art. 78, art. 81a § 1–3, art. 83, art. 84, art. 86 § 2 oraz przepisy wydane na podstawie art. 81a § 4.

2. Na zasadach określonych w odrębnej ustawie czynności zastępstwa wykonuje Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej.”;

2) w art. 180 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Osoby obowiązane do zachowania tajemnicy notarialnej, adwokackiej, radcy prawnego, doradcy podatkowego, lekarskiej, dziennikarskiej lub statystycznej oraz tajemnicy Prokuraturii Generalnej, mogą być przesłuchiwane co do faktów objętych tą tajemnicą tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu. W postępowaniu przygotowawczym w przedmiocie przesłuchania lub zezwolenia na przesłuchanie decyduje sąd, na posiedzeniu bez udziału stron, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od daty doręczenia wniosku prokuratora. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.”.

Art. 107. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. poz. 1584, z 2008 r. poz. 1458, z 2009 r. poz. 1375, z 2010 r. poz. 1228, z 2015 r. poz. 1635 oraz z 2016 r. poz. 1202) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 3a otrzymuje brzmienie:

„3a) radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej,”,

b) po pkt 3b dodaje się pkt 3c w brzmieniu:

„3c) pracowników zatrudnionych w Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań, o których mowa w art. 1

ust. 2 ustawy z dnia ... o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. ...),”;

2) w art. 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zakaz zajmowania stanowisk w organach spółek, o którym mowa w art. 4 pkt 1, nie dotyczy osób wymienionych w art. 2 pkt 1, 2, 3a i 6–10, o ile zostały zgłoszone do objęcia takich stanowisk w spółce prawa handlowego przez: Skarb Państwa, inne państwowe osoby prawne, spółki, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki lub inne osoby prawne jednostek samorządu terytorialnego; osoby te nie mogą zostać zgłoszone do więcej niż dwóch spółek prawa handlowego z udziałem podmiotów zgłaszających te osoby.”.

Art. 108. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 358) w art. 22 w § 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) adwokatów, radców prawnych oraz notariuszy, którzy wykonywali ten zawód co najmniej przez 3 lata, a także osób, które, przez taki sam okres, zajmowały stanowiska: prezesa, wiceprezesa lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 109. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1138 i 1358) w art. 10 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wymogi, o których mowa w ust. 1 pkt 8–10, nie dotyczą sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariuszy, radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz osób posiadających stopień doktora nauk prawnych.”.

Art. 110. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.⁴⁾) w art. 298 w pkt 6b wyrazy „Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa” zastępuje się wyrazami „Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej”.

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195, 615, 846, 1228 i 1579.

Art. 111. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 133, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w art. 51 w § 1, w art. 53b, w art. 57a w § 10, w art. 57i w § 2, w art. 92 w § 2, w art. 106h w § 3 w pkt 1, w art. 106o w § 11, w art. 106w w § 2 i w art. 118, w różnym przypadku wyrazy „Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 2) użyte w art. 57a w § 3, w art. 106h w § 3, w art. 106o w § 3 i w art. 106s w § 1 i 2, w różnym przypadku wyrazy „starszy radca lub radca Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „radca Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 3) w art. 57f:
  - a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza albo zajmującego stanowisko radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej jest dokonywana w oparciu o badanie jakości, sprawności, rzetelności i terminowości dokonywanych czynności bądź jakości i rzetelności sporządzonych opinii prawnych lub innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, a także podnoszenia kwalifikacji zawodowych i kultury urzędowania obejmującej kulturę osobistą oraz sposób zachowania wobec uczestników postępowania i współpracowników.

§ 2. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata lub radcy prawnego albo zajmującego stanowisko radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej jest dokonywana na podstawie badania akt co najmniej pięćdziesięciu spraw różnych kategorii lub opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 57a § 3. Przepis art. 57b § 4 stosuje się odpowiednio. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji może objąć badaniem także akta spraw sądowych, w których kandydat występował

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 509, 694, 1066, 1224, 1309, 1311, 1418, 1595 i 1781 oraz z 2016 r. poz. 147, 437, 633, 960 i 1579.

w charakterze zastępcy procesowego, a których nie ujęto w wykazie, oraz zwracać się do prezesów sądów o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.”,

b) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Do oceny kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej dołącza się protokoły okresowych ocen kwalifikacyjnych oraz odpisy prawomocnych orzeczeń o ukaraniu karą dyscyplinarną, chyba że kara została uznana za niebyłą.”;

4) w art. 61 w § 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) zajmował stanowisko prezesa, wiceprezesa, radcy w Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej – co najmniej przez trzy lata.”;

5) w art. 63 w § 2 pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) zajmował stanowisko prezesa, wiceprezesa, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej – co najmniej przez sześć lat.”;

6) w art. 64 w § 2 pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) zajmował stanowisko prezesa, wiceprezesa, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej – co najmniej przez osiem lat.”;

7) w art. 92 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w sądzie lub prokuraturze na stanowiskach: asesorów sądowych, asesorów prokuratorskich, sędziów i prokuratorów, w Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej na stanowiskach: prezesa, wiceprezesa, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a także okresy wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego lub zajmowania samodzielnego stanowiska w organach władzy publicznej, z którym związana była praktyka prawnicza, oraz inne okresy zatrudnienia, jeżeli z tego tytułu przysługiwał zwiększony wymiar urlopu.”;

8) w art. 106s § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Do oceny kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej dołącza się protokoły okresowych ocen kwalifikacyjnych oraz odpisy prawomocnych orzeczeń o ukaraniu karą dyscyplinarną, chyba że kara została uznana za niebyłą.”.

Art. 112. W ustawie z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1066) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) pozostawał co najmniej osiem lat na stanowisku sędziego, prokuratora, prezesa, wiceprezesa lub radcy w Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej albo przynajmniej przez osiem lat wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza albo przez dziesięć lat pozostawał w instytucjach publicznych na stanowiskach związanych ze stosowaniem lub tworzeniem prawa administracyjnego lub pracował w charakterze asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym co najmniej dwa lata.”;

2) w art. 6a w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przez co najmniej cztery lata pozostawał na stanowisku sędziego, prokuratora lub prezesa, wiceprezesa lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej albo co najmniej przez cztery lata wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza albo przez sześć lat pozostawał w instytucjach publicznych na stanowiskach związanych ze stosowaniem lub tworzeniem prawa administracyjnego.”;

3) w art. 7 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego może być powołany ten, kto spełnia wymagania określone w art. 6 § 1 pkt 1–4 i 6, jeżeli ukończył 40 lat oraz pozostawał co najmniej dziesięć lat na stanowisku sędziego, prokuratora, prezesa, wiceprezesa lub radcy w Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej albo przynajmniej przez dziesięć lat wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza. Wymaganie ukończenia 40 lat nie dotyczy sędziego, który co najmniej przez trzy lata pozostawał na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego.”.

Art. 113. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, 846, 996 i 1579) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 28 w § 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„W zakresie określonym odrębną ustawą za Skarb Państwa czynności w postępowaniu podejmuje Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej.”;

2) w art. 175 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli skargę kasacyjną sporządza sędzia, prokurator, notariusz, radca Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, będący stroną, jej przedstawicielem lub pełnomocnikiem albo jeżeli skargę kasacyjną wnosi prokurator lub Rzecznik Praw Obywatelskich.”;

3) w art. 264 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Uchwały, o których mowa w art. 15 § 1 pkt 2, Naczelny Sąd Administracyjny podejmuje na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Prokuratora Generalnego, Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, a uchwały, o których mowa w art. 15 § 1 pkt 3, na podstawie postanowienia składu orzekającego”.

Art. 114. W ustawie z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1254) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 22 w § 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) ma co najmniej dziesięcioletni staż pracy na stanowisku sędziego, prokuratora, Prezesa Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jej wiceprezesa lub radcy albo wykonywania w Polsce zawodu adwokata, radcy prawnego lub notariusza.”;

2) w art. 60 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Z wnioskiem, o którym mowa w § 1, mogą wystąpić również Rzecznik Praw Obywatelskich i Prokurator Generalny oraz, w zakresie swojej właściwości, Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznik Praw Dziecka, Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego i Rzecznik Finansowy.”.

Art. 115. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 233, z późn. zm.⁶⁾) w art. 218a wyrazy „radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa” zastępuje się wyrazami „radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej”.

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 978, 1166, 1259 i 1844 oraz z 2016 r. poz. 615, 996 i 1579.

Art. 116. W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1721) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;”;

2) w art. 8 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) pkt 16 – Prezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;”;

3) w art. 21f ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisy art. 21e ust. 1 i 3 nie dotyczą sędziów, prokuratorów, radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, adwokatów, radców prawnych, notariuszy i komorników, którzy w tym zakresie podlegają sądownictwu dyscyplinarnemu. Przepis art. 21e ust. 2 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 117. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w systemie informacyjnym Schengen oraz wizowym systemie informacyjnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1203 oraz z 2015 r. poz. 1607) uchyla się art. 12 i art. 13.

Art. 118. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Komitecie do Spraw Europejskich (Dz. U. poz. 1277) w art. 2 w ust. 2 w pkt 2 w lit. b kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) Prezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej albo wyznaczony przez niego wiceprezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 119. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 976) art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36. 1. Jeżeli na stanowisko sędziowskie albo asesorskie swoje kandydatury zgłosiły osoby, wykonujące zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza albo zajmujące stanowisko prokuratora, asesora prokuratorowskiego, radcy lub wiceprezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, o posiedzeniu zespołu zawiadamia się odpowiednio: Naczelną Radę Adwokacką, Krajową Radę Radców Prawnych, Krajową Radę Notarialną, Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przedstawiciel Naczelnej Rady Adwokackiej, Krajowej Rady Radców Prawnych, Krajowej Rady Notarialnej, Krajowej Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, Prezesa Prokuraturii Generalnej

Rzeczypospolitej Polskiej może wziąć udział w posiedzeniu zespołu z głosem doradczym.”.

Art. 120. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177 i 1579) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 75 w § 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) adwokatów, radców prawnych oraz prezesa, wiceprezesa i radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, którzy wykonywali ten zawód lub zajmowali takie stanowisko przez co najmniej 3 lata.”;

2) w art. 76 § 1–3 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Na stanowisko prokuratora Prokuratury Krajowej może być powołany ten, kto spełniając warunki do objęcia stanowiska prokuratora ma co najmniej 8-letni staż na stanowisku prokuratora lub sędziego, w tym nie mniej niż 5-letni okres pracy na stanowisku prokuratora prokuratury apelacyjnej, regionalnej, okręgowej lub prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej, sędziego sądu apelacyjnego lub sądu okręgowego bądź wojskowego sądu okręgowego albo co najmniej przez okres 12 lat przed powołaniem wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza lub zajmował stanowisko prezesa, wiceprezesa, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Na stanowisko prokuratora prokuratury regionalnej może być powołany ten, kto spełniając warunki do objęcia stanowiska prokuratora ma co najmniej 6-letni staż na stanowisku prokuratora lub sędziego, w tym nie mniej niż 3-letni okres pracy na stanowisku prokuratora prokuratury okręgowej lub prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej, sędziego sądu okręgowego lub wojskowego sądu okręgowego albo co najmniej przez okres 10 lat przed powołaniem wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza lub zajmował stanowisko prezesa, wiceprezesa, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Na stanowisko prokuratora prokuratury okręgowej może być powołany ten, kto spełniając warunki do objęcia stanowiska prokuratora ma co najmniej 3-letni okres pracy na stanowisku prokuratora prokuratury rejonowej lub prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej, sędziego sądu rejonowego lub wojskowego sądu garnizonowego albo co najmniej przez okres 6 lat przed powołaniem wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza lub zajmował stanowisko prezesa, wiceprezesa, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.”;

3) w art. 83:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Kandydat na wolne stanowisko prokuratorskie w prokuraturze rejonowej, który wykonuje zawód adwokata lub radcy prawnego bądź zajmuje stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, do zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt 50 spraw sądowych różnych kategorii, w których występował w charakterze zastępcy procesowego, a jeżeli występował w mniejszej liczbie spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich tych spraw, ze wskazaniem sądów, w których sprawy te toczyły się lub toczą, lub odpisy wszystkich, jednak nie więcej niż 50 opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa; radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej dołącza ponadto opinię przełożonego.”,

b) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Do kandydata na wolne stanowisko prokuratorskie w prokuraturze rejonowej, który zajmuje stanowisko prezesa lub wiceprezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, stosuje się odpowiednio, stosownie do zawodu wykonywanego przed powołaniem na to stanowisko, przepisy § 1–5.”;

4) w art. 88:

a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza albo zajmującego stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej jest dokonywana w oparciu o badanie poziomu merytorycznego, sprawności, rzetelności i terminowości dokonywanych czynności bądź poziomu merytorycznego i rzetelności sporządzonych opinii prawnych lub innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, a także podnoszenia kwalifikacji zawodowych i kultury urzędowania, obejmującej kulturę osobistą oraz sposób zachowania wobec uczestników postępowania i współpracowników.

§ 2. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata lub radcy prawnego albo zajmującego stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej jest dokonywana w oparciu o badanie co najmniej 25 akt spraw różnych kategorii lub opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, wybranych losowo spośród

wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 83 § 3. Przepis art. 87 § 1 stosuje się odpowiednio. Wizytator dokonujący oceny kwalifikacji może z urzędu objąć badaniem także akta spraw sądowych, w których kandydat występował w charakterze zastępcy procesowego, a których nie ujęto w wykazie, oraz zwracać się do prezesów sądów o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.”,

b) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Do oceny kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej dołącza się protokoły okresowych ocen kwalifikacyjnych oraz odpisy prawomocnych orzeczeń o ukaraniu karą dyscyplinarną, chyba że kara została uznana za niebyłą.”;

5) art. 89 otrzymuje brzmienie:

„Art. 89. Do oceny kandydata, który zajmuje stanowisko prezesa lub wiceprezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, stosuje się odpowiednio, stosownie do zawodu wykonywanego przed powołaniem na to stanowisko, przepisy art. 85–88.”;

6) w art. 119 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w prokuraturze lub sądzie na stanowiskach: prokuratorów i sędziów, asesorów i aplikantów, w Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej na stanowisku: prezesa, wiceprezesa, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a także okresy wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego lub zajmowania samodzielnego stanowiska w organach władzy publicznej, z którym związana była praktyka prawnicza, oraz inne okresy pracy, jeżeli z tytułu tego zatrudnienia przysługiwał zwiększony wymiar urlopu.”;

7) art. 159 otrzymuje brzmienie:

„Art. 159. W razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku służbowego prokuratora w toku postępowania dyscyplinarnego postępowanie to toczy się nadal. Jeżeli obwiniony podjął pracę w organach administracji publicznej, urzędzie obsługującym organ administracji publicznej, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jako adwokat, radca prawny albo notariusz, sąd przesyła wyrok odpowiednio właściwemu organowi administracji publicznej, kierownikowi urzędu, Prezesowi Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Naczelnej Radzie Adwokackiej lub Krajowej Radzie Radców Prawnych albo Krajowej Radzie Notarialnej.”.

Art. 121. W ustawie z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1157) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 28 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) organ, który wydał akt objęty wnioskiem lub skargą konstytucyjną, albo Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli Prezes Rady Ministrów wyznaczył Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej do zastępowania Rady Ministrów lub ministrów w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym;”;
- 2) w art. 53 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Uczestnikami postępowania przed Trybunałem są: skarżący, organ, który wydał zakwestionowany akt normatywny, albo Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli Prezes Rady Ministrów wyznaczył Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej do zastępowania Rady Ministrów lub ministrów w postępowaniu przed Trybunałem, i Prokurator Generalny; uczestnikiem jest również Rzecznik Praw Obywatelskich, jeżeli zgłosił swój udział w postępowaniu, oraz Rzecznik Praw Dziecka, jeżeli zgłosił udział w postępowaniu wszczętym na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich lub w postępowaniu w sprawie skargi konstytucyjnej, dotyczących praw dziecka.”.

Rozdział 11

Przepisy epizodyczne

Art. 122. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań Prokuratorii Generalnej i Prezesa Prokuratorii Generalnej, wynikających z niniejszej ustawy w poszczególnych latach wynosi:

- 1) 2017 r. – 54 446 744 zł;
- 2) 2018 r. – 51 498 193 zł;
- 3) 2019 r. – 51 498 193 zł;
- 4) 2020 r. – 51 498 193 zł;
- 5) 2021 r. – 51 498 193 zł;
- 6) 2022 r. – 51 498 193 zł;
- 7) 2023 r. – 51 498 193 zł;
- 8) 2024 r. – 51 498 193 zł;
- 9) 2025 r. – 51 498 193 zł;

10) 2026 r. – 51 498 193 zł.

2. Prezes Prokuratorii Generalnej monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizmy korygujące, o których mowa w ust. 3.

3. W przypadku gdy wysokość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, dysponent środków zmniejsza wysokość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wysokością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

4. W przypadku gdy wysokość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym, przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Art. 123. Prezes Prokuratorii Generalnej składa sprawozdanie z działalności Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa za rok 2016 w terminie określonym w art. 3.

Rozdział 12

Przepisy przejściowe i dostosowujące

Art. 124. 1. Z dniem 1 stycznia 2017 r.:

- 1) zadania Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa przejmuje Prokuratoria Generalna;
- 2) państwową jednostkę organizacyjną Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa przekształca się w Urząd Prokuratorii Generalnej;
- 3) wierzytelności i zobowiązania Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa stają się wierzytelnościami i zobowiązaniami Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Prokuratorii Generalnej;
- 4) stroną umów i porozumień, zawartych przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa staje się Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Prokuratorii Generalnej.

2. Prezes Prokuratorii Generalnej może dysponować środkami zgromadzonymi na rachunkach bankowych prowadzonych dotychczas dla Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

3. Nagrody ze środków, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 2, wypłaca się po raz pierwszy w roku 2018.

Art. 125. W sprawach, w których czynności zastępstwa przed dniem wejścia w życie ustawy wykonywała Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna.

Art. 126. Do spraw przekazanych przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa do prowadzenia właściwym jednostkom organizacyjnym Skarbu Państwa przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 127. 1. Umowy cywilnoprawne określające wysokość i termin wypłaty dodatkowego wynagrodzenia radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy wygasają w dniu wejścia w życie tej ustawy.

2. Rozliczenie kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych lub przyznanych na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa przed dniem wejścia w życie ustawy następuje na zasadach przewidzianych w ustawie, o której mowa w art. 134, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 128. 1. Urząd Prokuratorii Generalnej staje się z mocy prawa stroną w dotychczasowych stosunkach pracy z pracownikami Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

2. Osoby zatrudnione na stanowisku Prezesa albo wiceprezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa w dniu wejścia w życie ustawy stają się odpowiednio Prezesem Prokuratorii Generalnej albo Wiceprezesami Prokuratorii Generalnej.

3. Osoby będące w dniu wejścia w życie ustawy starszymi radcami Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa albo radcami Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa stają się radcami Prokuratorii Generalnej. Pozostałe warunki zatrudnienia i wysokość wynagrodzenia pozostają bez zmian, z zastrzeżeniem ust. 5.

4. Inne osoby będące w dniu wejścia w życie ustawy pracownikami Głównego Urzędu Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, w tym asystenci radców, stają się pracownikami Urzędu Prokuratorii Generalnej.

5. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Urząd Prokuratorii Generalnej jest obowiązany zaproponować nowe warunki pracy i płacy pracownikom, o których mowa w ust. 3 i 4, oraz wskazać termin, nie krótszy niż 7 dni, do którego pracownicy mogą złożyć oświadczenie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia proponowanych warunków. W razie niezgodnienia nowych warunków pracy i płacy dotychczasowy stosunek pracy rozwiązuje się z upływem okresu równego okresowi wypowiedzenia, liczonego od dnia, w którym pracownik złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia proponowanych warunków, lub od dnia, do którego mógł złożyć takie oświadczenie.

Art. 129. 1. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy Prezes Prokuratorii Generalnej oraz Wiceprezesi Prokuratorii Generalnej, złożą wobec Prezesa Rady Ministrów ślubowanie, o którym mowa w art. 41 ust. 2.

2. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy radcowie Prokuratorii Generalnej złożą wobec Prezesa Prokuratorii Generalnej ślubowanie, o którym mowa w art. 56.

Art. 130. 1. Ilekroć przepisy odrębne uzależniają skutki prawne, w tym nabycia uprawnień do wykonywania zawodu notariusza, radcy prawnego lub adwokata, a także objęcia stanowiska sędziego lub prokuratora, od określonego stażu na stanowisku radcy w Prokuratorii Generalnej do stażu tego zalicza się również okres zatrudnienia w Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa na stanowisku radcy lub starszego radcy, Prezesa i wiceprezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

2. Do okresu pracy na stanowisku radcy Prokuratorii Generalnej, od którego zależą uprawnienia pracownicze, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa na stanowiskach: Prezesa, wiceprezesa, starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

Art. 131. 1. Sprawy dyscyplinarne radców i starszych radców Prokuratorii Generalnej wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy toczą się na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych.

2. Komisje dyscyplinarne Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa i rzecznik dyscyplinarny Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa powołani przed dniem wejścia w życie ustawy stają się komisjami dyscyplinarnymi Prokuratorii Generalnej i rzecznikiem dyscyplinarnym Prokuratorii Generalnej i pełnią swoje funkcje przez okres, na jaki zostały powołane.

Art. 132. 1. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa staje się Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych Prokuratorii Generalnej.

2. Członkowie Komisji Socjalnej i reprezentanci pracowników powołani w Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa stają się członkami Komisji Socjalnej i reprezentantami pracowników Prokuratorii Generalnej i pełnią swoje funkcje przez okres, na jaki zostali powołani.

Art. 133. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 25 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 134, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów

wykonawczych wydanych na podstawie art. 37, nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Rozdział 13

Przepisy końcowe

Art. 134. Traci moc ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1313 i 1579).

Art. 135. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem art. 4 ust. 1 pkt 6 i ust. 4 pkt 3, art. 12–14, art. 18–20, art. 26, art. 27, art. 32 ust. 5 i 6 i art. 35, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Założenia ogólne

Celem projektowanej regulacji jest utworzenie Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (zwanej dalej „Prokuratorem Generalnym”). Celem Prokuratorii Generalnej jako wysoko wyspecjalizowanego instytucjonalnego pełnomocnika jest maksymalizacja bezpieczeństwa i efektywności ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa oraz mienia państwowego nienależącego do Skarbu Państwa, w szczególności w postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami jurysdykcyjnymi. Określając ustrój i kompetencje Prokuratorii Generalnej ustawa uwzględnia dorobek Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, a także działającej w II Rzeczypospolitej Polskiej Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Prokuratorii Generalnej Królestwa Polskiego, galicyjskiej Prokuratorii Skarbu oraz dorobek innych państw europejskich, w których działają wyspecjalizowane korpusy adwokatów państwa.

Założone cele projektu ustawy realizuje w szczególności przez:

- 1) konsolidację i usprawnienie reguł wykonywania przez Prokuratorem Generalnym zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej, Skarbu Państwa, organów administracji rządowej, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej oraz określonych w ustawie osób prawnych innych niż Skarb Państwa w postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi, skutkujące ograniczeniem kosztów oraz podniesieniem jakości ochrony prawnej;
- 2) stworzenie fachowego zaplecza analitycznego i procesowego dla Prezesa Rady Ministrów jako podmiotu konstytucyjnie upoważnionego do kierowania, koordynowania i kontroli realizacji polityki wewnętrznej i zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej, w tym zobowiązanie Prokuratorii Generalnej do opracowywania dla Prezesa Rady Ministrów stanowisk dotyczących projektów czynności prawnych, aktów normatywnych, a także orzeczeń sądowych zapadających w sprawach dotyczących Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) umocowanie Prokuratorii Generalnej do opracowywania rekomendacji i wzorów co do postanowień czynności prawnych oraz opiniowania czynności prawnych o znacznej doniosłości dla Rzeczypospolitej Polskiej lub osób prawnych innych niż Skarb Państwa dysponujących mieniem państwowym, w tym do obowiązkowego opiniowania czynności prawnych przed ich dokonaniem przez podmioty reprezentujące Skarb Państwa, jeżeli wartość przedmiotu planowanej czynności prawnej przekracza kwotę 100.000.000 zł;

- 4) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących istotnych praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa, oraz organów wymiaru sprawiedliwości, a także regulujących postępowania przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi;
- 5) stworzenie instytucjonalnego zaplecza dla Rady Ministrów i innych podmiotów reprezentujących Skarb Państwa umożliwiające prowadzenie negocjacji i ugodowe rozwiązywanie sporów;
- 6) stworzenie trybu rozstrzygania przez Prokuratorię Generalną sporów dotyczących praw i interesów Skarbu Państwa pomiędzy jednostkami państwowymi nieposiadającymi osobowości prawnej;
- 7) stworzenie trybu rozstrzygania przez Prokuratorię Generalną sporów kompetencyjnych w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa;
- 8) stworzenie organizacyjnych ram polubownego rozstrzygania sporów między jednostkami państwowymi posiadającymi osobowość prawną. Założenia ogólne projektu ustawy zostały określone w jej rozdziale 1 pt. *Przepisy ogólne*.

Art. 1 projektu ustawy, wyznaczając jej przedmiot wskazuje, że Prokuratoria Generalna strzeże praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa oraz mienia państwowego nienależącego do Skarbu Państwa. Rozstrzyga tym samym, że właściwość Prokuratorii Generalnej nie wyczerpuje się na procesowej ochronie mienia państwowego należącego albo nienależącego do Skarbu Państwa, lecz obejmuje również czynności nieprocesowe albo procesowe dotyczące praw i interesów niemajątkowych.

Art. 1 ust. 2 projektu ustawy tworzy podstawę do powierzenia na mocy odrębnych przepisów Prezesowi Prokuratorii Generalnej zadań z zakresu administracji publicznej. Ustawa rozstrzyga również, że Prezes Prokuratorii Generalnej jest ustawowo umocowanym do wydawania decyzji administracyjnych, od których nie przysługuje odwołanie do innego organu w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Przyjęte rozwiązanie nie zmienia natomiast statusu Prokuratorii Generalnej jako instytucjonalnego pełnomocnika, ponieważ to nie Prokuratoria Generalna *in gremio* zostaje upoważniona do rozstrzygania sporów administracyjnych w sposób władczy, a jedynie Prezes Prokuratorii Generalnej. Przyjęte rozwiązania nie zmieniają również statusu Prezesa Prokuratorii Generalnej działającego w roli organu wewnętrznego Prokuratorii Generalnej. Ustawa utrzymuje w tym zakresie konstrukcję wypracowaną na potrzeby ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa. Zakłada, że Prezes Prokuratorii Generalnej jest reprezentantem Prokuratorii Generalnej na zewnątrz,

przełożonym radców i innych pracowników Prokuraturii umocowanym ustawowo do dokonywania czynności z zakresu prawa pracy, a zarazem do wykonywania czynności zastępstwa procesowego przed Sądem Najwyższym, sądami powszechnymi i polubownymi, niezależnie od tego, czy miejsce postępowania przed tym sądem znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czy też poza jej granicami lub nie jest oznaczone.

Art. 1 ust. 3 projektu ustawy precyzuje, że Prezes Prokuraturii Generalnej może wchodzić w skład komitetów powoływanych przez Prezesa Rady Ministrów. Realizacja ustawowych zadań Prokuraturii Generalnej oraz Prezesa Prokuraturii Generalnej wymaga uczestnictwa w organach doradczych Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów, umożliwiającego pełny przepływ informacji o sytuacji prawnej Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa oraz osób prawnych dysponujących mieniem państwowym. Dotyczy to w szczególności prac Stałego Komitetu Rady Ministrów oraz Komitetu do Spraw Europejskich, działającego na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Komitecie do Spraw Europejskich. Uwzględniając szczególny status i odpowiedzialność Prezesa Rady Ministrów za kierowanie pracami Rady Ministrów, prowadzącej politykę wewnętrzną i zagraniczną Rzeczypospolitej Polskiej, ustawa powierza nadzór nad Prezesem Prokuraturii Generalnej Prezesowi Rady Ministrów. W doktrynie prawa definiuje się nadzór jako „uprawnienie organu nadrzędnego do wywierania wpływu na działalność organu podporządkowanego”. Przejawem nadzoru jest prawo kontrolowania i oceniania prawidłowości działań jednostek nadzorowanych pod względem zgodności z prawem i wyznaczonymi celami oraz wytycznymi ich realizacji. Tym samym przyznanie Prezesowi Rady Ministrów kompetencji do powoływania i odwoływania Prezesa oraz wiceprezesów Prokuraturii Generalnej, a także przyjmowania ślubowania od Prezesa i wiceprezesów jest konsekwencją istoty sprawowania nadzoru nad działalnością Prezesa Prokuraturii Generalnej.

Konstrukcja prawna odróżniająca Prokuratorie Generalną oraz Prezesa Prokuraturii Generalnej, jako centralny organ administracji rządowej, rodzi konsekwencje określone w art. 2 projektu ustawy. Wymaga bowiem rozstrzygnięcia, iż Urząd Prokuraturii Generalnej obsługuje zarówno Prokuratorie Generalną, jak i Prezesa Prokuraturii Generalnej. Urząd Prokuraturii Generalnej jest jednostką budżetową (art. 45).

Wzorem innych ustaw ustrojowych także ustawa rozstrzyga, iż siedzibą Urzędu Prokuraturii Generalnej jest miasto stołeczne Warszawa.

Kompetencje nadzorcze Prezesa Rady Ministrów nad Prokuratorie Generalną i Prezesem Prokuraturii Generalnej korespondują z ustrojowym umocowaniem Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do sprawowania funkcji kontrolnej. Nałożony w art. 3 projektu

ustawy na Prezesa Prokuraturii Generalnej obowiązek składania corocznie Sejmowi, w terminie do dnia 31 marca, sprawozdania ze swojej działalności oraz działalności Prokuraturii Generalnej w poprzednim roku kalendarzowym, zapewnia realizację tej ustrojowej funkcji Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej, a także poszanowanie indywidualnego prawa posłów i obywateli do uzyskiwania informacji o działalności instytucji publicznych. Usprawnia proces kontroli merytorycznej oraz budżetowej działania Prokuraturii Generalnej.

II. Zakres działania Prokuraturii Generalnej (rozdział 2 projektu ustawy)

Podobnie jak w ustawie o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa art. 4 projektu ustawy stanowi ogólny przepis kompetencyjny. W przepisie określono podstawowe zadania Prokuraturii Generalnej, których normatywne uściślenie znajduje się w dalszych przepisach.

W art. 4 projektu ustawy znalazły się zadania, które występowały także w ustawie z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Do zadań tych należy:

- 1) wyłączone zastępstwo Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym;
- 2) zastępstwo Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi i polubownymi;
- 3) zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych;
- 4) wydawanie opinii prawnych;
- 5) wydawanie opinii o projektach aktów normatywnych dotyczących istotnych praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa, oraz organów wymiaru sprawiedliwości, a także regulujących postępowania przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi.

Niektóre z tych zadań (np. wskazane w art. 4 ust. 1 pkt 1 i 10 projektu) podlegają koniecznym modyfikacjom będących wynikiem innych zmian ustawy wprowadzonych w projekcie. W art. 4 ust. 1 pkt. 2 projektu ustawy ograniczeniu ulega zakres zastępstwa Prokuraturii Generalnej poprzez rezygnację z zastępstwa przed sądami wojskowymi. Tego rodzaju zastępstwo ma bowiem marginalne znaczenie w praktyce działania instytucji. Zmianie podlega również określona w art. 4 ust. 2 projektu ustawy możliwość wyznaczenia Prokuraturii Generalnej do zastępowania Rady Ministrów lub ministra w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym. Kompetencję tę powierzono Prezesowi Rady Ministrów (w ustawie o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa powierzenie wymagało decyzji Rady Ministrów), co powinno uprościć procedurę powierzenia zastępstwa. Ponadto rozszerzono zakres spraw, w których Prokuratoria Generalna może pełnić zastępstwo przed Trybunałem Konstytucyjnym poprzez rezygnację z uprzednio występującego ograniczenia jedynie do

aktów normatywnych dotyczących Skarbu Państwa. Ustawowe ograniczenie zakresu spraw nie miało uzasadnienia – wystarczające jest, aby Prezes Rady Ministrów podejmując decyzję o powierzeniu zastępstwa Prokuraturii Generalnej rozważył, czy ze względu na rodzaj sprawy jej udział w postępowaniu przed Trybunałem jest uzasadniony.

Projekt przewiduje, że ustawa posługiwać się będzie jednolitym pojęciem „zastępstwo” – odnoszącym się do podejmowania czynności we wszelkich postępowaniach, których dotyczyć będą kompetencje Prokuraturii Generalnej. Potrzeba wprowadzenia jednolitego pojęcia „zastępstwo” wynika z tego, że w różnych procedurach używane są różne sformułowania na zbiorcze określenie podejmowania czynności w danym postępowaniu. Niektóre zaś procedury takiego zbiorczego określenia w ogóle nie znają.

Używane w ustawie – i dla niej swoiste – pojęcie „zastępstwo” obejmować zatem będzie:

- 1) wyłączone zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym (art. 4 ust. 1 pkt 1);
- 2) zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi i polubownymi (art. 4 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 7 ust. 2 i 5);
- 3) zastępstwo Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (art. 4 ust. 3);
- 4) zastępstwo procesowe organów administracji rządowej przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym (art. 4 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 9);
- 5) zastępstwo Skarbu Państwa, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo organów administracji rządowej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (art. 4 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 10);
- 6) zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych (art. 4 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 11);
- 7) zastępstwo procesowe osób prawnych przed sądami powszechnymi, polubownymi i przed Sądem Najwyższym (art. 4 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 12).

Analogicznie, używane w ustawie określenie „koszty zastępstwa” obejmuje koszty we wszelkich prowadzonych przez Prokuraturę Generalną postępowaniach, w których przewidziane jest ich zasądzenie na rzecz strony – nie tylko zatem koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu cywilnym. Dlatego art. 32 ust. 3 oraz 4 projektu ustawy posługują się ogólnym pojęciem „kosztów zastępstwa”, obejmującym wszelkie postępowania, w których czynności zastępstwa wykonywane będą przez Prezesa, Wiceprezesów, radców lub referendarzy (por. art. 33).

Podobnie art. 44 przewiduje, że w sprawach, w których „zastępstwo” wykonuje

Prokuratoria Generalna, sąd, trybunał lub inny organ orzekający dokonuje doręczeń pism i orzeczeń do Urzędu Prokuraturii Generalnej. Dotyczy to wszystkich postępowań prowadzonych przez Prokuratorię Generalną.

W art. 4 projektu ustawy wprowadzono również nowe zadania Prokuraturii Generalnej, do których należy:

- 1) zastępstwo organów administracji rządowej przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym;
- 2) zastępstwo Skarbu Państwa, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo organów administracji rządowej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi;
- 3) zastępstwo osób prawnych przed sądami powszechnymi, polubownymi i przed Sądem Najwyższym;
- 4) przedstawianie sądom powszechnym, sądom administracyjnym, Sądowi Najwyższemu, Trybunałowi Konstytucyjnemu istotnych dla spraw poglądów;
- 5) przygotowywanie na wniosek Prezesa Rady Ministrów raportów, analiz i stanowisk obejmujących zagadnienia prawne, dotyczące w szczególności projektów aktów normatywnych, czynności prawnych dokonywanych przez podmioty państwowe, a także orzeczeń sądowych zapadających w sprawach dotyczących Rzeczypospolitej;
- 6) przygotowywanie rekomendacji i wzorów co do postanowień czynności prawnych;
- 7) udział w negocjacjach i mediacjach;
- 8) prowadzenie działalności wydawniczej i szkoleniowej w zakresie ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

Nowe zadania otrzymał również Prezes Prokuraturii Generalnej. Są to:

- 1) rozstrzyganie sporów dotyczących praw i interesów Skarbu Państwa pomiędzy jednostkami państwowymi nieposiadającymi osobowości prawnej;
- 2) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa;
- 3) organizacja Sądu Polubownego przy Prokuraturii Generalnej oraz zapewnienie jego obsługi przez Urząd Prokuraturii Generalnej.

Dotychczasowa ocena Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa jako instytucji skutecznej i profesjonalnej pozwala na znaczne rozszerzenie jej zadań. Obok zadań, które stanowiły podstawowy trzon działalności tej instytucji, tj. zastępstwa procesowego Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi, polubownymi i Sądem Najwyższym, w projekcie wprowadza się nowe kompetencje z zakresu szeroko rozumianego zastępstwa sądowego.

Dotyczą one nie tylko postępowania cywilnego, ale również postępowania sądownoadministracyjnego (art. 4 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy). Zastępstwo, obok Skarbu Państwa obejmie także państwowe osoby prawne i organy administracji rządowej (art. 4 ust. 1 pkt 3 i 6 projektu ustawy).

Wzmocnieniu ulega rola Prokuratorii Generalnej i Prezesa Prokuratorii Generalnej w postępowaniach mających na celu polubowne rozstrzygnięcie sporu, bez konieczności prowadzenia postępowania sądowego (art. 4 ust. 1 pkt 12 i art. 4 ust. 2 i 3 projektu ustawy). Rozwiązanie to jest zgodne z ogólną tendencją zmian ustawodawczych mających na celu możliwie szerokie wykorzystanie niesądowych sposobów rozstrzygnięcia sporów. Takiemu samu celowi ma służyć utworzenie w Prokuratorii Generalnej stałego Sądu Polubownego (art. 4 ust. 4 pkt 3 i art. 26 projektu ustawy).

Ponadto wprowadzono nowe obowiązki Prokuratorii Generalnej w zakresie doradztwa prawnego na rzecz Prezesa Rady Ministrów (art. 4 ust. 1 pkt 8 projektu ustawy).

Za uzasadnione uznano również wykorzystanie wiedzy Prokuratorii Generalnej przy tworzeniu wzorów czynności prawnych (art. 4 ust. 1 pkt 11 projektu ustawy) i rozpowszechnianiu wiedzy o ochronie praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej (art. 4 ust. 1 pkt 13 projektu ustawy).

Zgodnie z art. 4 ust. 3 zd. pierwsze projektu ustawy Prokuratoria Generalna nie będzie wykonywać zastępstwa w postępowaniu karnym. Dotyczy to zastępstwa zarówno Skarbu Państwa, organów, jak i osób zastępowanych.

Art. 4 ust. 3 zd. drugie projektu ustawy wprowadza wyjątek od tej zasady, ale w odniesieniu do Skarbu Państwa i państwowej jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej – państwowej instytucji nieposiadającej osobowości prawnej, o której mowa w art. 49 § 2 pkt 1 Kodeksu postępowania karnego. Przewiduje bowiem, że Prokuratoria Generalna może, na uzasadniony wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa, przejąć zastępstwo Skarbu Państwa w postępowaniu karnym. W takiej sytuacji odpowiednie zastosowanie znajdą przepisy art. 7 ust. 5 i 6 projektu ustawy. Oznacza to w szczególności, że stanowisko Prokuratorii Generalnej – zarówno w przedmiocie przejęcia, jak i odmowy przejęcia zastępstwa – będzie wiążące.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 3 zd. drugie projektu ustawy w postępowaniu karnym Prokuratoria Generalna będzie mogła przejąć zastępstwo jedynie Skarbu Państwa. Nie obejmuje to przejęcia zastępstwa organów ani osób zastępowanych.

W projekcie zrezygnowano z wprowadzenia normy występującej uprzednio w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa. Zmiana ta nie

wprowadza istotnej treści normatywnej. Zasada, iż zastępstwo Prokuraturii Generalnej obejmuje również te sprawy, w których podmiot przez nią zastępowany nie jest stroną lub uczestnikiem postępowania, choć powinien być (np. nie został wezwany do udziału w sprawie) w sposób oczywisty wynika z innych przepisów projektu ustawy. Brak normy o treści zbliżonej do art. 4 ust. 2 ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa nie utrudnia wnoszenia przez Prokuratorę Generalną pierwszych pism w sprawie. Zastępstwo obejmuje bowiem również czynności prowadzące do zainicjowania sprawy.

Propozycje w art. 5 projektu ustawy są odpowiednikiem art. 2 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Przepis ten został przeniesiony do rozdziału 2 projektu „Zakres działania Prokuraturii Generalnej”, ponieważ jest on ściśle powiązany z zadaniami instytucji, które zostały opisane w tym rozdziale. Rozszerzono również gwarancje niezależności Prokuraturii Generalnej na inne zadania, poza czynnościami podejmowanymi w ramach zastępstwa procesowego Skarbu Państwa i wydawania opinii prawnych. Konieczność zmiany wynika z rozszerzenia zakresu zadań Prokuraturii Generalnej i przyjęcia, że niezależność instytucji jest wymagana w ramach jej wszystkich zadań.

Art. 6 projektu ustawy jest odpowiednikiem art. 5 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Przepis ten określa podmioty, z którymi Prokuratoria Generalna współdziała przy wykonywaniu zadań. W przepisie dokonano modyfikacji mających na celu podkreślenie, że współdziałanie w przypadku organów jednostek samorządu terytorialnego dotyczy jedynie sfery, w której wykonują one zadania z zakresu administracji rządowej (art. 6 ust. 1 pkt 3 projektu ustawy). W ust. 2 przewidziano uprawnienie Prokuraturii Generalnej do żądania od podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, informacji i dokumentów, w tym stanowiących tajemnicę prawnie chronioną, niezbędnych do wykonywania jej zadań. Za zbędne uznano wyodrębnienie uprawnienia Prokuraturii Generalnej do otrzymywania informacji i dokumentów, ponieważ wynika ono z uprawnienia do ich żądania. Rozszerzono również zakres zastosowania ust. 2 do wykonywania wszystkich zadań Prokuraturii Generalnej.

Przepis art. 7 projektu ustawy zachowuje podstawową konstrukcję obowiązkowego zastępstwa Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi i polubownymi.

Zgodnie z projektem ustawy – tak jak w dotychczasowych przepisach – zastępstwo Skarbu Państwa wykonywane przez Prokuratorę Generalną jest obowiązkowe do zakończenia sprawy:

- 1) w sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy;
- 2) w sprawach:

- a) o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
  - b) o stwierdzenie zasiedzenia
- jeżeli wartość przedmiotu sprawy przewyższa kwotę 1.000.000 zł;
- 3) w sprawach rozpoznawanych przez sądy polubowne, niezależnie od tego, czy miejsce postępowania przed tym sądem znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czy też poza jej granicami lub nie jest oznaczone;
  - 4) w sprawach o uchylenie wyroku sądu polubownego oraz uznanie albo stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej.

W tych przypadkach, w których obowiązkowe zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną jest zależne od wartości przedmiotu sprawy nie ustaje ono mimo obniżenia się w toku sprawy wartości przedmiotu sprawy do kwoty 1.000.000 zł lub poniżej.

W art. 7 ust. 1 projektu ustawy potwierdzono odrębność zastępstwa przed sądem przez Prokuratorię Generalną od reprezentacji materialnej Skarbu Państwa. Wprowadzenie obowiązkowego zastępstwa Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną nie zmienia zasad reprezentacji materialnoprawnej Skarbu Państwa wynikających z przepisów odrębnych.

W art. 7 ust. 4 projektu ustawy przesądzono, że Prokuratoria Generalna nie wykonuje zastępstwa w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności.

W art. 7 ust. 5 i 6 projektu ustawy przewidziano prawo Prokuratorii Generalnej do przejęcia zastępstwa Skarbu Państwa w każdej sprawie. Zasadniczo przejęcie zastępstwa Skarbu Państwa dotyczy spraw, w których Prokuratoria Generalna nie wykonuje zastępstwa obowiązkowego. Przejęcie zastępstwa może nastąpić na wniosek podmiotu reprezentującego, jak i z urzędu. Stanowisko Prokuratorii Generalnej w przedmiocie przejęcia jest wiążące.

Przepis art. 8 projektu ustawy reguluje przekazanie przez Prokuratorię Generalną zastępstwa podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa w sprawach, w których zgodnie z projektem zastępstwo jest obowiązkowe. *Ratio legis* tego przepisu polega na uznaniu, że nie wszystkie sprawy, o których mowa w art. 7 ust. 2 projektu ustawy wymagać będą udziału wyspecjalizowanego podmiotu, którym jest Prokuratoria Generalna. Decyzję w tym przedmiocie powierzono Prokuratorii Generalnej uznając, że podmiot ten jest w stanie najlepiej ocenić kwestie konieczności swojego udziału w sprawie. Dlatego też stanowisko Prokuratorii Generalnej w przedmiocie przekazania sprawy jest wiążące dla podmiotu reprezentującego Skarb Państwa. Zmiana ta pozwoli na zbudowanie elastycznego mechanizmu przejmowania (art. 7 ust. 5 i 6 projektu ustawy) i przekazywania spraw (art. 8 projektu ustawy) opartego na eksperckiej wiedzy podmiotu wyspecjalizowanego w zastępstwie Skarbu Państwa. Nastąpi natomiast odejście od nieefektywnego, opartego na

sztynnych kryteriach wartości przedmiotu sprawy, systemu przekazywania spraw funkcjonującego na podstawie art. 8b ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

Zgodnie z art. 9 projektu ustawy Prokuratoria Generalna będzie mogła przejąć zastępstwo organów administracji rządowej przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym. Dotyczy to przypadków, w których przepisy odrębne od art. 64 k.p.c. przyznają szczególną zdolność sądową organom, takim jak:

- 1) organy regulacyjne (Prezesa UOKiK, URE, UKE oraz UTK) w rozpoznawanych przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów sprawach z zakresu: ochrony konkurencji (art. 479²⁹ § 1 k.p.c.), regulacji energetyki (art. 479⁵⁰ § 1 k.p.c.), regulacji telekomunikacji i poczty (art. 479⁶¹ § 1 k.p.c.) oraz regulacji transportu kolejowego (art. 479⁷² § 1 k.p.c.);
- 2) organ podatkowy w postępowaniach, o których mowa w art. 199a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa w zw. z art. 189¹ k.p.c.;
- 3) minister właściwy do spraw wewnętrznych lub wojewoda w postępowaniach na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców;
- 4) Prezes Urzędu Zamówień Publicznych w postępowaniach określonych w art. 144a ust. 1 oraz art. 146 ust. 6 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Zakłada się, że jeżeli drugą stroną procesu (pozwany) w takich postępowaniach będzie Skarb Państwa (lub osoba zastępowana), Prokuratoria Generalna nie będzie przejmować zastępstwa organu administracji rządowej (np. Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych).

Ze względu na fakt, że w wymienionych wyżej przypadkach organy administracji publicznej realizują interes publiczny (nie zaś cywilnoprawny interes Skarbu Państwa) przesłanką uzasadniającą przejęcie zastępstwa będzie w tych przypadkach ochrona ważnych praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

Regulacja art. 9 projektu ustawy pozwala na przejęcie zastępstwa jedynie wyposażonych w szczególną zdolność sądową organów administracji rządowej. Przepis ten nie obejmuje zatem wyposażonych w szczególną zdolność sądową jednostek organizacyjnych (na przykład państwowych jednostek organizacyjnych jako pracodawców w sprawach z art. 460 § 1 k.p.c.) ani też organów innych niż organy administracji rządowej w rozumieniu art. 5 § 2 pkt 3 k.p.a. (na przykład organów przedsiębiorstw państwowych wskazanych w art. 691³ k.p.c.).

Do przejmowania zastępstwa organów administracji rządowej przed sądami

powszechnymi i Sądem Najwyższym odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy art. 7 ust. 5 i 6 projektu ustawy. Oznacza to w szczególności, że stanowisko Prokuraturii Generalnej – zarówno w przedmiocie przejęcia, jak i odmowy przejęcia zastępstwa – będzie wiążące. Przejęcie zastępstwa może nastąpić w każdym stadium postępowania, w tym na etapie postępowania przed Sądem Najwyższym (na podstawie odpowiednio stosowanego art. 7 ust. 5 zd. drugie projektu ustawy).

Art. 10 projektu ustawy

Zgodnie z art. 10 (w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 4) w postępowaniach przed sądami administracyjnymi Prokuratura Generalna będzie mogła przejąć zastępstwo na uzasadniony wniosek organu administracji rządowej, państwowej jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej lub podmiotu reprezentującego Skarb Państwa.

Przejęcie może zatem dotyczyć trzech kategorii podmiotów:

- organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi (i który, zgodnie z art. 32 p.p.s.a., jest stroną w postępowaniu w sprawie sądowoadministracyjnej). Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 pkt 4 oraz art. 10 przejęcie takie może dotyczyć jedynie zastępstwa organów administracji rządowej (por. art. 5 § 2 pkt 3 k.p.a.);
- państwowej jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, która zgodnie z art. 25 § 2 w zw. z art. 25 § 1 p.p.s.a. ma zdolność występowania przed sądem administracyjnym jako strona (zdolność sądowa);
- Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 28 § 2 p.p.s.a. („za Skarb Państwa podejmuje czynności w postępowaniu organ jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się postępowanie, lub organ jednostki nadrzędnej”) – stanowiącym odpowiednik art. 67 § 2 k.p.c.

Może się zdarzyć, że uczestnikiem konkretnego postępowania w sprawie sądowoadministracyjnej będzie organ administracji rządowej oraz Skarb Państwa bądź państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej.

Użycie w art. 4 ust. 1 pkt 4 funktora alternatywy rozłącznej „albo” oznacza, że Prokuratura Generalna w konkretnym postępowaniu w sprawie sądowoadministracyjnej nie będzie mogła jednocześnie zastępować organu administracji rządowej oraz Skarbu Państwa bądź państwowej jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.

Jeżeli uczestnikiem konkretnego postępowania w sprawie sądowoadministracyjnej będzie organ administracji rządowej oraz – jednocześnie – Skarb Państwa bądź państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, ze względu na ryzyko konfliktu

interesów Prokuratoria Generalna nie powinna przejmować zastępstwa żadnego z tych podmiotów.

Do przejmowania zastępstwa w postępowaniu sadowoadministracyjnym odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy art. 7 ust. 5 i 6 projektu ustawy. Oznacza to w szczególności, że stanowisko Prokuratorii Generalnej – zarówno w przedmiocie przejęcia, jak i odmowy przejęcia zastępstwa – będzie wiążące.

Ochrona ważnych praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej realizowana jest najczęściej na czterech wzajemnie przenikających się płaszczyznach, tj.: na gruncie prawa międzynarodowego (w postępowaniach toczących się na podstawie bilateralnych i wielostronnych umów międzynarodowych o charakterze gospodarczym), w tym na gruncie prawa Unii Europejskiej (w postępowaniach przed organami sądowymi Unii Europejskiej oraz EFTA), w ramach postępowań przewidzianych w Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz w systemie krajowym, gdzie rozstrzygnięcia sądów i trybunałów międzynarodowych powoływane są jako wzorzec odniesienia dla oceny odpowiedzialności Skarbu Państwa albo Rzeczypospolitej Polskiej za działania innych podmiotów publicznych. Z doświadczenia Prokuratorii Generalnej, zarówno w obszarze opiniodawczym, jak i procesowym, wynika, iż należyta ochrona interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa wymaga konsolidacji lub co najmniej koordynacji działań w postępowaniach przed sądami i trybunałami międzynarodowymi oraz krajowymi. Zbliżone okoliczności faktyczne i problemy prawne stanowiły bowiem podstawę dla roszczeń przedstawianych wobec Rzeczypospolitej Polskiej i Skarbu Państwa w toku równoległe toczących się bądź następujących po sobie postępowań.

Projektowana regulacja art. 11 utrzymuje obowiązującą zasadę, wprowadzoną przez art. 7 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, zgodnie z którą w postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych Prokuratoria Generalna bierze udział na wezwanie organu władzy publicznej (art. 11 ust. 1 projektu ustawy). Zakres udziału Prokuratorii Generalnej będzie mógł polegać na wyrażeniu stanowiska, wydaniu opinii prawnej, dokonaniu określonej czynności w postępowaniu bądź udzieleniu pomocy prawnej w inny sposób. Udział Prokuratorii Generalnej w postępowaniu uwarunkowany jest wnioskiem materialnoprawnego reprezentanta Rzeczypospolitej Polskiej oraz okolicznościami sprawy. W postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych Prokuratoria Generalna może również, na wniosek organu władzy publicznej, przejąć zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub

interesów Rzeczypospolitej Polskiej. W takim przypadku znajdą zastosowanie odpowiednio przepisy art. 7 ust. 5 i 6. Ponadto Prezes Rady Ministrów może polecić Prokuratorii Generalnej wykonywanie zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej w określonych sprawach.

Szczególną regułą wykonywania zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej projekt wprowadza dla czynności przed organami sądowymi Unii Europejskiej i Trybunałem Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA). W postępowaniach tych Prokuratoria Generalna współpracuje z ministrem właściwym do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Czynności zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej wykonują Prezes, wiceprezesi i radcowie Prokuratorii Generalnej oraz referendarze. W szczególnych przypadkach, w których dla prawidłowego wykonywania czynności zastępstwa konieczna jest znajomość prawa obcego albo procedur lub instytucji międzynarodowych, Prokuratoria Generalna może powierzyć to zastępstwo lub wykonywanie określonych czynności w drodze umowy cywilnoprawnej radcy prawnemu, adwokatowi lub innej osobie uprawnionej do występowania w charakterze pełnomocnika procesowego. Powyższe konieczne jest w przypadkach, w których w toku postępowania pełnomocnik Rzeczypospolitej Polskiej zobligowany jest do uwzględnienia w sprawie przepisów prawa materialnego lub procedury państwa trzeciego, w tym tzw. przymusu adwokackiego, bądź dokonania oceny treści oświadczeń woli stron sporu w oparciu o prawo obce. Ustanowienie pełnomocnika jest wyjątkiem od zasady prowadzenia spraw krajowych i międzynarodowych samodzielnie przez Prokuratorię Generalną.

W toku prowadzonych postępowań międzynarodowych, w przypadkach uzasadnionych koniecznością posiadania wiadomości z danej dziedziny, Prokuratoria Generalna może zlecać wykonanie opinii, analiz, raportów osobom posiadającym wiedzę z danej dziedziny, a także korzystać z usług tłumaczy (art. 34 projektowanej ustawy).

Prokuratoria Generalna w toku wykonywania czynności m.in. w postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych, współdziała nie tylko z organami władzy państwowej i państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi odrębnej od Skarbu Państwa zdolności prawnej, ale może żądać informacji i dokumentów m.in. od organów samorządu terytorialnego czy państwowych osób prawnych (art. 6 projektowanej ustawy). Jest to szczególnie istotne w sytuacjach, gdy Rzeczpospolita Polska na zasadzie ryzyka odpowiada na podstawie prawa międzynarodowego za działania bądź zaniechania podmiotów, które na gruncie obowiązującego prawa nie pozostają w stosunku zależności od Skarbu Państwa.

Przepis art. 12 projektu ustawy nawiązuje do konstrukcji zastępstwa państwowej osoby prawnej uregulowanej w art. 8c ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Znacznemu rozszerzeniu podlega jednak krąg podmiotów, które mogą być na podstawie tego przepisu zastępowane przez Prokuratorię Generalną. Należy uznać, że dotychczasowa wysoka skuteczność Prokuraturii Generalnej jako zastępcy sądowego Skarbu Państwa pozwala na powierzenie jej w szerszym zakresie zastępstwa osób prawnych zarządzających mieniem państwowym z pozytywnym skutkiem dla ochrony praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

Od strony konstrukcyjnej zastępstwo osób prawnych – innych niż Skarb Państwa – opiera się na zastępstwie o charakterze zbliżonym do obowiązkowego zastępstwa Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 7 ust. 2 projektu ustawy. Dlatego też uzasadnione jest ogólne odesłanie do stosowania przepisów o zastępstwie Skarbu Państwa.

Należy przyjąć, że art. 33 projektu ustawy dotyczy także wykonywania czynności zastępstwa osób zastępowanych (czyli odrębnych od Skarbu Państwa osób prawnych). Umocowanie Prezesa, wiceprezesów, radców Prokuraturii Generalnej oraz referendarzy do podejmowania czynności zastępstwa za państwowe osoby prawne jest zatem swoistym umocowaniem ustawowym. Podejmowanie czynności zastępstwa za osoby prawne z udziałem Skarbu Państwa i osoby prawne z udziałem państwowych osób prawnych wymaga natomiast ich zgody. Przy pierwszej czynności procesowej Prokuratoria Generalna dołącza do akt sprawy zgodę takiej osoby prawnej.

W art. 12 projektu ustawy przewidziano, że zastępstwo może dotyczyć następujących podmiotów:

- 1) innych niż Skarb Państwa państwowych osób prawnych,
- 2) osób prawnych z udziałem Skarbu Państwa, lub
- 3) osób prawnych z udziałem państwowych osób prawnych.

Przyjęto więc ogólną zasadę, że zastępstwo dotyczy podmiotów, które zarządzają mieniem państwowym. Przewidziano jednak dwie grupy tych podmiotów. Pierwszą grupę tworzą podmioty imiennie wskazane w rozporządzeniu Rady Ministrów, do wydania którego delegację zawiera art. 12 ust. 3 projektu ustawy. Prokuratoria Generalna może również wykonywać zastępstwo osób zastępowanych na podstawie polecenia Prezesa Rady Ministrów. Do przejęcia zastępstwa tych osób konieczna jest ich zgoda. Przejęcie zastępstwa osoby zastępowanej może nastąpić w każdym stadium postępowania. Prokuratoria Generalna zawiadamia sąd o przejęciu zastępstwa osoby zastępowanej dołączając zgodę tej osoby na przejęcie zastępstwa. Do zawiadomienia Prokuratoria Generalna załącza jego odpisy dla stron

lub uczestników postępowania.

Wykonywanie zastępstwa osoby zastępowanej jest odpłatne na zasadach wskazanych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 27 pkt 2 projektu ustawy. Wprowadzenie odpłatności świadczenia Prokuraturii Generalnej jest w pełni uzasadnione ze względu na ponoszony przez nią nakład pracy, a także konieczne ze względu na zasady konkurencji.

Przepisy art. 13 projektu ustawy zawierają wyłączenia w zakresie zastępstwa, o którym mowa w art. 12 projektu ustawy. Zgodnie z tymi regulacjami Prokuratura Generalna nie wykonuje zastępstwa:

- 1) w postępowaniach uregulowanych przepisami części pierwszej księgi pierwszej tytułu VII działów IVa–IVe ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.);
- 2) w postępowaniach uregulowanych przepisami działu VI rozdziału 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2005 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 3) w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności;
- 4) w sprawach, w których inna osoba zastępowana, państwowa osoba prawna, Skarb Państwa lub organ administracji rządowej jest stroną, interwenientem ubocznym albo interwenientem głównym.

W art. 13 projektu ustawy wyłączono więc obowiązkowe zastępstwo Prokuraturii Generalnej w szeroko rozumianych sprawach regulacyjnych oraz sprawach dotyczących ochrony prawnej w postępowaniu o zamówienia publiczne. Uznano, że ze względu na możliwy konflikt interesów oraz specyfikę tych postępowań udział w nich Prokuraturii Generalnej jest niewskazany. Ponadto w tym samym celu wyłączono możliwość zastępstwa przez Prokuratorie Generalną w sprawach, w których inna osoba zastępowana, Skarb Państwa lub organ administracji rządowej jest stroną, interwenientem ubocznym albo interwenientem głównym.

Zgodnie z art. 14 projektu ustawy Prokuratura Generalna może, na wniosek, przekazać wykonywanie zastępstwa osobie zastępowanej, jeżeli ze względu na charakter sprawy zastępstwo przez Prokuratorie Generalna nie jest konieczne. Przepisy art. 8 ust. 2–5 stosuje się odpowiednio. Przepis ten stanowi odpowiednik art. 8 projektu ustawy dotyczącego obowiązkowego zastępstwa Skarbu Państwa. Celem tego przepisu jest zapewnienie elastycznego mechanizmu wykonywania przez Prokuratorie Generalną zastępstwa jedynie w najważniejszych sprawach.

Zgodnie z art. 15 projektu ustawy Prokuratura Generalna może przedstawiać sądom

powszechnym, sądom administracyjnym, Sądowi Najwyższemu oraz Trybunałowi Konstytucyjnemu poglądy istotne dla spraw przez nie rozpatrywanych, w których Prokuratoria Generalna nie bierze udziału w postępowaniu. W postępowaniu cywilnym przedstawienie takich poglądów odbywać będzie się zgodnie z art. 63⁵ k.p.c. Przepis ten ma na celu umożliwienie Prokuratorii Generalnej wypowiedzenia się w sprawach mających znaczenie dla ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej, nawet jeżeli Prokuratoria Generalna nie wykonuje zastępstwa w sprawie. Projektowany przepis jest w zasadzie usankcjonowaniem praktyki, w której Prokuratoria Generalna występowała w roli tzw. „przyjaciela sądu”.

Propozycje zawarte w projektowanym art. 16 przewidują, że Prezes Rady Ministrów może zlecić Prokuratorii Generalnej przygotowanie raportu, analizy lub stanowiska obejmującego zagadnienia z zakresu działania Prokuratorii Generalnej, dotyczące w szczególności projektów ustaw, umów, a także orzeczeń sądowych zapadających w sprawach dotyczących Rzeczypospolitej Polskiej. Prezes Rady Ministrów określa Prokuratorii Generalnej termin wykonania raportu, analizy lub stanowiska uwzględniający pilność, wagę i zawiłość sprawy.

Art. 16 projektu ustawy wprowadza nowe zadania Prokuratorii Generalnej. W ramach tego zadania Prokuratoria Generalna ma pełnić rolę wspomagającą Prezesa Rady Ministrów. Zadania, które mogą być powierzone Prokuratorii Generalnej na podstawie omawianego przepisu wykraczają poza zakres normalnej opinii prawnej, o której mowa w art. 17 projektu ustawy. W celu realizacji doradztwa na rzecz Prezesa Rady Ministrów w art. 82 projektu ustawy przewiduje się możliwość zatrudniania biegłych w Urzędzie Prokuratorii Generalnej.

W przepisach art. 17 projektu ustawy statuowana jest funkcja opiniodawcza Prokuratorii Generalnej. Przepis ten jest odpowiednikiem art. 10 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

W art. 18 projektu ustawy przewidziano obowiązek podmiotów reprezentujących Skarb Państwa uzyskania opinii prawnej Prokuratorii Generalnej o czynnościach prawnych, jeżeli wartość przedmiotu czynności prawnej przekracza kwotę 100.000.000 zł. Wniosek o wydanie opinii prawnej przedkładany jest Prokuratorii Generalnej nie później niż na 15 dni przed planowanym dokonaniem czynności prawnej, a w uzgodnieniu z Prezesem Prokuratorii Generalnej nie później niż na 4 dni przed planowanym dokonaniem czynności prawnej. Uzasadnieniem dla wprowadzenia obligatoryjnego charakteru opinii jest waga spraw, które mają podlegać opinii. Uznano, że ze względu na wysoką wartość przedmiotu sprawy

czynności te wymagają opinii podmiotu wyspecjalizowanego w ochronie praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej. Podkreślić należy, że przewidziany w projektowanym przepisie obowiązek uzyskania opinii prawnej odnosi się wyłącznie do czynności prawnych dokonywanych przez Skarb Państwa. Opinie prawne wydawane przez Prokuratorię Generalną na podstawie tego przepisu nie będą zatem dotyczyły aktów o charakterze korporacyjnym, tj. głosowania nad uchwałami na walnym zgromadzeniu spółek z udziałem Skarbu Państwa.

Ze względu na specyfikę przygotowania dokumentów na potrzeby postępowania o zamówienie publiczne zdecydowano się odrębnie uregulować tę kwestię w art. 18 ust. 2 projektu ustawy. Podmioty reprezentujące Skarb Państwa obowiązane są uzyskać opinię prawną Prokuratorii Generalnej w przedmiocie wzoru umowy, istotnych postanowień umowy, ogólnych warunków umowy lub projektu umowy w zamówieniach publicznych udzielanych na podstawie ustawy – Prawo zamówień publicznych, jeżeli wartość przedmiotu zamówienia przekracza kwotę 100.000.000 zł. Wniosek o wydanie opinii prawnej przedkładany jest Prokuratorii Generalnej nie później niż na 15 dni przed planowanym udostępnieniem specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a w uzgodnieniu z Prezesem Prokuratorii Generalnej nie później niż na 4 dni przed planowanym udostępnieniem specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Konieczność przedłożenia wniosku o opinię we wskazanym terminie przed udostępnieniem dokumentów przetargowych wynika z niemożności późniejszej zmiany tych dokumentów.

Opinie, o których mowa powyżej Prokuratoria Generalna ma obowiązek wydać w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, nie później jednak niż w dniu poprzedzającym dzień dokonania planowanej czynności prawnej lub udostępnienia specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Jednocześnie przepis art. 18 ust. 3 wskazuje, że niewydanie w tym terminie opinii przez Prokuratorię Generalną jest równoznaczne z brakiem zastrzeżeń Prokuratorii Generalnej do opiniowanej czynności prawnej, wzoru umowy, istotnych postanowień umowy lub ogólnych warunków umowy.

W art. 19 projektu ustawy uregulowano nową kompetencję Prokuratorii Generalnej dotyczącą wydawania przez ten podmiot opinii prawnych na zlecenie osób zastępowanych. W 2013 r. państwowe osoby prawne dokonały 14122 czynności prawnych o wartości przekraczającej 10.000.000 zł, w 2014 – 13652 czynności prawnych również przekraczających tę wartość oraz w 2015 – 14011. Celem tego przepisu jest stworzenie możliwości zwrócenia się przez osobę zastępowaną o opinię do Prokuratorii Generalnej jako podmiotu posiadającego bogatą wiedzę prawniczą o stosunkach cywilno-prawnych i ryzykach procesowych. W szczególności Prokuratoria Generalna opiniuje projekty umów, ugód oraz

jednostronnych czynności prawnych. Prezes Prokuraturii Generalnej nie może odmówić wydania opinii prawnej, jeżeli wartość przedmiotu sprawy przekracza 10.000.000 zł. Wydanie opinii lub odmowa wydania opinii prawnej następuje w terminie 14 dni od dnia doręczenia zlecenia. Odmowa jest wiążąca. W uzgodnieniu z osobą zastępowaną termin wydania opinii może ulec wydłużeniu. Opinie wydawane na zlecenia osoby zastępowanej są odpłatne na zasadach wskazanych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanym na podstawie art. 27 pkt 3 projektu ustawy. Wprowadzenie odpłatności świadczenia Prokuraturii Generalnej jest w pełni uzasadnione ze względu na ponoszony przez nią nakład pracy, a także konieczne ze względu na zasady konkurencji.

W art. 20 projektu ustawy wprowadzono obowiązek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa oraz osoby zastępowanej będącej państwową osobą prawną uzyskania opinii prawnej Prokuraturii Generalnej w przedmiocie projektu:

- 1) umowy o doradztwo prawne, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego łącznie za świadczone usługi przekracza 500.000 zł netto, w stosunku rocznym;
- 2) zmiany umowy o doradztwo prawne podwyższającej wynagrodzenie powyżej tej kwoty;
- 3) umowy o doradztwo prawne, w której maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest określona. Osoby zastępowane niebędące państwowymi osobami prawnymi uzyskały natomiast możliwość zwrócenia się o opinię prawną w powyższym zakresie. Opinia taka jest odpłatna na zasadach określonych dla innych opinii prawnych zlecanych przez osoby zastępowane na podstawie art. 19 ustawy.

W art. 21 projektu ustawy wprowadzono fakultatywną kompetencję Prokuraturii Generalnej w zakresie przygotowywania rekomendacji co do wzorów postanowień umownych lub postanowień innych czynności prawnych. Ponadto Prokuratoria Generalna może tworzyć i publikować wzory postanowień umów lub innych czynności prawnych, uwzględniając kompetencje innych organów w tym zakresie oraz praktykę podmiotów reprezentujących Skarb Państwa i osób zastępowanych. Przepis ten ma na celu wykorzystanie wiedzy Prokuraturii Generalnej dotyczącej ochrony praw i interesów Skarbu Państwa w szczególności wynikającej z doświadczeń procesowych instytucji. Rekomendacje i wzory mają być pomocne dla konstruowania właściwych umów przez podmioty reprezentujące Skarb Państwa. Zakłada się, że przy ich tworzeniu Prokuratoria Generalna będzie współdziałać z innymi organami, podmiotami reprezentującymi Skarb Państwa i osobami zastępowanymi.

W art. 22 projektu ustawy wprowadzono obowiązek udziału Prokuraturii w negocjacjach lub mediacji prowadzonej w celu zawarcia ugody w sprawie, w której

zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna. W celu zapewnienia udziału Prokuratorii Generalnej w negocjacjach i mediacjach podmiot zastępowany przez Prokuratorię Generalną ma obowiązek ją zawiadomić o rozpoczęciu tych czynności. Prokuratoria Generalna bierze udział w negocjacjach lub mediacji w zakresie i charakterze określonym przez Prezesa Prokuratorii Generalnej.

Uzasadnione jest, aby Prokuratoria Generalna, która wykonuje zastępstwo w sprawie brała udział również w negocjacjach i mediacjach prowadzących do zawarcia ugody w sprawie. Udział Prokuratorii Generalnej w czynnościach prowadzących do zawarcia ugody nie zmienia zasady, iż decyzję o zawarciu ugody podejmuje materialny reprezentant strony postępowania.

W art. 23 projektu ustawy przewidziano, że w przypadku sporu dotyczącego praw i interesów Skarbu Państwa pomiędzy państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, każda z jednostek może wystąpić do Prezesa Prokuratorii Generalnej z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu. Prokuratoria Generalna może również z urzędu rozstrzygać spory dotyczące praw i interesów Skarbu Państwa pomiędzy państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej. Rozstrzygnięcie Prezesa Prokuratorii Generalnej jest wiążące dla jednostek. Przepis ten wprowadza swoiste rozstrzyganie sporów w ramach podmiotów reprezentujących Skarb Państwa. Podkreślenia wymaga, że podmioty te nie mają odrębnej podmiotowości prawnej co wyklucza powstawanie pomiędzy nimi stosunków cywilnoprawnych. Nie oznacza to jednak, że nie wchodzi one we wzajemne relacje, z którymi wiążą się zagadnienia sporne. Rozstrzygnięcie tych sporów nie może nastąpić na drodze sądowej ze względu na brak zdolności sądowej podmiotów reprezentujących Skarb Państwa. Zasadne jest więc rozstrzyganie spornych zagadnień w tym zakresie przez Prezesa Prokuratorii Generalnej.

Rozwiązania przewidziane w art. 24 projektu ustawy stanowią odpowiedź na postulat prezentowany w doktrynie, by „upoważnić Prokuratorię Generalną do wiążącego rozstrzygnięcia sporu, jaki niejednokrotnie powstaje w toku postępowania sądowego w odniesieniu do tego, która państwowa jednostka organizacyjna jest właściwa w rozumieniu art. 67 § 2 k.p.c. do reprezentowania Skarbu Państwa” (G. Bieniek, H. Pietrkowski, Reprezentacja Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego, Warszawa 2006, s. 136). Chodzi przede wszystkim o tzw. negatywne spory kompetencyjne, polegające na tym, że poszczególne organy państwowych jednostek organizacyjnych kwestionują swoje kompetencje w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa. Powoduje to liczne komplikacje proceduralne, które negatywnie wpływają na sprawność i szybkość

postępowania (szerzej na ten temat M. Dziurda, Reprezentacja Skarbu Państwa w procesie cywilnym, Kraków 2005, s. 245 i nast.).

Projekt przewiduje zatem w art. 24, że Prezes Prokuraturii Generalnej z urzędu lub na wniosek sądu będzie mógł rozstrzygać, który organ jest właściwy do podejmowania czynności procesowych za Skarb Państwa. Ustawa nie reguluje trybu występowania przez sądy z takimi wnioskami, przyjęte bowiem zostało założenie, że wniosek sądu o rozstrzygnięcie negatywnego sporu kompetencyjnego może zostać złożony w dowolnej formie.

W art. 25 projektu ustawy przewidziano, że działalność wydawnicza i szkoleniowa prowadzona przez Prokuraturę Generalną może obejmować w szczególności organizację konferencji naukowych, wydawanie publikacji naukowych, a także przeprowadzanie szkoleń wewnętrznych oraz szkoleń na rzecz podmiotów reprezentujących Skarb Państwa i osób zastępowanych. Przepis ten daje wyraźne ustawowe upoważnienie do propagowania przez Prokuraturę Generalną wiedzy na temat ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

W celu realizacji postulatu możliwie szerokiego rozstrzygnięcia sporów na drodze poza sądowej przy Prokuraturii Generalnej tworzy się Sąd Polubowny. Sąd ten będzie miał charakter sądu stałego. Sąd Polubowny będzie miał charakter sądu polubownego w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Sąd Polubowny przy Prokuraturii Generalnej działać będzie na podstawie regulaminu. Obsługę Sądu Polubownego zapewni Urząd Prokuraturii Generalnej.

Zgodnie z art. 26 projektu ustawy do zadań Sądu Polubownego będzie głównie należało rozstrzygnięcie sporów pomiędzy innymi niż Skarb Państwa państwowymi osobami prawnymi, osobami prawnymi z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych. Sąd będzie mógł prowadzić mediację lub w inny sposób dążyć do polubownego rozwiązania sporu.

Wynagrodzenie sędziów i mediatorów określi umowa cywilnoprawna zawarta na zasadach określonych w regulaminie sądu. Od wniosków o wszczęcie postępowania pobierana jest opłata, ponadto strony postępowania ponoszą wydatki na wynagrodzenie i zwrot kosztów poniesionych przez biegłych, tłumaczy oraz koszty przeprowadzenia innych dowodów w postępowaniu przed Sądem Polubownym. Założeniem projektu jest finansowanie z opłat uiszczanych przez wnioskodawców wynagrodzenia sędziów i mediatorów.

III. Czynności i pełnomocnictwa Prokuraturii Generalnej (rozdział 3 projektu ustawy)

W przepisach rozdziału 3 projektu ustawy określono m.in. procedury postępowania

Prokuraturii Generalnej związane ze wszczęciem postępowania lub przystąpieniem do toczącego się już postępowania, jak również obowiązki podmiotu reprezentującego Skarb Państwa lub osoby zastępowanej przez Prokuratorię Generalną.

Projekt przewiduje zmianę w stosunku do obecnie obowiązujących regulacji prawnych dotyczących Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, przepisów dotyczących zakresu oraz trybu przekazywania Prokuraturii Generalnej informacji przez podmioty reprezentujące Skarb Państwa. Celem tych przepisów jest to, by Prokuratoria Generalna otrzymywała wszelkie informacje niezbędne do wykonywania zastępstwa procesowego Skarbu Państwa, oraz by zakres przekazywanych informacji był określony w ten sposób, że informacje te możliwe będą do przekazania przez podmioty reprezentujące Skarb Państwa oraz możliwe do wykorzystania przez Prokuratorię Generalną.

W chwili obecnej nie jest możliwe sformułowanie wyczerpującego i zamkniętego katalogu informacji prawnie chronionych, do których dostęp byłby niezbędny do wykonywania zastępstwa procesowego przez Prokuratorię Generalną. Dotychczasowe doświadczenia odnoszą się w zasadzie do tajemnicy skarbowej i tajemnicy medycznej, ale nie można wykluczyć, że w dalszych sprawach krąg tajemnic prawnie chronionych ulegnie poszerzeniu. Dlatego też przyjęcie stosowanej w praktyce formuły *lex specialis* skutecznie zapewnia możliwość wykonywania przez Prokuratorię Generalną jej ustawowego zadania – zastępstwa procesowego.

Ponadto, zgodnie z obowiązującym art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa podmiot reprezentujący Skarb Państwa jest obowiązany przekazać Prokuraturii Generalnej wszelkie informacje i dokumenty niezbędne do wykonywania przez nią zastępstwa procesowego Skarbu Państwa, w tym informacje i dokumenty zawierające tajemnicę prawnie chronioną. Musi zatem istnieć w ustawie przepis, który zezwoli Prokuraturii Generalnej na wejście w posiadanie takich informacji i dokumentów.

Potrzeba taka uzasadnia zatem wprowadzenie normy, która jednoznacznie wskazuje, że w ramach informacji i dokumentów przekazywanych Prokuraturii Generalnej mieszczą się również informacje i dokumenty o charakterze niejawnym, objęte tajemnicą chronioną na podstawie odrębnych przepisów.

W ramach czynności i pełnomocnictw Prokuraturii Generalnej, konieczne jest również uwzględnienie założenia rozszerzenia zakresu jej działania. Wskutek proponowanej zmiany w zakresie działania, zastępstwo procesowe Prokuraturii Generalnej nie będzie już ograniczone do podmiotów reprezentujących Skarb Państwa, co uzasadnia uwzględnienie w ramach

rozdziału regulującego czynności i pełnomocnictwa organów lub osób zastępowanych przez Prokuratorię Generalną.

Z uwagi na wynikające z ustawy obligatoryjne zastępstwo procesowe wykonywane przez Prokuratorię Generalną istnieje konieczność uregulowania współpracy z zastępowanymi w tym trybie podmiotami. Projektowana regulacja służyć ma zobowiązaniu podmiotów reprezentowanych do jak najszybszej reakcji w takich sprawach i zawiadomienie Prokuratorii o stanie prawnym lub faktycznym związanym z działalnością danego podmiotu, który uzasadnia wszczęcie postępowania sądowego, wraz z jednoczesnym przekazaniem dokumentów niezbędnych do wszczęcia takiego postępowania.

Obowiązek jak najszybszego przekazania informacji i dokumentów przez reprezentowany podmiot aktualizuje się również w przypadku zastępstwa procesowego przed Sądem Najwyższym. Projektowana regulacja wymaga ponadto od podmiotów, zastępowanych w ramach przedmiotowego postępowania, wyrażenia stanowiska co do potrzeby podjęcia czynności przed Sądem Najwyższym.

Kolejny przepis projektu nawiązuje do treści obecnie obowiązującej regulacji i stanowi, że brak związania Prokuratorii Generalnej treścią wniosków podmiotów zastępowanych w przedmiocie wszczęcia postępowania lub czynności procesowych w sprawie. Wiążący charakter dla Prokuratorii Generalnej ma jednak pisemny i uzasadniony wniosek podmiotu zastępowanego w przedmiocie wszczęcia postępowania, cofnięcia pozwu lub wniosku, uznania roszczenia lub wniosku, zrzeczenia się roszczenia, ograniczenia roszczenia lub zawarcia ugody sądowej, przy jednoczesnym utrzymaniu regulacji, iż brak przedmiotowych wniosków ze strony podmiotów zastępowanych będących państwowymi osobami prawnymi w określonym terminie, upoważnia Prokuratorię Generalną do podjęcia czynności według swojego uznania, zawiadamiając o tym podmiot reprezentujący Skarb Państwa, organ lub osobę zastępowaną. Podejmując przedmiotowe czynności Prokuratoria postępuje zgodnie ze swoją najlepszą wiedzą i przekonaniem opartym na wiedzy prawniczej i doświadczeniu.

Przepis dotyczący uprawnień radców do sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami nie różni się treściowo od obowiązującego obecnie art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

W sprawach, w których Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo, może powstać potrzeba uiszczenia kosztów postępowania. W postępowaniu cywilnym będą to koszty sądowe w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach

cywilnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 623). W postępowaniu administracyjnym, karnym lub przed sądami polubownymi będą to opłaty i wydatki właściwe dla danego postępowania. Niezależnie od kosztów postępowania może zaistnieć konieczność poniesienia wydatków związanych z postępowaniem, które jednak nie stanowią kosztów tego postępowania. Ta kategoria wydatków obejmuje wynagrodzenia za wszelkiego rodzaju specjalistyczne ekspertyzy, analizy, raporty, itp. z konkretnej dziedziny, zlecone zarówno przed jak i w trakcie postępowania, usługi tłumacza, koszty przeprowadzonych konsultacji z ekspertami (np. dojazdy specjalistów, wynajmu sali na spotkanie), zleconych kwerend w archiwach, itp.

Wydatki i koszty postępowania z udziałem Skarbu Państwa, za wyjątkiem kosztów zastępstwa wykonywanego przez Prokuratorię Generalną, ponosi podmiot reprezentujący Skarb Państwa. Te same zasady obowiązują w sprawach, w których Prokuratura Generalna wykonuje zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej lub organów administracji rządowej lub państwowej jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej (art. 32 ust. 4 projektu ustawy). Jednak koszty usług prawnych w sprawach wymagających znajomości prawa obcego albo procedur lub instytucji międzynarodowych, które zleciła Prokuratura Generalna, ponosi Prokuratura.

W sprawach, w których Prokuratura Generalna wykonuje zastępstwo osoby prawnej, osoba ta ponosi koszty postępowania w sprawie, wydatki związane ze zlecanymi usługami, a także koszty usług prawnych związanych z powierzeniem przez Prokuratorię, za zgodą osoby zastępowanej, zastępstwa lub wykonywania określonych czynności radcy prawnemu, adwokatowi lub innemu pełnomocnikowi procesowemu (art. 35 projektu ustawy). Natomiast kwestie odpłatności za wykonywanie przez Prokuratorię Generalną zastępstwa reguluje rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów wydane na podstawie 27 projektu ustawy. Odpłatność obejmuje zarówno wykonywanie zastępstwa, jak i sporządzanie opinii, które zleciła Prokuratorii osoba zastępowana. Dodatkowo uzyskane koszty zastępstwa zasądzone na rzecz osoby zastępowanej jako strony wygrywającej powinny być przekazane Prokuratorii Generalnej, która może także podejmować w postępowaniu egzekucyjnym czynności w imieniu osoby zastępowanej w celu ściągnięcia takich zasądzonych kosztów.

Art. 32 ust. 3 projektu ustawy stanowi odpowiednik rozwiązania dotychczas funkcjonującego w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

Czynności zastępstwa podejmowane przez Prokuratorię Generalną przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi będą wykonywane przez Prezesa, wiceprezesa, radcę lub referendarza. Projektowana ustawa zakłada, że dokumentem uprawniającym

Prezesa, wiceprezesów i radcę Prokuratorii Generalnej będzie legitymacja służbowa, zawierająca imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe. Natomiast w odniesieniu do referendarzy, do udziału ich w postępowaniu będzie uprawniała legitymacja służbowa wraz z upoważnieniem udzielonym przez Prezesa, wiceprezesa lub radcę Prokuratorii. Konieczność posiadania upoważnienia przez referendarzy wynika z ich szczególnego statusu prawnego, gdyż wykonują oni czynności pod nadzorem radcy, uwzględniając polecenia przełożonych, dotyczące treści podejmowanych czynności. Projektowany artykuł zawiera również upoważnienie do wydania przez Prezesa Rady Ministrów rozporządzenia określającego wzór legitymacji służbowej Prezesa, wiceprezesa, radcy Prokuratorii Generalnej i referendarza, a także sposób postępowania z nią. W odróżnieniu od obowiązującego przepisu art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, akt wykonawczy wydany na podstawie projektowanego upoważnienia określi również wzór legitymacji Prezesa i wiceprezesów Prokuratorii Generalnej (którzy obecnie mogą również wykonywać zastępstwo procesowe), a także referendarzy Prokuratorii Generalnej.

Projekt ustawy przewiduje możliwość powierzenia przez Prezesa Prokuratorii zastępstwa Skarbu Państwa lub Rzeczypospolitej Polskiej radcy prawnemu, adwokatowi lub innej osobie uprawnionej do występowania w charakterze pełnomocnika procesowego, niebędącej pracownikiem Prokuratorii, jeżeli zachodzi potrzeba zastępstwa w sprawach wymagających znajomości prawa obcego albo procedur lub instytucji międzynarodowych. Powierzenie będzie dokonywane w drodze umowy cywilnoprawnej zawieranej z osobą wyłonioną z wyłączeniem procedur zamówienia publicznego, zaś pełnomocnictwa będzie udzielał Prezes Prokuratorii. Rozwiązanie takie nawiązuje do przepisu art. 17 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa i ma na celu zapewnienie profesjonalnej obsługi prawnej przez osobę posiadającą unikalną wiedzę i doświadczenie zawodowe (np. dotyczące występowania przed sądami innych państw). Zwrócić należy jednak uwagę, iż sprawy, w których będzie wymagana znajomość przepisów prawa obcego mogą się toczyć również przed sądami krajowymi. Ustanowienie pełnomocnika jest wyjątkiem od zasady prowadzenia spraw samodzielnie przez Prokuratorię Generalną (art. 33 ust. 1 w zw. z art. 34 ust. 1 projektu ustawy). Wydatki związane z ww. usługami ponosi Prokuratoria Generalna. Kolejny artykuł zawiera nowe regulacje, wzorowane na poprzednim artykule, ale odnoszące się do postępowań, w których Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo osoby zastępowanej (czyli państwowej osoby prawnej innej niż Skarb Państwa, osoby prawnej z udziałem Skarbu Państwa, osoby prawnej z udziałem państwowych osób prawnych), wymagających znajomości prawa obcego lub procedur, lub instytucji

międzynarodowych. W takim przypadku Prezes Prokuratury Generalnej, za zgodą osoby zastępowanej, będzie mógł powierzyć to zastępstwo lub wykonywanie określonych czynności w drodze umowy cywilnoprawnej osobom posiadającym taką szczególną wiedzę. W przypadku, gdyby osoba zastępowana nie wyraziła zgody na powierzenie zastępstwa lub wykonywania czynności, jest to równoznaczne ze złożeniem przez nią wniosku o przejęcie wykonywania zastępstwa od Prokuratury Generalnej. Projektowany przepis umożliwia również zlecenie przez Prokuraturę Generalną, oczywiście za zgodą osoby zastępowanej, wykonania opinii, analiz lub raportów osobom posiadającym wiedzę z danej dziedziny, a także korzystania z usług tłumaczy. Zlecenie to będzie dokonywane tylko w uzasadnionych przypadkach, w celu uzyskania wiadomości specjalistycznych. Koszty zastępstwa i usług będzie ponosić osoba zastępowana. W takim przypadku do ustanowienia pełnomocnika procesowego nie będą mieć zastosowania przepisy o zamówieniach publicznych.

Projektowana ustawa zawiera również przepis umożliwiający Prokuratury Generalnej podejmowanie czynności procesowych w elektronicznym postępowaniu upominawczym. W postępowaniu tym radca Prokuratury Generalnej kontaktuje się bezpośrednio z sądem. Tym samym konieczne jest umożliwienie bezsprzecznej identyfikacji radcy Prokuratury Generalnej uwierzytelnionego w systemie (art. 36 projektu ustawy). Należy zauważyć, iż przepis ten jest wzorowany na art. 17a ustawy o Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa, a jedyna zmiana polega na objęciu procedurą referendarzy Prokuratury Generalnej.

W rozdziale 3 zamieszczono upoważnienie do określenia przez Prezesa Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, zakresu i trybu współdziałania Prokuratury Generalnej przy wykonywaniu czynności z organami władzy publicznej, państwowymi osobami prawnymi, osobami zastępowanymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz organami jednostek samorządu terytorialnego i innymi podmiotami, którym powierzono wykonywanie zadań publicznych na podstawie ustaw lub porozumień. W rozporządzeniu wydanym na podstawie tego upoważnienia będzie określony zakres czynności wykonywanych w ramach współdziałania przez Prokuraturę Generalną i te podmioty, terminy wykonywania tych czynności oraz wymieniane informacje i dokumenty. W porównaniu z obecnie obowiązującym przepisem art. 25 ust. 4 ustawy o Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa rozszerzeniu ulegnie zakres podmiotowy aktu wykonawczego wydawanego na jego podstawie, który będzie dotyczył współdziałania również z osobami prawnymi z udziałem Skarbu Państwa, osobami prawnymi z udziałem państwowych osób prawnych, a także z innymi podmiotami, którym powierzono wykonywanie zadań publicznych na podstawie ustaw lub porozumień. Natomiast zakres

przedmiotowy rozszerzy się o czynności, których dotychczasowe przepisy nie powierzały do wykonania Prokuratorii, np. zastępstwo w postępowaniu przed sądami administracyjnymi Skarbu Państwa, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo organów administracji rządowej, udział w negocjacjach i mediacjach, rozstrzygania sporów dotyczących mienia Skarbu Państwa pomiędzy państwowymi jednostkami organizacyjnymi, czy też rozstrzygania sporów kompetencyjnych w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa.

IV. Tajemnica Prokuratorii Generalnej (rozdział 4 projektu ustawy)

Tajemnica Prokuratorii Generalnej obejmować ma czynności Prokuratorii Generalnej związane z wykonywaniem zastępstwa, wydawaniem opinii, sporządzaniem raportów, analiz i stanowisk, udziałem w negocjacjach i mediacjach oraz w postępowaniach przed organami międzynarodowymi, a także informacje i dokumenty stanowiące podstawę dokonania takich czynności. Nie będzie ona stanowiła tajemnicy w myśl przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

Obecnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa nakładają na radców (starszych radców) Prokuratorii Generalnej obowiązek zachowania w tajemnicy informacji, które uzyskał w związku z wykonywaniem swoich czynności służbowych (art. 37 ust. 1). Jednak struktura hierarchiczna Prokuratorii Generalnej i jej charakter jako państwowej jednostki organizacyjnej mogły powodować istotne wątpliwości i problemy w skuteczności zachowania informacji objętych tajemnicą radcowską poza obiegiem publicznym. Należy bowiem wskazać, iż mimo pewnych wątpliwości opartych o literalną wykładnię przepisów (np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 29 grudnia 2011 r., II SAB/Wa 357/11), ostatecznie Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 23 lipca 2012 r. (I OSK 896/12) przesądził o podleganiu Prokuratorii Generalnej i jej Prezesa pod obowiązki wynikające z ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej także w zakresie czynności zastępstwa przed sądami powszechnymi czy arbitrażowymi.

Trzeba w tym miejscu wskazać, że Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej jako instytucjonalny pełnomocnik procesowy występować będzie przed sądami powszechnymi na jednakowych zasadach co inni pełnomocnicy profesjonalni. W oczywisty sposób „równość broni” będącą podstawą kontrydiktoryjnego postępowania w sprawach cywilnych zaburza sytuacja, w której jeden z pełnomocników obowiązany jest ujawniać wszelkie informacje (w tym dotyczące kontaktów z klientem), drugi zaś informacje te

utrzymuje w tajemnicy. W praktyce funkcjonowania Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa pojawiały się wnioski o udostępnienie dokumentów pochodzących od *stationes fisci*, a kierowanych do Prokuraturii Generalnej dotyczących np. stanowiska reprezentowanego organu, czy także pism (opinii) prawnych Prokuraturii Generalnej kierowanych do *stationes fisci*, a zawierających ocenę szans procesowych i wskazujących na mocne i słabe strony popieranego przed sądem powszechnym stanowiska procesowego. Udostępnienie tego rodzaju dokumentów musiałoby powodować znaczne trudności w skutecznej obronie interesów Skarbu Państwa w postępowaniu sądowym. W praktyce funkcjonowania Prokuraturii Generalnej wnioski te były załatwiane negatywnie w oparciu o orzecznictwo NSA dotyczące tzw. informacji wewnętrznej, czyli dokumentów, które nie zawierały stanowiska końcowego, lecz jedynie miały na celu jego przygotowanie (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 stycznia 2013 r., I OSK 2267/13, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 2014 r., II SAB/Wa 702/13, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 września 2014 r., I OSK 3073/13, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 16 lipca 2014 r., I SA/Sz 142/14, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 lutego 2015 r., I OSK 502/14, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 lutego 2015 r., I OSK 430/14, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 4 marca 2014 r. Funkcjonalna wykładnia powiązana ze specyficzną konstrukcją zastępstwa procesowego Skarbu Państwa wykonywanego przez Prokuratorię Generalną pozwalała na zastosowanie konstrukcji informacji wewnętrznej do wymiany wiadomości pomiędzy dwoma państwowymi jednostkami organizacyjnymi.

Zasadne jest także wskazanie na wnioski płynące z przywołanego już wyroku NSA z dnia 23 lipca 2012 r. (I OSK 896/12), zgodnie z którym pisma procesowe składane w postępowaniach sądowych nie podlegają udostępnieniu w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej.

W konsekwencji ww. wątpliwości oraz praktyki sądów administracyjnych za zasadne należy uznać zapisanie w projekcie ustawy wniosków płynących z ukształtowanego orzecznictwa i swoista „kodyfikacja” rozwiązań przyjętych dla zapobieżenia problemom związanych z potencjalną „nierównością broni” w postępowaniach cywilnoprawnych, w których zastępstwo wykonuje Prokuratoria Generalna.

Tym samym należy uznać, że podlegać ochronie będą informacje pozyskane przez Prokuratorię Generalną w trakcie przygotowywania lub wykonywania zastępstwa zarówno w Prokuraturii Generalnej, jak i podmioty zastępowane (tak *stationes fisci* jak i pozostałe)

zgodnie z art. 38 ust. 2 i 3. Udostępnianie informacji publicznej przez podmioty zastępowane będzie następować w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej, a więc ewentualna nadinterpretacja podstaw do odmowy udostępnienia informacji podlegać będzie kontroli sądów administracyjnych.

Projektowany przepis wskazujący, że udostępnianie informacji odbywać się będzie w ramach działalności podmiotów zastępowanych, nie zaś Prokuraturii Generalnej (wynika to z brzmienia art. 38 ust. 2 i 3 oraz art. 39 ust. 1) doprowadzi do pełnej równowagi pomiędzy położeniem prawnym profesjonalnych pełnomocników procesowych a Prokuratorią Generalną. Prokuratoria Generalna (jej władze, radcowie, pozostali pracownicy, członkowie Kolegium czy Sądu Polubownego) obowiązani będą do zachowania tajemnicy Prokuraturii (art. 39 ust. 1), zaś obowiązek zachowania tych informacji w tajemnicy obciążać będzie ich również po ustaniu zatrudnienia czy sprawowania funkcji.

Wyjaśnić należy, że w odniesieniu do osób wymienionych w art. 39 ust. 1 tajemnica Prokuraturii Generalnej będzie także tajemnicą zawodową w rozumieniu przepisów m.in. Kodeksu postępowania administracyjnego, czy przepisów Ordynacji podatkowej.

Projekt zakłada, że zwolnienie spod tajemnicy Prokuraturii Generalnej następować będzie w trybie odrębnych przepisów – przepisem takim jest m.in. art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego.

Wyłączenie stosowania tajemnicy Prokuraturii Generalnej do kwestii uregulowanych ustawą z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu ma na celu dostosowanie przepisów projektu do dyrektywy 2001/97/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 grudnia 2001 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/308/EWG w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy.

V. Organizacja Prokuraturii Generalnej i Urzędu Prokuraturii Generalnej (rozdział 5 projektu ustawy)

Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami pracami Prokuraturii Generalnej kieruje Prezes Prokuraturii Generalnej, przy pomocy wiceprezesów Prokuraturii Generalnej. Do zadań Prezesa będzie należało reprezentowanie Prokuraturii Generalnej na zewnątrz oraz kierowanie Urzędem Prokuraturii Generalnej. Prezes jest także przełożonym wszystkich radców, referendarzy i innych pracowników Urzędu Prokuraturii Generalnej.

Wiceprezesi kierować będą poszczególnymi działami pracy Prokuraturii Generalnej w zakresie określonym przez Prezesa.

Prezes i Wiceprezesi obejmując stanowisko będą składać ślubowanie wobec Prezesa Rady Ministrów.

Podobnie jak w dotychczasowym stanie prawnym Prezes i Wiceprezesi będą wybierani w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, do którego będą mogły przystąpić osoby spełniające wysokie wymagania merytoryczne określone w projektowanym art. 41.

Do Prezesa i Wiceprezesów będą miały zastosowanie przepisy dotyczące czynności i pełnomocnictw Prokuraturii Generalnej oraz radców Prokuraturii Generalnej. Prezes i wiceprezesi Prokuraturii Generalnej będą mogli uczestniczyć w czynnościach wykonywanych przez radców, takich na przykład jak uczestnictwo w rozprawach, mediacjach czy negocjacjach.

Z uwagi na wprowadzenie nowego sposobu ustalania wynagrodzeń dla radców i referendarzy odnoszącego się do stawek awansowych w sądownictwie powszechnym zaproponowano w projekcie (art. 41 ust. 18), że Prezes i Wiceprezesi otrzymywać będą wynagrodzenie w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu zasadniczemu w najwyższej stawce awansowej sędziego sądu apelacyjnego powiększone o dodatek funkcyjny ustalony przez Prezesa Rady Ministrów w wysokości odpowiadającej odpowiednio dodatkowi funkcyjnemu prezesa oraz wiceprezesa sądu apelacyjnego.

Pełnienie funkcji Prezesa i wiceprezesa wiąże się z ograniczeniami zarówno w sferze aktywności zawodowej poza Prokuratorią Generalną – polegające na jej ograniczeniu do działalności naukowej, naukowo–dydaktycznej, dydaktycznej lub publicystycznej, jak i społecznej – polegające na zakazie przynależności do partii politycznych i pełnienia funkcji publicznych.

Dodatkowo osoba pozostająca z Prezesem Prokuraturii Generalnej lub wiceprezesem Prokuraturii Generalnej w takiej relacji, która uprawniałaby tę osobę do odmowy składania zeznań na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, nie może zostać zatrudniona w Urzędzie Prokuraturii Generalnej.

Zgodnie z art. 43 projektu ustawy, w Prokuraturii Generalnej działać będzie Kolegium Prokuraturii Generalnej. Projektowane rozwiązanie nawiązuje do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli (art. 22 i nast. ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli). Prokuratoria Generalna jako wysoce wyspecjalizowany podmiot świadczący obsługę prawną opiera swoją działalność o najwyższy poziom wiedzy prawniczej i doświadczenie. Jedną z przyczyn, które legły u podstaw utworzenia Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa było skupienie w jednym podmiocie możliwie najszerszej wiedzy i doświadczenia w obszarze zastępstwa procesowego Skarbu Państwa. Koncepcja ta pozostaje w pełni aktualna. Wiedzą

taką i doświadczeniem legitymują się przede wszystkim najlepsi radcowie Prokuraturii. Jednym z filarów, na których opiera się działalność Prokuraturii jest wymiana informacji. Celem zapewnienia najwyższego poziomu realizacji dotychczasowych zadań, jak również wywiązywania się z wprowadzanych ustawą nowych, istotnych kompetencji Prokuraturii Generalnej, konieczne jest po pierwsze zinstytucjonalizowanie wymiany informacji, a po wtóre otwarcie się na środowisko zewnętrzne. Założenie to legło u podstaw wprowadzenia nowej instytucji jaką jest Kolegium Prokuraturii Generalnej. Sygnalizowana potrzeba otwarcia się na środowisko zewnętrzne realizowana jest poprzez przepis art. 43 ust. 2. Projekt zakłada, że poza Prezesem Prokuraturii Generalnej, jej wiceprezesami i radcami wyróżniającymi się w sposób szczególny wiedzą prawniczą i doświadczeniem, w skład Kolegium Prokuraturii Generalnej mogą wejść inne osoby spoza Prokuraturii, w liczbie nie większej niż siedem, które również wyróżniają się w sposób szczególny wiedzą prawniczą i doświadczeniem, a nadto nie pozostają w konflikcie interesów. Zakłada się, że powołanie w skład Kolegium Prokuraturii Generalnej osób legitymujących się wybitną wiedzą, w szczególności wybitnych przedstawicieli nauki prawa lub praktyki prawniczej pozwoli na pozyskanie przez Prokuratorię cennej wiedzy, pomocnej przy wykonywaniu ustawowych obowiązków. Potrzeba ta staje się szczególnie widoczna uwzględniając zakres nowych kompetencji. W skład Kolegium wejdą również 3 członkowie powoływani i odwoływani przez Prezesa Rady Ministrów, co uzasadnione jest faktem sprawowania przez Prezesa Rady Ministrów nadzoru nad Prokuratorią Generalną. Art. 43 ust. 3 projektu ustawy zawiera szczegółowy – choć niewyczerpujący – zakres zadań Kolegium Prokuraturii Generalnej. Podkreślenia wymaga, że wśród potencjalnych obszarów działalności Kolegium Prokuraturii Generalnej są nie tylko zadania bezpośrednio związane z ustawowymi obowiązkami Prokuraturii, takie jak sporządzanie opinii, analiz dla Prezesa Rady Ministrów, czy stanowiska co do istotnego zagadnienia prawnego budzącego wątpliwości w orzecznictwie, ale także zadania związane z najbardziej istotnymi aspektami organizacji wewnętrznej Prokuraturii, takie jak opiniowanie Kodeksu dobrych praktyk, o którym mowa w art. 49 ust. 3. Art. 43 ust. 5 przewiduje, że Prezes Prokuraturii Generalnej może zapraszać na posiedzenia Kolegium Prokuraturii Generalnej osoby niewchodzące w skład Kolegium. Rozwiązanie to podyktowane jest koniecznością uwzględnienia szerokiego zakresu działalności Prokuraturii. Należy się spodziewać, że w wielu istotnych sprawach pojawiać się może potrzeba odwołania się do wysoce specjalistycznej wiedzy prawniczej w obszarach, w których stali członkowie kolegium nie będą się specjalizować. Osobom zaproszonym na posiedzenie kolegium nie będzie z tytułu stawiennictwa przysługiwało wynagrodzenie. Osoby

te otrzymają natomiast zwrot kosztów przejazdu na zasadach przewidzianych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy. Zgodnie z art. 43 ust. 6 projektu ustawy stałym członkom kolegium, niezatrudnionym w Prokuraturii Generalnej, za udział w pracach Kolegium będzie przysługiwać wynagrodzenie miesięczne, którego wysokość określi Prezes Rady Ministrów w drodze rozporządzenia. Wynagrodzenie nie może być wyższe niż półtorakrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Wynagrodzenie zostało określone na zasadach zbliżonych do przyjętych w przypadku Najwyższej Izby Kontroli. Wydatki na wynagrodzenia stałych członków Kolegium Prokuraturii Generalnej pochodząc będą z budżetu Urzędu Prokuraturii Generalnej. Zgodnie z art. 43 ust. 9 projektu ustawy regulamin działania Kolegium Prokuraturii Generalnej określa Prezes Prokuraturii Generalnej w drodze zarządzenia.

Prokuratorię Generalną i Prezesa Prokuraturii Generalnej obsługuje Urząd Prokuraturii Generalnej, który jest jednostką budżetową i w zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w odrębnych przepisach dla państwowych jednostek budżetowych.

Dotychczasowe doświadczenia w zakresie funkcjonowania Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa wykazały, że jej skuteczność działania w znacznym stopniu wynika z jednolitego działania, możliwości wymiany informacji i szybkiej reakcji na zmieniające się realia prowadzonych spraw. To wszystko było możliwe dzięki zebraniu w jednym urzędzie osób posiadających wysoką wiedzę merytoryczną i doświadczenie w prowadzonych sprawach. Stąd nigdy nie doszło do utworzenia oddziałów Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, pomimo tego, że wykonywanie czynności zastępstwa procesowego wymaga częstego zaangażowania się w sprawy na terenie całego kraju. Z tych względów w projekcie ustawy odstąpiono od rozwiązań przewidujących możliwość powoływania oddziałów Prokuraturii Generalnej.

Prokuratoria Generalna używa wizerunku orła ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz pieczęci urzędowej określonej w przepisach o pieczęciach państwowych.

Istotnymi aktami prawnymi dla działania Prokuraturii Generalnej będzie statut nadawany przez Prezesa Rady Ministrów oraz regulamin wewnętrznego urzędowania nadany przez Prezesa Prokuraturii Generalnej (art. 48 i art. 49 projektu ustawy). Dodatkowo dla realizacji zadań przez radców Prokuraturii przewiduje się wprowadzenie Kodeksu dobrych praktyk w zakresie wykonywania zadań i czynności w Prokuraturii Generalnej.

Przekazanie Prokuraturii Generalnej dodatkowych zadań w porównaniu do zadań

Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa wiąże się również z koniecznością dodatkowego finansowania. Dlatego też planuje się, że osoba zastępowana będzie uiszczać na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej opłaty za wykonywanie zastępstwa w jej imieniu oraz wynagrodzenie za sporządzanie zleconych przez nią opinii (art. 12 ust. 11 oraz art. 19 ust. 4). Wysokość opłat ponoszonych za usługi prawne świadczone przez Prokuratorię Generalną ustali w drodze rozporządzenia Prezes Rady Ministrów. Podmioty zastępowane, uiszczając na rzecz Prokuratorii Generalnej opłatę za prowadzenie spraw sądowych oraz sporządzanie opinii prawnych, będą mogły zredukować koszty dotychczas ponoszone na ten cel na rzecz podmiotów prywatnych.

Tak jak w innych urzędach, w Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej będzie tworzony fundusz nagród w wysokości 3% planowanych wynagrodzeń osobowych. Dodatkowo fundusz ten będzie zwiększony o środki w wysokości 35% zasądzonych i uzyskanych kosztów zastępstwa.

Celem przeznaczenia na fundusz nagród 35% zasądzonych i uzyskanych kosztów zastępstwa jest natomiast wyrównanie dysproporcji wynagrodzeń między radcami Prokuratorii Generalnej, nie wynikającej z ich umiejętności i nakładu pracy, lecz jedynie z rodzaju powierzanych im spraw. W obecnym stanie prawnym radca lub starszy radca wykonujący czynności zastępstwa procesowego otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 100% kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych lub przyznanych na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej albo na rzecz Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie, w której czynności te były przez niego wykonywane, jeżeli koszty te zostały ściągnięte od strony przeciwnej. Tymczasem część radców prowadzi sprawy, w których koszty takie w ogóle nie są zasądzone lub też z uwagi na kondycję finansową przeciwnika procesowego okazują się niemożliwe do wyegzekwowania. Powstają wobec tego wyraźne dysproporcje w wynagrodzeniu poszczególnych radców, które nie są uzasadnione ani ich umiejętnościami, ani obciążeniem pracą, a jedynie ich specjalizacją. Zapobiegać ma temu wprowadzenie przepisów stanowiących, iż radca (a także referendarz) będzie uprawniony do otrzymania dodatkowego wynagrodzenia w wysokości 65% kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych lub przyznanych na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej albo na rzecz Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie, w której czynności te były przez niego wykonywane, jeżeli koszty te zostały ściągnięte od strony przeciwnej. Pozostałe 35% zasili fundusz nagród, z którego będą wypłacane nagrody dla radców i referendarzy, którzy z racji specyfiki powierzanych im spraw nie mają szansy uzyskania dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 67 ust. 2 i art. 80 ust. 3 projektu ustawy, albo z przyczyn podanych

powyżej otrzymują takie wynagrodzenie w bardzo niskiej wysokości. Z uwagi na to, że owo dodatkowe wynagrodzenie pojawia się w czasie roku w nierównych odstępach czasu, w niedających się przewidzieć terminach i wysokości, celowe jest rozdzielanie nagród mających wyrównać te dysproporcje dopiero po zakończeniu roku, gdy będzie już znana wysokość dodatkowego wynagrodzenia osiągniętego przez każdego z radców i referendarzy. Dlatego też w art. 46 ust. 4 projektu ustawy przewidziano, że środki funduszu nagród, poza kwotami w wysokości 3% planowanych wynagrodzeń osobowych, gromadzi się na wydzielonym rachunku bankowym. Mechanizm taki funkcjonuje dotychczas w odniesieniu do kwot zgromadzonych na rachunku Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, pochodzących z kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych lub przyznanych na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej albo na rzecz Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto w ustawie przewidziano, że w budżecie państwa tworzy się rezerwę celową na sfinansowanie wypłaty nagród. Z tego względu, w przepisach przejściowych, przewidziano, że nagrody ze środków pochodzących z zasądzonych i uzyskanych kosztów zastępstwa wypłaca się po raz pierwszy w roku 2018 r.

VI. Radcowie Prokuraturii Generalnej (rozdział 6 projektu ustawy)

Przepis art. 50 ust. 1 projektu ustawy zawiera definicję radcy Prokuraturii Generalnej, statuuje odrębny zawód prawniczy.

Praca radcy ma charakter samodzielny i niezależny, a radca kieruje się przy wykonywaniu czynności własnym przekonaniem opartym na doświadczeniu i wiedzy prawniczej (art. 51 ust. 1 projektu ustawy). Samodzielnie podejmuje decyzje związane z dalszym tokiem postępowania w sytuacji ujawnienia się nowych okoliczności w prowadzonych sprawach (art. 52 ust. 3 projektu ustawy). Przy wykonywaniu czynności radca obowiązany jest do przestrzegania zasad dobrych praktyk uregulowanych w drodze zarządzenia Prezesa Prokuraturii Generalnej w formie Kodeksu dobrych praktyk. Kodeks dobrych praktyk jest zbiorem zasad etyki radcowskiej i ma na celu także ujednoczenie sposobu wykonywania zadań i czynności w Prokuraturii Generalnej. Zgodność postępowania radcy z zasadami dobrych praktyk stanowi podstawowe kryterium oceny kwalifikacyjnej radcy (art. 66 ust. 7 pkt 7 projektu ustawy). Odstąpienie przez radcę od stosowania zasady dobrych praktyk wymaga pisemnego uzasadnienia takiego stanowiska złożonego Prezesowi Prokuraturii Generalnej (art. 51 ust. 3 projektu ustawy).

Niezależność radców doznaje ograniczeń – w związku z celem istnienia Prokuraturii Generalnej – poprzez obowiązek wykonania poleceń przełożonych dotyczących treści

czynności zawodowych. Radcy Prokuraturii Generalnej przysługuje uprawnienie żądania pisemnego sformułowania polecenia i jego uzasadnienia (art. 52 ust.1 projektu ustawy). W sytuacji kiedy radca nie zgadza się z poleceniem może żądać zmiany tego polecenia albo wyłączenia go od udziału w sprawie (art. 52 ust. 2 projektu ustawy).

Radcowie Prokuraturii Generalnej – podobnie jak przedstawiciele innych zawodów prawniczych – występują w stroju urzędowym (tądże) biorąc udział w postępowaniach sądowych. Wzór stroju urzędowego zostanie określony w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości (art. 53 ust. 2 projektu ustawy).

Projekt ustawy określa warunki, które musi spełniać osoba ubiegająca się o zatrudnienie na stanowisku radcy Prokuraturii Generalnej (art. 54 projektu ustawy). Przepis ten został skonstruowany analogicznie do przepisów innych ustaw regulujących zawody prawnicze, dając osobom o najwyższych kwalifikacjach zawodowych możliwość wykonywania przez nich zawodu prawniczego. Radcą może zostać ten, kto ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej, korzysta w pełni z praw publicznych, ma pełną zdolność do czynności prawnych, jest nieskazitelnego charakteru i swym dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu radcy. Do przesłanek, które musi spełnić osoba ubiegająca się o status radcy Prokuraturii Generalnej należy także uzyskanie uprawnienia radcy prawnego, adwokata, notariusza lub zajmowanie stanowiska sędziego w sądzie powszechnym, wojskowym lub administracyjnym, albo stanowiska prokuratora lub asesora sądowego. W niektórych sytuacjach wymóg uzyskania uprawnień zawodowych nie jest stosowany. Wyjątki te są uregulowane w art. 54 ust. 2 ustawy. W związku z ukształtowaniem nowej grupy pracowników Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa jaką stanowią będą referendarze, wprowadzone zostało zwolnienie od wymogu uzyskania uprawnień zawodowych dla osób pracujących co najmniej trzy lata na stanowisku referendarza.

Osoba ubiegająca się o stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej urodzona przed 01.08.1972 r. obowiązana jest złożyć oświadczenie lustracyjne (art. 54 ust. 3 projektu ustawy).

Podstawowym sposobem nawiązania stosunku pracy łączącego radcę Prokuraturii Generalnej z urzędem jest mianowanie. Mianowanie stanowi akt nawiązania stosunku pracy na podstawie mianowania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy (art. 55 ust. 2 projektu ustawy). Jednakże prawa i obowiązki radcy Prokuraturii Generalnej regulowane są przepisami ustawy (pragmatyką służbową, której przepisy mają charakter przepisów odrębnych

w rozumieniu art. 76 Kodeksu pracy). Taki charakter stosunku służbowego podkreśla szczególny charakter pracy radcy Prokuraturii Generalnej, którą jest obowiązek pełnienia służby na rzecz Rzeczypospolitej Polskiej.

Aktu mianowania dokonuje Prezes Prokuraturii Generalnej (art. 55 ust. 1 projektu ustawy), a wyrazem nawiązania stosunku służbowego jest uroczysty akt ślubowania składany przez radcę mianowanego (art. 56 projektu ustawy). Rota ślubowania ma charakter podniosły i wyznacza zakres obowiązków radcy Prokuraturii Generalnej wynikający z podejmowanej służby państwowej. Obowiązki te dotyczą w szczególności sposobu, jakości i celu podejmowanych zadań i czynności służbowych (art. 57 pkt 1, 2, 5 i 6 projektu ustawy), a także sposobu współpracy ze *stationes fisci* oraz osobami zastępowanymi, a także współpracy z innymi radcami i przełożonymi (art. 57 pkt 3 projektu ustawy). Do obowiązków tych zaliczono również konieczność stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, mając na uwadze konieczność zapewnienia najwyższej profesjonalnej ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej (art. 57 pkt 3 projektu ustawy).

W celu prowadzenia elastycznej polityki zatrudnienia, uwzględniając ryzyko związane z procesem rekrutacyjnym radców oraz cechami charakterystycznymi stosunku pracy na podstawie mianowania, uzasadnione jest zatrudnianie osoby podejmującej po raz pierwszy pracę na stanowisku radcy Prokuraturii Generalnej nie w ramach stosunku mianowania, lecz na podstawie umowy o pracę na czas określony (art. 55 ust. 3 projektu ustawy). Zróżnicowanie w statusie radców mianowanych w stosunku do radców zatrudnionych na czas określony jest uzasadnione potrzebą uniknięcia zagrożeń związanych z mianowaniem radcy bez możliwości zapoznania się z wykonywaną przez niego pracą. Ponadto zakłada się, że w okresie trwania stosunku pracy na czas określony radcy początkowo będą powierzane sprawy o mniejszej wadze, co również uzasadnia pewne zróżnicowanie statusu. Mając na uwadze, że cechami charakterystycznymi mianowania są wzmożona stabilizacja stosunku pracy, większa dyspozycyjność pracownika, ponoszenie odpowiedzialności dyscyplinarnej, istnienie obowiązku przestrzegania zasad etyki, składanie ślubowania oraz mieszany tryb dochodzenia roszczeń – częściowo przed sądami pracy, a częściowo w drodze administracyjnej – odwołanie do wyższego przełożonego, a cech tych nie wykazuje klasyczny stosunek pracy (np. umowa o pracę na czas określony) wprowadzono wyjątki w zakresie zastosowania do nowej kategorii radców niektórych przepisów ustawy. Stosowanie regulacji dotyczących mianowania do osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nie znajduje uzasadnienia systemowego. Projekt uzasadnia zróżnicowanie statusu radcy zatrudnionego na podstawie umowy o pracę na czas określony oraz radcy mianowanego odrębną podstawą

nawiązania stosunku pracy (art. 55 ust. 3 projektu ustawy). Jest to powód o charakterze obiektywnym. Wyjątki przewidziane w projekcie dotyczą wyłącznie elementów charakterystycznych dla stosunku mianowania, tj. zwiększonej ochrony stosunku pracy (art. 73–75 projektu ustawy) oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej (Rozdział 9 projektu ustawy). W pozostałym zakresie przepisy dotyczące radcy mianowanego będą miały zastosowanie do radców zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na czas określony, w tym w szczególności regulacje nakładające obowiązek złożenia ślubowania przed nawiązaniem stosunku pracy, co określa charakter i zakres obowiązków podejmowanej służby.

Projekt ustawy określa system zadaniowego czasu pracy w stosunku do radców Prokuraturii Generalnej, co związane jest ze szczególnym charakterem tego stosunku pracy z mianowania. Czas pracy radcy definiowany jest rozmiarem jego zadań wykonywanych z należytą starannością, ale także z uwzględnieniem norm czasu pracy pracowników urzędów państwowych (art. 59 projektu ustawy). Zastosowania znajdują regulacje wynikające z treści art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1511), który stanowi, że czas pracy urzędników państwowych nie może przekraczać 8 godzin na dobę i średnio 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym nie dłuższym niż 8 tygodni.

W związku z okolicznością, że radcy Prokuraturii Generalnej stanowić będą korpus wysoko wykwalifikowanej służby prawnej Rzeczypospolitej Polskiej, przewiduje się możliwość wykorzystania tych kwalifikacji w szczególnych przypadkach i delegowania radcy do pracy poza urząd Prokuraturii (art. 60 projektu ustawy). Wprowadzana regulacja o delegowaniu radcy ma charakter wyjątkowy i stanowi odstępstwo od zasady wykonywania czynności zawodowych w Urzędzie Prokuraturii Generalnej. Instytucja delegacji funkcjonuje w regulacjach ustrojowych władzy sądowniczej i została poddana szczegółowej analizie w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, który stwierdził, że delegowanie sędziego za jego zgodą do wykonywania czynności orzeczniczych w innych sądach i Sądzie Najwyższym, jak również delegowanie do wykonywania czynności urzędniczych w Ministerstwie Sprawiedliwości, sądach powszechnych i innych jednostkach, jest zgodne z zasadami Konstytucji RP (por. wyrok TK z dnia 15 stycznia 2009 r. sygn. akt K 45/07).

Wprowadzana instytucja delegacji radcy nie zagraża stabilności stosunku pracy radcy z uwagi na ograniczenia czasowe delegacji. Delegowanie może nastąpić na wniosek *statio fisci*, wyłącznie za zgodą radcy Prokuraturii oraz wyłącznie na czas określony, nie dłuższy niż 33 miesiące. Delegowania dokonuje Prezes Prokuraturii. Przez czynność delegowania radca

Prokuratorii Generalnej nie zostaje pozbawiony swojego statusu, lecz jedynie wykonuje czynności wskazane w akcie delegowania w odpowiedniej jednostce. Radca zachowuje więc dotychczasowy status materialny (obowiązujące wynagrodzenie i dodatki), a w związku z delegacją otrzymuje dodatek funkcyjny (art. 61 ust. 1 projektu ustawy). W okresie delegacji radcy przysługują także należności z tytułu kosztów wyjazdów służbowych (art. 61 ust. 2 projektu ustawy). W rozporządzeniu wykonawczym Prezes Rady Ministrów określi szczegółowo warunki i tryb oddelegowania, uprawnienia i obowiązki radcy w czasie delegowania, wysokość i sposób wypłacania uposażenia i innych świadczeń pieniężnych przysługujących oddelegowanemu radcy, uwzględniając miejsce oraz charakter i zakres wykonywanych przez niego zadań służbowych poza Prokuratorią Generalną.

Oddelegowanie radcy Prokuratorii nie może powodować dysfunkcji w pracy urzędu, z tego względu przewiduje się możliwość zwrotu Prokuratorii Generalnej kosztów oddelegowania w wysokości odpowiadającej kosztom pracowniczym stanowiska zajmowanego przez radcę (art. 61 ust. 3 projektu ustawy).

Projekt ustawy przewiduje zakaz wykonywania przez radców takich zajęć lub czynności, które prowadziłyby do podejrzeń o stronniczość lub interesowność. Przepis ma charakter prewencyjny, bowiem dodatkowe zajęcia radcy nie mogą być nie tylko w sprzeczności z czynnościami radcy, ale także nie mogą budzić podejrzeń o stronniczość lub interesowność. Postawa bezstronnej służby państwowej uzewnętrznia się także poza czynnościami zawodowymi radcy (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 stycznia 1999 r., sygn. akt K 1/98 zawierający analizę aspektów bezstronności sędziów). Projekt wprowadza także zakaz wykonywania takich zajęć lub czynności, które naruszałyby dobre obyczaje (art. 63 ust. 1 projektu ustawy). Wprowadzenie takich zakazów obowiązujących radców Prokuratorii Generalnej jest zgodne z aktualnymi zasadami deontologii zawodowej, przyjmowanymi też w innych służbach państwowych i ma na względzie zapewnienie najwyższego standardu obsługi prawnej Skarbu Państwa i Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy przewiduje w dotychczasowym kształcie ograniczenia w podejmowaniu dodatkowego zatrudnienia oraz zajęć zarobkowych radców Prokuratorii Generalnej. Podejmowanie takiego zatrudnienia oraz zajęć może następować wyłącznie po uprzednim uzyskaniu pisemnej zgody Prezesa Prokuratorii Generalnej (art. 62 ust. 2 projektu ustawy). Z racji tego, że radcowie Prokuratorii Generalnej pozostają w stosunku mianowania, korzystają ze zwiększonej ochrony stosunku pracy, dającej gwarancję ich niezależności, a także wobec faktu wykonywania pracy w charakterze pracownika urzędu państwowego, winni podlegać ograniczeniom i efektywnej kontroli co do możliwości dodatkowego

zarobkowania. Rozwiązania takie mają miejsce np. w przypadku urzędników służby cywilnej (zgodnie z art. 80 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej urzędnik mianowany nie może podejmować zajęć zarobkowych bez pisemnej zgody dyrektora generalnego urzędu) albo sędziów i prokuratorów (zgodnie z art. 86 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych o zamiarze dodatkowego zatrudnienia lub zarobkowania sędziego zawiadamia prezesa sądu, który może się temu sprzeciwić; ostatecznie rozstrzyga kolegium właściwego sądu; podobnie art. 49 ustawy – Prawo o prokuraturze). Wymóg uzyskania zgody Prezesa Prokuratury Generalnej na podjęcie dodatkowego zatrudnienia skutkować będzie możliwością efektywnej kontroli nad dodatkowym zatrudnieniem i zajęciami zarobkowymi radców oraz nad tym, na rzecz jakich podmiotów (np. konkurencyjnych) je świadczą. Tym samym Prezes Prokuratury Generalnej dysponuje narzędziem prawnym do skutecznego niedopuszczenia do podejmowania przez radcę takiego zatrudnienia i zajęcia, które jest niepożądane z punktu widzenia interesu Rzeczypospolitej Polskiej, lub zadań wykonywanych przez Prokuraturę Generalną.

Mając na względzie należyłą ochronę interesów i praw Rzeczypospolitej Polskiej oraz podmiotów, na rzecz których Prokuratura Generalna wykonuje czynności zakłada się wprowadzenie zakazu konkurencji w okresie roku od ustania stosunku pracy radcy Prokuratury Generalnej (art. 62 ust. 3 projektu ustawy). Zakaz konkurencji nie powoduje powstania po stronie radcy żadnych roszczeń pieniężnych (art. 62 ust. 4 projektu ustawy). W szczególnej sytuacji, podlegającej ocenie Prezesa Prokuratury Generalnej, gdy nie zachodzi konflikt interesów, Prezes Prokuratury Generalnej może zwolnić z takiego zakazu wyrażając zgodę na podjęcie zatrudnienia lub zajęcia zarobkowego przez radcę.

W związku ze szczególnym charakterem służby państwowej radców Prokuratury Generalnej, ustawa wprowadza zakaz łączenia pracy radcy z wykonywaniem mandatu posła, senatora lub radnego (art. 63 projektu ustawy). Ogólny zakaz łączenia mandatu posła z pracą w administracji państwowej wynika wprost z Konstytucji RP. I jak podkreśla się w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, sprawowanie funkcji posła (co można odpowiednio odnieść do senatora i radnego) jest dobrowolną służbą publiczną, która wiąże się z przyjęciem dodatkowych, szczególnych obowiązków publicznych (por. uchwała TK z 13 kwietnia 1993 r., sygn. akt W 2/93, wyrok TK z dnia 31 marca 1998, sygn. akt K 24/27, wyrok TK z dnia, 23 czerwca 1999 r. cytowane za: M. Granat, *Regulacje prawne dotyczące rozstrzygania konfliktów poselskich*). Projekt uzupełnia w randze ustawowej katalog funkcji wykluczających łączenie się z mandatem posła i senatora wynikający z art. 103 Konstytucji RP, z uwagi na fakt, że praca radcy Prokuratury Generalnej wykazuje podobne cechy do

wskazanych funkcji. Co istotne, zakaz ten nie stoi na przeszkodzie by radca Prokuraturii Generalnej ubiegał się o mandat publiczny, wynika z niego jedynie nakaz rezygnacji z funkcji radcy Prokuraturii w przypadku uzyskania takiego mandatu.

Dodatkowo, w celu wykluczenia działalności nie dającej się pogodzić z jego obowiązkami, radca nie może być członkiem partii politycznej ani też nie może manifestować publicznie poglądów politycznych (art. 63 projektu ustawy). Projekt zachowuje dotychczasowy zakaz uczestnictwa w strajkach, akcjach zakłócających pracę urzędu i podejmowania działalności sprzecznej z obowiązkami radcy (art. 64 ust. 1 projektu ustawy). Projekt ustawy w tym zakresie realizuje art. 59 ust. 3 Konstytucji RP, który ze względu na dobro publiczne zezwala na ograniczenie prowadzenia strajku w odniesieniu do określonych kategorii pracowników. Podobne rozwiązania znajdują się w innych pragmatykach zawodów prawniczych, np. art. 97 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177).

Projekt wprowadza zakaz zrzeszania się w związkach zawodowych przez radców Prokuraturii Generalnej (art. 64 ust. 2 projektu ustawy). W związku z faktem, że praca radcy Prokuraturii Generalnej pozostaje w związku z szeroko ujętym bezpieczeństwem państwa (np. finansowym, kontraktowym), zakaz taki jest uzasadniony. Jak wskazuje się w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego klauzula bezpieczeństwa oraz porządku publicznego uzasadniają odstępstwo od konstytucyjnej zasady wolności zrzeszenia się (por. wyrok TK z dnia 2 czerwca 2015 r., sygn. akt K 1/13). Charakter wykonywanych czynności przez radcę Prokuraturii należy zatem oceniać w kontekście potwierdzenia możliwości wprowadzania ograniczeń w zakresie tworzenia związków zawodowych.

W projekcie przewiduje się również w art. 58 regulacje zakazujące zatrudniania w Prokuraturii Generalnej osoby pozostającej z radcą Prokuraturii Generalnej w takiej relacji, która uprawniałaby tę osobę do odmowy składania zeznań na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Przepis ten dotyczy zatrudnienia w Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej po raz pierwszy.

VII. Referendarze (rozdział 7 projektu ustawy)

Projekt zakłada, że w Prokuraturii Generalnej utworzone zostanie nowe stanowisko merytoryczne – stanowisko referendarza. Dotychczas obowiązująca ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa uwzględniała dwie kategorie stanowisk prawniczych – asystentów radców oraz radców. Praktyka funkcjonowania Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa wykazała, że rozwiązanie to posiada pewne deficyty.

W szczególności stało się widoczne duże obciążenie pracą radców Prokuratorii Generalnej wynikające nie tylko z dużej liczby prowadzonych spraw, ale również konieczności odbywania znacznej liczby wyjazdów służbowych na posiedzenia sądowe. Zauważyć należy, że nawet przy prowadzeniu najbardziej skomplikowanych spraw występują pewne rutynowe czynności, niewymagające angażowania najlepiej wykwalifikowanych prawników. Jednocześnie ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa nie przewidywała, aby niektóre czynności mogły być wykonane przez innych pracowników merytorycznych niż radcowie (asystentów radców). Stworzenie dodatkowego stanowiska, o podwyższonych wymaganiach w stosunku do asystentów radców stanowić będzie rozwiązanie sygnalizowanego problemu. Referendarze będą mogli wykonywać, na podstawie instrukcji radcy, czynności zastępstwa procesowego w mniej skomplikowanych sprawach (lub niektóre prostsze czynności procesowe w sprawach skomplikowanych), umożliwiając w ten sposób radcom skoncentrowanie się na sprawach i czynnościach najistotniejszych, wymagających najwyższej wiedzy i doświadczenia.

Wprowadzenie projektowanego stanowiska będzie również korzystne z kadrowego i finansowego punktu widzenia. Prokuratoria Generalna na stanowiskach asystenckich zatrudnia młode osoby (głównie absolwentów studiów prawniczych lub aplikantów). Osoby te, podczas pracy w Prokuratorii nabywają cenną wiedzę i doświadczenie umożliwiające w przyszłości podjęcie przez najlepszych z nich obowiązków radców. Praktyka potwierdziła słuszność przyjętego rozwiązania, jednakże dotychczasowe uregulowanie ustawowe w tym zakresie ujawnia również wady. Asystenci radców, w toku pracy w Prokuratorii nabywają wiedzę i doświadczenie – w szczególności współtworzą projekty pism procesowych, dokonują przeglądu i analizy orzecznictwa, uczą się strategii procesowej, nabywają umiejętności w zakresie współpracy z zastępowanymi podmiotami, jednakże nie zdobywają bezpośredniego doświadczenia procesowego, jak to ma miejsce w przypadku aplikantów radcowskich i adwokackich zatrudnionych w kancelariach prawniczych. Brak doświadczenia procesowego w zakresie samodzielnego (lub u boku radcy) uczestnictwa w posiedzeniach sądowych utrudnia płynne podjęcie nowych obowiązków w przypadku uzyskania przez asystenta radcy awansu na stanowisko radcy. Umożliwienie zdobycia doświadczenia w tym kluczowym aspekcie usprawni proces kształcenia własnej kadry przez Prokuratorię Generalną, co będzie skutkowało nie tylko podniesieniem poziomu merytorycznego nowych członków korpusu radcowskiego, ale także zwiększeniem efektywności ich pracy.

Wprowadzenie projektowanego rozwiązania stanowić będzie efektywny instrument prowadzenia polityki kadrowej. Specyfika działania Prokuratorii, jako podmiotu ściśle

wyspecjalizowanego w obsłudze prawnej Skarbu Państwa, wymaga, aby kadra Prokuraturii nie podlegała nadmiernym fluktuacjom. Wiedza pracowników oraz ich doświadczenie stanowią niezbędny element przy wykonywaniu powierzonych czynności. Stworzenie stanowiska referendarza, które będą mogli objąć w szczególności najlepsi asystenci radców otworzy perspektywę awansu wewnętrznego oraz zakreśli płynną ścieżkę kariery, co przyczyni się do zwiększenia stabilności zatrudnienia. Projektowane rozwiązanie jest uzasadnione również względami elastyczności oraz ekonomicznymi. Referendarze, w przeciwieństwie do radców nie będą pracownikami mianowanymi, co umożliwi rozwiązanie stosunku pracy z referendarzem w uzasadnionych przypadkach (w szczególności w przypadku istotnego spadku prowadzonych spraw). Nadto wynagrodzenia referendarzy będą niższe niż wynagrodzenia radców. Potrzeba wprowadzenia nowego stanowiska merytorycznego staje się szczególnie widoczna w obliczu znaczącego poszerzenia kompetencji Prokuraturii Generalnej. Referendarze, jako wysoce wykwalifikowani prawnicy, których stosunek pracy będzie zbliżony do radców, będą mogli uczestniczyć w wykonywaniu również innych niż zastępstwo procesowe kompetencji Prokuraturii.

Zgodnie z art. 77 ust. 2 pkt 1 projektu ustawy referendarz, pod nadzorem radcy wykonuje czynności procesowe przed sądami powszechnymi i sądami polubownymi. Wyłączony jest udział referendarzy w postępowaniach przed Sądem Najwyższym. Dodatkowo referendarz wykonuje inne czynności związane z wykonywaniem zadań Prokuraturii Generalnej (art. 77 ust. 2 pkt 2 projektu ustawy), których katalog jest szeroki. Przykładowo należy wskazać na możliwość udziału referendarzy w postępowaniach mediacyjnych, negocjacjach, w sporządzaniu opinii prawnych. Przy wykonywaniu czynności referendarz uwzględnia treść poleceń przełożonych oraz radców. W przypadku gdy referendarz nie zgadza się z poleceniem może żądać jego zmiany albo wyłączenia od udziału w sprawie. W sprawach tych rozstrzyga ostatecznie przełożony tego przełożonego, który wydał polecenie (art. 77 ust. 3 i 4 projektu ustawy). W przypadku ujawnienia się w toku postępowania sądowego nowych okoliczności, referendarz uprawniony jest do podejmowania samodzielnych decyzji procesowych.

O stanowisko referendarza ubiegać się może osoba o nieskazitelnym charakterze, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie, korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- 2) posiada dyplom ukończenia wyższych studiów prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej lub dyplom potwierdzający ukończenie wyższych studiów prawnych za granicą, uznany w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 191a ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca

2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) albo dyplom potwierdzający ukończenie wyższych studiów prawniczych za granicą uznany za równoważny z polskim dyplomem potwierdzającym uzyskanie tytułu zawodowego magistra na podstawie umowy międzynarodowej albo w drodze nostryfikacji,

3) nie była karana za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo nieumyślne przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu,

oraz która przez co najmniej 2 lata wykonywała wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej, stosowaniem lub tworzeniem prawa lub pracowała na stanowisku związanym bezpośrednio z działalnością orzeczniczą i pomocą w tym zakresie w pracy sędziów.

Projekt ustawy stawia wobec kandydatów na referendarzy istotne wymogi nie tylko formalne, ale również merytoryczne. W przeciwieństwie do aplikantów radcowskich oraz adwokackich, którzy po upływie sześciu miesięcy od zyskania statusu aplikanta mogą wykonywać na podstawie upoważnienia czynności zastępstwa procesowego, referendarze muszą się legitymować co najmniej dwuletnim doświadczeniem przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 78 projektu ustawy. Różnica ta uzasadniona jest zakresem kompetencji Prokuraturii, zastrzeżeniem, że wykonuje ona czynności jedynie w sprawach o istotnym znaczeniu.

Projekt ustawy przewiduje, że referendarz przed nawiązaniem stosunku pracy, składa wobec Prezesa Prokuraturii Generalnej ślubowanie, o treści analogicznej jak w przypadku radców.

Zgodnie z art. 54 ust. 2 pkt 3 projektu ustawy, osoba która pracowała na stanowisku referendarza w Prokuraturii Generalnej przez co najmniej 3 lata nabywa prawo ubiegania się o stanowisko radcy. Jest to bardzo istotny instrument polityki kadrowej, pozwalający na wprowadzenie do korpusu radców najlepszych referendarzy. Trzyletni okres pracy na stanowisku referendarza pozwoli na zdobycie niezbędnego doświadczenia, a także umożliwi przełożonym weryfikację kompetencji referendarza pod kątem przydatności do pełnienia funkcji radcy.

Projekt ustawy określa, że wynagrodzenie referendarza składa się z wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku za wieloletnią pracę ustalanego na zasadach analogicznych jak w przypadku radców. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego referendarzy została powiązana – analogicznie jak w przypadku radców – z wynagrodzeniami przysługującymi sędziom. Zgodnie z art. 80 ust. 2 maksymalne miesięczne wynagrodzenie referendarzy nie może przekroczyć 85% wynagrodzenia sędziego sądu rejonowego w trzeciej stawce

awansowej. Zakłada się, że określenie wynagrodzenia na wskazanym poziomie pozwoli na zatrudnienie osób o odpowiednich kwalifikacjach i jednocześnie zachowanie stabilności korpusu referendarzy. Projekt ustawy przewiduje również uprawnienie referendarzy do uzyskania dodatkowego wynagrodzenia z tytułu kosztów zastępstwa procesowego, a także możliwość przyznania przez Prezesa Prokuraturii referendarzowi nagród za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej, pochodzących z Funduszu Nagród. Zasady przyznawania referendarzom dodatkowego wynagrodzenia z tytułu kosztów zastępstwa procesowego oraz nagród za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej są analogiczne jak w przypadku radców.

Zgodnie z art. 81 projektu ustawy, na podstawie stosownych odwołań do przepisów o radcach:

- 1) referendarze mają prawo do poświadczania dokumentów za zgodność z oryginałem (art. 31 projektu ustawy);
- 2) są związani Kodeksem dobrych praktyk, o którym mowa w art. 49 ust. 2;
- 3) czas pracy referendarzy jest określony analogicznie jak w przypadku radców (art. 59 projektu ustawy), co jest uzasadnione charakterem zadań wykonywanych przez referendarzy.

Dodatkowo, poza nagrodami z Funduszu Nagród, referendarzom przysługuje na analogicznych zasadach jak w przypadku radców prawo do nagród jubileuszowych (art. 69), prawo do pokrycia kosztów związanych z podróżą służbową na zasadach określonych w art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy (art. 70 projektu ustawy) oraz prawo do jednorazowej odprawy w wysokości trzymiesięcznego albo sześciomiesięcznego wynagrodzenia (w zależności od stażu pracy) w przypadku rozwiązania stosunku pracy z powodu nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy lub prawa do emerytury (art. 72 projektu ustawy). oraz ograniczenia możliwości zatrudniania w Prokuraturii osób, co do których referendarz pozostaje w relacji, która uprawniałaby referendarza do odmowy składania zeznań na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Przepis ten dotyczy zatrudnienia w Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej po raz pierwszy.

VIII. Inni niż radcowie i referendarze pracownicy Urzędu Prokuraturii Generalnej (rozdział 8 projektu ustawy)

W Urzędzie Prokuraturii Generalnej zatrudnieni będą pracownicy inni niż radcowie i referendarze, bez których nie jest możliwe funkcjonowanie urzędu. Pracownikami takimi są

pracownicy bezpośrednio związani z merytorycznym prowadzeniem spraw (asystenci radców). Asystenci radców zapewniają radcom merytoryczne wsparcie przy wykonywaniu zadań związanych z wykonywaniem zastępstwa i świadczeniem innych usług prawnych, m.in. poprzez wstępną analizę spraw czy przygotowywanie elementów projektów pism procesowych, jak i wykonywaniem innych. W Urzędzie Prokuraturii Generalnej zatrudniani są również pracownicy, których działalność związana jest z obsługą organizacyjno-budżetową funkcjonowania Urzędu. Zatrudnienie w Prokuraturii Generalnej wysoko wykwalifikowanych pracowników administracyjnych ma niezwykle istotne znaczenie w funkcjonowaniu tego Urzędu. W projekcie przewidziano, że Prezes Prokuraturii Generalnej może przyznać pracownikom, o których mowa w tym rozdziale, nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej z funduszu nagród.

Dodatkowo do pracowników będzie miał zastosowanie przepis dotyczący braku możliwości zatrudnienia w Prokuraturii Generalnej osoby pozostającej z pracownikiem w takiej relacji, która uprawniałaby tę osobę do odmowy składania zeznań na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Taka osoba nie może zostać zatrudniona albo pełnić funkcji w Urzędzie Prokuraturii Generalnej. Przepis ten dotyczy zatrudnienia w Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej po raz pierwszy.

W sprawach nieuregulowanych w projekcie do pracowników objętych przepisami tego rozdziału stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych.

IX. Odpowiedzialność dyscyplinarna radców Prokuraturii Generalnej (rozdział 9 projektu ustawy)

Projekt ustawy zakłada, że odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają tylko radcowie mianowani (art. 55 ust. 1). Przepisów rozdziału 9 nie stosuje się w stosunku do radców zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (art. 55 ust. 4), gdyż osoby te za ewentualne uchybienia podlegają przepisom Kodeksu pracy, w zakresie dotyczącym odpowiedzialności porządkowej pracowników.

W przedmiocie odpowiedzialności dyscyplinarnej radców wskazać należy, że projekt ustawy zachowuje w zasadniczej części postanowienia obowiązującej obecnie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Odpowiedzialność dyscyplinarna radców obejmuje ona przewinienia służbowe oraz uchybienie godności zawodu (art. 83 ust. 1 projektu ustawy). Przewinienie służbowe może polegać na oczywistej obrazie przepisów

prawa, ale obejmuje również inne sytuacje naruszenia obowiązków radcy, które nie są związane z naruszeniem konkretnego przepisu prawa. Radca ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za nadużycie wolności słowa przy wykonywaniu czynności służbowych, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę strony, jej pełnomocnika, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza (art. 83 ust. 2 projektu ustawy). Wskazać należy, że ustawa zakłada wyłączenie możliwości ścigania radcy za przestępstwo znieważenia (zniewagi, obrazy) określone w art. 216 Kodeksu karnego, które sprowadza się do zachowania, które według zdeterminowanych kulturowo i społecznie aprobowanych ocen stanowi wyraz pogardy, uwłaczania czci drugiego człowieka, a zatem obraźliwego zachowanie się wobec drugiej osoby. Ustawa utrzymuje immunitet dla radców, o charakterze materialnym, bezwzględny (nie może zostać uchylony) i trwałym. Jest to rozwiązanie, które funkcjonuje w przepisach dotyczących adwokatów (por. art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r. poz. 615, z późn. zm.)) i radców prawnych (por. art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233)).

Projekt ustawy przewiduje możliwość ukarania radcy za przewinienia mniejszej wagi, nieuzasadniające wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Uprawnienie w tej materii przysługuje Prezesowi Prokuraturii Generalnej (art. 84 ust. 1 projektu ustawy). Radcy przysługuje możliwość odwołania się do sądu pracy o uchylenie ostrzeżenia (art. 84 ust. 2 projektu ustawy).

Katalog kar dyscyplinarnych jest zamknięty i obejmuje kary od najłagodniejszej w postaci upomnienia, poprzez naganę, naganę z ostrzeżeniem oraz naganę z pozbawieniem możliwości objęcia funkcji przez okres do trzech lat, aż po pozbawienie funkcji, a nawet wydalenie z pracy w Prokuraturii Generalnej (art. 85).

Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego może nastąpić niezależnie od innych rodzajów odpowiedzialności za ten sam czyn (art. 86 ust. 1 projektu ustawy). Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego może nastąpić tylko przed upływem 3 miesięcy od uzyskania przez Prezesa Prokuraturii wiadomości o popełnieniu czynu (*a tempore scientae*), okres ten przewidziany jest na przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego przez Rzecznika Dyscyplinarnego. Niezależnie od tego, postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie 3 lat od dnia popełnienia czynu (*a tempore facti*). Ustawa wprowadza dłuższy termin przedawnienia, w stosunku do terminu jednorocznego obowiązującego w ustawie o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Dotychczasowe rozwiązanie przewidywało zbyt krótki okres na wykrycie ewentualnych uchybień radców. Wprowadzenie 3-letniego terminu przedawnienia prowadzi do ujednoczenia terminu przedawnienia uchybień dyscyplinarnych

w stosunku do przepisów dotyczących innych zawodów prawniczych. Ustawa wprowadza nieznaną w dotychczasowych przepisach regulację dotyczącą obowiązku umorzenia postępowania w przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy radcy w Prokuraturii Generalnej w toku postępowania dyscyplinarnego. W takich okolicznościach wydanie orzeczenia merytorycznego staje się zbędne, gdyż utrata stanowiska służbowego powoduje brak konieczności dalszego prowadzenia sprawy dyscyplinarnej (art. 86 ust. 5 projektu ustawy).

Projekt ustawy zakłada możliwość zawieszenia radcy w czynnościach służbowych, w przypadku gdy charakter czynu uzasadnia natychmiastowe odsunięcie radcy od wykonywania czynności służbowych (art. 87 ust. 1 projektu ustawy). Uprawnienie do zawieszenia radcy przysługuje Prezesowi Prokuraturii Generalnej. Uchylenie zawieszenia w czynnościach przysługuje w każdym czasie Prezesowi Prokuraturii Generalnej (art. 87 ust. 6 projektu ustawy), zaś w toku postępowania dyscyplinarnego – komisji dyscyplinarnej (art. 87 ust. 4 projektu ustawy). Z mocy prawa zawieszenie ustaje, w przypadku braku wszczęcia przeciwko radcy postępowania dyscyplinarnego w ciągu trzech miesięcy od zawieszenia radcy, a także w przypadku prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego (art. 87 ust. 3 projektu ustawy), chyba że komisja dyscyplinarna II instancji orzeknie o utrzymaniu zawieszenia do czasu wniesienia odwołania do sądu (art. 87 ust. 5 projektu ustawy). Termin ustania z mocy prawa zawieszenia w przypadku braku wszczęcia postępowania dyscyplinarnego zbiega się z terminem uprawnienia do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 86 ust. 2 projektu ustawy, jest zatem wystarczający dla podjęcia czynności przez rzecznika dyscyplinarnego i Prezesa Prokuraturii Generalnej. Ustawa zakłada obniżenie wynagrodzenia radcy zawieszzonego w czynnościach, na skutek decyzji Prezesa Prokuraturii Generalnej, do wysokości 50%, jednakże radcy przysługuje zwrot zatrzymanego wynagrodzenia w przypadku uniewinnienia w toku postępowania dyscyplinarnego lub braku wszczęcia tego postępowania, a także w razie jego umorzenia, chyba że umorzenie nastąpiło przez rozwiązanie stosunku pracy przez radcę (art. 87 ust. 7 projektu ustawy).

Projekt ustawy w art. 88 w tożsamy sposób co obowiązujące przepisy reguluje ustrój komisji dyscyplinarnych, jako organu dwuinstancyjnego, kadencyjnego, mającego charakter sądu koleżeńkiego, kolegialnego, którego członkowie są niezawiśli (art. 88 ust. 5). Podobnie uregulowano kwestie dotyczące rzecznika dyscyplinarnego. Kadencja rzecznika dyscyplinarnego pokrywa się z mocą ustawy z kadencją komisji dyscyplinarnej. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające tylko na polecenie Prezesa Prokuraturii

Generalnej, zaś o wszczęciu postępowania zawiadamia radcę, którego postępowanie dotyczy (art. 89 ust. 2 projektu ustawy). Rzecznik dyscyplinarny, po zakończeniu postępowania wyjaśniającego podejmuje decyzje w przedmiocie jego umorzenia, które musi być uzasadnione, ze wskazaniem przyczyn umorzenia i jest niezaskarżalne (art. 90 ust. 1 i 2 projektu ustawy) lub kieruje wnioskiem do Prezesa Prokuratorii Generalnej o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego (art. 89 ust. 3 projektu ustawy). Ostateczna decyzja w przedmiocie skierowania wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego do komisji dyscyplinarnej należy do Prezesa Prokuratorii Generalnej. Prezes Prokuratorii Generalnej ma prawo do zasięgnięcia informacji o treści rozstrzygnięć rzecznika dyscyplinarnego lub komisji dyscyplinarnej, również nieprawomocnych, a także prawo do żądania od rzecznika dyscyplinarnego odpisów orzeczeń i protokołów posiedzeń (art. 89 ust. 4 projektu ustawy). Ustawa w sposób analogiczny do ustawy o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa określa katalog zadań rzecznika dyscyplinarnego, jest to katalog otwarty (art. 89 ust. 5 projektu ustawy).

Postępowanie przed komisją dyscyplinarną I instancji jest uregulowane w sposób tożsamy z regulacją zawartą w obowiązującej ustawie z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa. Ustawa wprowadza bardziej szczegółowy tryb usprawiedliwienia niestawiennictwa obwinionego lub jego obrońcy, wprowadza bowiem obowiązek uprawdopodobnienia przyczyny niestawiennictwa, zaś w przypadku choroby – przedstawienia zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego niemożność stawiennictwa na rozprawie (art. 92 ust. 5 projektu ustawy). Procedura odwoławcza od orzeczeń komisji dyscyplinarnej I instancji nie została zmieniona w stosunku do treści obowiązującej ustawy o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa (art. 94 projektu ustawy).

Projekt ustawy zakłada obowiązek dołączenia prawomocnych odpisów orzeczeń komisji dyscyplinarnej do akt osobowych radcy (art. 95 ust. 1 projektu ustawy), podlega ono niezwłocznemu wykonaniu (art. 95 ust. 2 projektu ustawy). W projektowanych regulacjach wprowadzono również instytucję zatarcia skazania, po upływie określonego okresu od uprawomocnienia się orzeczenia, z wyjątkiem najsurowszej z katalogu kar – wydalenia z Prokuratorii Generalnej. Wcześniejsze uznanie kary za niebyłą i jej wykreślenie jest możliwe w przypadku złożenia wniosku radcy lub jego przełożonego, który rozpoznaje komisja dyscyplinarna (art. 95 ust. 3 projektu ustawy). Jednocześnie uznanie za niebyłą kary wydalenia z Prokuratorii Generalnej, co może nastąpić tylko na wniosek ukaranego, złożony nie wcześniej niż przed upływem 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia (art. 95 ust. 4 projektu ustawy). Kompetencje związane z uznaniem za niebyłe ostrzeżenia wydanego radcy

za uchybienia dyscyplinarne mniejszej wagi przysługują wyłącznie Prezesowi Prokuraturii Generalnej (art. 95 ust. 5 projektu ustawy).

Projekt ustawy zakłada, tak samo jak dotychczasowa ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, odesłanie w sprawach nieuregulowanych przy postępowaniu przed komisjami dyscyplinarnymi I i II instancji do odpowiedniego stosowania ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego .

X. Zmiany w przepisach obowiązujących (rozdział 10 projektu ustawy)

W rozdziale „Przepisy zmieniające” wprowadza się zmiany w ustawach, w których użyto nazwy „Prokuratura Generalna Skarbu Państwa” a także „starszy radca Prokuraturii Generalnej” oraz „radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa” zastępując je odpowiednio „Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej” oraz „radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej” (w tym ostatnim przypadku uwzględniono dodatkowo zlikwidowanie stanowiska starszego radcy). Pozostałe ważniejsze zmiany obejmują:

- 1) nowelizację przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (art. 97 projektu ustawy), która ma na celu poszerzenie katalogu podmiotów, za które Prokuratura Generalna może podejmować czynności procesowe, o osoby z udziałem Skarbu Państwa i osoby prawne z udziałem państwowych osób prawnych. Zmiana przepisu art. 67 kpc wynika z rozszerzenia zakresu działalności Prokuraturii Generalnej, która ma wykonywać zastępstwo osób prawnych przed sądami powszechnymi, polubownymi i przed Sądem Najwyższym (art. 4 ust. 1 pkt 6 oraz art. 12 projektu ustawy). Dodatkowo przewiduje się uwzględnienie tajemnicy Prokuraturii Generalnej, którą dysponują urzędnicy niezwolnieni od jej zachowania, jako podstawy wyłączenia takich osób od uczestniczenia w postępowaniu sądowym w charakterze świadka, jeżeli ich zeznanie miałyby być połączone z jej naruszeniem. Tym samym tajemnica ta będzie zrównana z informacjami niejawnymi o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne”;
- 2) nowelizację ustawy o Sądzie Najwyższym, w której najważniejsza wprowadzana zmiana ma zapewnić Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej przedkładanie Sądowi Najwyższemu wniosków o rozstrzygnięcie rozbieżności w wykładni prawa występujących w orzecznictwie sądów powszechnych, sądów wojskowych lub Sądu Najwyższego. Jest to istotne z punktu widzenia zagwarantowania skutecznej ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej przez ujednoczenie orzecznictwa tych sądów. Aktualnie takie uprawnienia posiadają: Prokurator Generalny i Rzecznik Praw Obywatelskich, a także, w zakresie swojej właściwości: Rzecznik Praw Dziecka,

Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego i Rzecznik Finansowy;

- 3) zmianę przepisów ustawy o ograniczeniu prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, która ma na celu zapewnienie fachowych kadr dla organów nadzorczych w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, innych państwowych osób prawnych lub spółek, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji. Radcowie Prokuraturii Generalnej, posiadając bardzo dużą wiedzę i doświadczenie w dziedzinie ochrony interesu Skarbu Państwa, zapewnią nie tylko należyty nadzór właścicielski na rzecz Skarbu Państwa nad tymi spółkami, a także pomogą rozwiązać problemy prawne tych podmiotów;
- 4) dostosowanie przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi określających organy uprawnione do podejmowania za Skarb Państwa czynności w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, konieczne w związku z rozszerzeniem zakresu działania Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej o zastępstwo Skarbu Państwa, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo organów administracji rządowej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej). Uczestniczenie Prokuraturii Generalnej w tego rodzaju postępowaniach ma duży wpływ na rozstrzygnięcie spraw istotnych dla interesu Skarbu Państwa, np. dotyczących reprivatyzacji. Wskazać jednak należy, iż zgodnie z przepisami ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej Prokuratura Generalna w danym postępowaniu w sprawie sądownoadministracyjnej nie będzie mogła równocześnie zastępować organu administracji rządowej oraz Skarbu Państwa albo państwowej jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, ze względu na ryzyko wystąpienia konfliktu interesów;
- 5) uchylenie art. 12 i 13 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w systemie informacyjnym Schengen oraz wizowym systemie informacyjnym w ramach konsolidacji zasad materialnoprawnej reprezentacji Skarbu Państwa, co wynika z przepisów odrębnych o zasadach wykonywania uprawnień.

Istotne znaczenie dla ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej ma również umożliwienie Prokuraturii Generalnej składania wniosków o podjęcie przez Naczelny Sąd Administracyjny uchwały mającej na celu wyjaśnienie przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych. Dotychczas takie uprawnienie przysługiwało tylko Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego,

Prokuratorowi Generalnemu, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, a także Rzecznikowi Praw Dziecka.

Zmiana przepisów Kodeksu postępowania karnego ma przede wszystkim umożliwić zagwarantowanie przestrzegania tajemnicy Prokuraturii Generalnej. Osoby obowiązane do zachowania takiej tajemnicy będą mogły być przesłuchiwane co do faktów objętych tą tajemnicą tylko wtedy, gdy będzie to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie będzie mogła być ustalona na podstawie innego dowodu. Tym samym tajemnica ta uzyska taki sam stopień ochrony w postępowaniu karnym jak tajemnica notarialna, adwokacka, radcy prawnego, doradcy podatkowego, lekarska, dziennikarska i statystyczna.

XI. Przepisy epizodyczne, dostosowujące i przejściowe oraz przepisy końcowe (rozdziały 11–13 projektu ustawy)

W rozdziale 13 w przepisie końcowym wskazano, że ustawa wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 2017 r.

Ze względu na znaczące rozszerzenie zakresu działalności Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w stosunku do zadań wykonywanych dotychczas przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa konieczne jest zapewnienie odpowiedniego okresu czasu na przygotowanie się jej do realizacji nowych zadań. Niezbędne będzie zatrudnienie dodatkowych urzędników zajmujących się tymi sprawami (radców Prokuraturii Generalnej, referendarzy i asystentów), jak również pracowników sprawujących obsługę biurowo-kancelaryjną, z uwzględnieniem zastosowania procedur konkursowych. Ponadto należy uwzględnić konieczność przygotowania rozwiązań zapewniających sprawną współpracę Prokuraturii Generalnej z nowymi rodzajami podmiotów i organów zastępowanych, a także udziału w nowych kategoriach postępowaniach, w których dotychczas ona nie uczestniczyła. Dlatego przewiduje się, iż w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy wejdą w życie następujące przepisy ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczące:

- 1) zastępstwa osób prawnych przed sądami powszechnymi, polubownymi i przed Sądem Najwyższym (art. 4 ust. 1 pkt 6 oraz art. 12–14 projektu);
- 2) działalności Sądu Polubownego przy Prokuraturii Generalnej (art. 4 ust. 4 pkt 3, art. 26–27, projektu ustawy);
- 3) obowiązku uzyskania opinii prawnej Prokuraturii Generalnej przez podmioty reprezentujące Skarb Państwa o czynnościach prawnych, jeżeli wartość przedmiotu czynności prawnej przekracza kwotę 100.000.000 zł. (art. 18 projektu ustawy);

- 4) obowiązku uzyskiwania przez podmioty reprezentujące Skarb Państwa oraz osoby zastępowane opinii Prokuratorii Generalnej dotyczącej umów na doradztwo prawne (art. 20 projektu ustawy).

Projekt ustawy przewiduje zniesienie Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, w miejsce której zostanie utworzona Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej o znacząco odmiennym zakresie działania. Nowa instytucja wstąpi jednak w ogół praw i obowiązków Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa z dniem wejścia w życie ustawy, w szczególności dotyczących mienia Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, wierzytelności i zobowiązań Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, a także umów i porozumień, zawartych przez Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa. Ponadto projektowana ustawa stanowi, że umowy cywilnoprawne określające wysokość i termin wypłaty dodatkowego wynagrodzenia radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej wygasną w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy. Rozliczenie kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych lub przyznanych na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa nastąpi na zasadach przewidzianych w ustawie o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

Projekt ustawy przewiduje, że w sprawach, w których czynności zastępstwa procesowego przed dniem wejścia w życie ustawy o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej wykonywała Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa, zastępstwo procesowe wykonuje Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast do spraw przekazanych przez Prokuratorie Generalną Skarbu Państwa do prowadzenia właściwym jednostkom organizacyjnym Skarbu Państwa przed dniem wejścia w życie ustawy o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe.

Odnośnie do spraw pracowniczych, projektowana ustawa przewiduje, że:

- 1) Prezes albo wiceprezes Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa w dniu wejścia w życie ustawy staną się odpowiednio Prezesem Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej albo wiceprezesami Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) starsi radcowie Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa albo radcowie Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa staną się radcami Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) do stażu pracy na stanowisku radcy w Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej

zalicza się również okres zatrudnienia w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa na stanowisku radcy lub starszego radcy, Prezesa i wiceprezesa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;

- 4) pracownicy inni niż radcowie lub starsi radcowie Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa zatrudnieni w Prokuraturii Generalnej w dniu wejścia w życie ustawy o Prokuraturii Generalnej stają się pracownikami Urzędu Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) w terminie 30 dni od jej wejścia w życie, Prezes Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz wiceprezesi złożą wobec Prezesa Rady Ministrów ślubowanie. W tym samym terminie radcowie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej złożą wobec Prezesa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej ślubowanie.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

<p>Nazwa projektu: Projekt ustawa o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Minister Skarbu Państwa</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Mikołaj Wild – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:</p>	<p>Data sporządzenia: 22 listopada 2016 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Inne:</p> <p>Nr w wykazie prac:</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektowanej regulacji jest utworzenie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (zwanej dalej „Prokuratorią Generalną”). Celem Prokuraturii Generalnej jako wysoko wyspecjalizowanego instytucjonalnego pełnomocnika jest maksymalizacja bezpieczeństwa i efektywności ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa oraz mienia państwowego nienależącego do Skarbu Państwa, w szczególności w postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami jurysdykcyjnymi. Określając ustroj i kompetencje Prokuraturii Generalnej, ustawa uwzględnia dorobek Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, a także działającej w II Rzeczypospolitej Polskiej Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Prokuraturii Generalnej Królestwa Polskiego, galicyjskiej Prokuraturii Skarbu oraz dorobek innych państw europejskich, w których działają wyspecjalizowane korpusy adwokatów państwa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Główne założenia ustawy obejmują:

- 1) konsolidację i usprawnienie reguł wykonywania przez Prokuratorię Generalną zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej, Skarbu Państwa, organów administracji rządowej, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej oraz określonych w ustawie osób prawnych innych niż Skarb Państwa w postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi, skutkujące ograniczeniem kosztów oraz podniesieniem jakości ochrony prawnej;
- 2) stworzenie fachowego zaplecza analitycznego i procesowego dla Prezesa Rady Ministrów jako podmiotu konstytucyjnie upoważnionego do kierowania, koordynowania i kontroli realizacji polityki wewnętrznej i zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej, w tym zobowiązanie Prokuraturii Generalnej do opracowywania dla Prezesa Rady Ministrów stanowisk dotyczących projektów czynności prawnych, aktów normatywnych, a także orzeczeń sądowych zapadających w sprawach dotyczących Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) umocowanie Prokuraturii Generalnej do opracowywania rekomendacji i wzorów co do postanowień czynności prawnych oraz opiniowania czynności prawnych o znacznej doniosłości dla Rzeczypospolitej Polskiej lub osób prawnych innych niż Skarb Państwa dysponujących mieniem państwowym, w tym do obowiązkowego opiniowania czynności prawnych przed ich dokonaniem przez podmioty reprezentujące Skarb Państwa, jeżeli wartość przedmiotu planowanej czynności prawnej przekracza kwotę 100.000.000 zł;
- 4) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących istotnych praw lub interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa, oraz organów wymiaru sprawiedliwości, a także regulujących postępowania przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi;
- 5) stworzenie instytucjonalnego zaplecza dla Rady Ministrów i innych podmiotów reprezentujących Skarb Państwa umożliwiającego prowadzenie negocjacji i ugodowe rozwiązywanie sporów;
- 6) stworzenie trybu rozstrzygania przez Prokuratorię Generalną sporów dotyczących praw i interesów Skarbu Państwa pomiędzy jednostkami państwowymi nieposiadającymi osobowości prawnej;
- 7) stworzenie trybu rozstrzygania przez Prokuratorię Generalną sporów kompetencyjnych w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa;
- 8) stworzenie organizacyjnych ram polubownego rozstrzygania sporów między jednostkami państwowymi posiadającymi osobowość prawną.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa	1	Dane MSP.	Poszerzenie/ zmiana części kompetencji.
Rada Ministrów, ministerstwa i wojewodowie	36	Obliczenia własne MSP	Możliwość zmiany sposobu realizacji części zadań.
Państwowe osoby prawne	2849	Obliczenia własne MSP	Możliwość zmiany sposobu realizacji części zadań.
Spółki z udziałem Skarbu Państwa i przedsiębiorstwa państwowe	559	Obliczenia własne MSP	Możliwość zmiany sposobu realizacji części zadań.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został zamieszczony w BIP na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa oraz BIP RCL w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	20,07	17,13	17,13	17,13	17,13	17,13	17,13	17,13	17,13	17,13	174,24
budżet państwa	0	20,07	17,13	17,13	17,13	17,13	17,13	17,13	17,13	17,13	17,13	174,24
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	-10,07	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-81,37
budżet państwa	0	-10,07	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-7,13	-81,37
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>Prokuratoria Generalna jest państwową jednostką budżetową. Przekazanie Prokuraturii Generalnej dodatkowych zadań wiąże się z koniecznością dodatkowego finansowania.</p> <p>W związku z rozszerzeniem zadań Prokuraturii Generalnej na wykonywanie zastępstwa również przed sądami administracyjnymi, a także wykonywanie zastępstwa organów administracji rządowej, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, zapewnienie przez Prokuraturę Generalną Prezesowi Rady Ministrów profesjonalnego zaplecza prawnego, udzielanie zastępowanym podmiotom wsparcia w negocjacjach i mediacjach, a także wprowadzenie obowiązkowego opiniowania projektów czynności prawnych Skarbu Państwa przy wartości ich przedmiotu powyżej kwoty 100 000 000 zł, czy rozstrzyganie przez Prokuraturę Generalną sporów pomiędzy państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej i wagę spraw poddanych kompetencjom Prokuraturii Generalnej przewiduje się zwiększenie finansowania jej działalności z budżetu państwa co roku o kwotę 7 131 193 zł w związku z potrzebą zwiększenia środków na wynagrodzenia i zwiększenie zatrudnienia w 2017 r. o kwotę 10 079 744 zł. W pozostałym zakresie koszty realizacji dodatkowych zadań oraz zatrudnienia urzędników, radców, referendarzy i asystentów Prokuraturii Generalnej, jak również pracowników sprawujących obsługę biurowo-kancelaryjną zostaną, zgodnie z projektem, pokryte z opłat za wykonywanie zastępstwa i wynagrodzeń za sporządzanie zleconych opinii (ok. 10 mln zł). W tym zakresie zwiększenie zadań Prokuraturii Generalnej pozostanie bez wpływu na budżet państwa.</p>
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Informacje na temat kosztów finansowania nowych zadań Prokuraturii Generalnej pochodzą od Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	X	X	X	X	X	X	X	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	X	X	X	X	X	X	X	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	X	X	X	X	X	X	X	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	X							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	X							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	X							
Niemierzalne		X							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane regulacje nie wpłyną znacząco na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu na rynek pracy w Polsce.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☒ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	---	---

Omówienie wpływu	Uporządkowanie sfery działania Prokuraturii Generalnej jako wysoko wyspecjalizowanego instytucjonalnego pełnomocnika przyczyni się do maksymalizacji bezpieczeństwa i efektywności ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa oraz mienia państwowego nienależącego do Skarbu Państwa, w szczególności w postępowaniach przed sądami, trybunałami i innymi organami jurysdykcyjnymi.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Z chwilą wejścia w życie projektowanych przepisów.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Ewaluacja efektów projektu zasadna jest po upływie 5 lat od dnia wejścia w życie projektowanych przepisów.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

**w sprawie określenia wzoru stroju urzędowego radców Prokuraturii Generalnej
Rzeczypospolitej Polskiej biorących udział w rozprawach sądowych**

Na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia ... o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Szczegółowy opis i wzór stroju urzędowego radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej określają załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości
z dnia ... (poz. ...)

Załącznik nr 1

**SZCZEGÓŁOWY OPIS STROJU URZĘDOWEGO RADCÓW PROKURATORII
GENERALNEJ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ BIORĄCYCH UDZIAŁ
W ROZPRAWACH SĄDOWYCH**

1. Toga jest suknią fałdzistą z lekkiego czarnego materiału wełnianego lub wełnopodobnego, sięgającą powyżej kostek około 25 cm od ziemi i ma u góry odcinany karczek szerokości 21 cm. Toga u dołu ma w obwodzie od 2 m 70 cm do 2 m 78 cm i od karczka w dół ułożona jest w kontrafałdy po 3 na obydwu przodach togi i 7 na plecach. Środkowa kontrafałda na plecach togi ma fałdy po obu stronach, a pozostałe są wszywane do karczka w kierunku rękawów.

2. Kołnierz togi jest okrągły, płasko wyłożony, zapinany pod szyją na haftkę. Szerokość kołnierza wynosi z tyłu 16 cm, a z przodu 18 cm. Końce kołnierza są ścięte, tworząc wycięcie w formie kąta prostego. Toga zapinana jest na 5 guzików krytych.

3. Rękawy togi u góry ułożone są w 7 do 9 kontrafałd, tworzących bufy. Rękawy mają u dołu w obwodzie 75 cm i skrojone są w ten sposób, że po odwinięciu tworzą mankiety szerokości 10 cm, przymocowany z przodu do szwa rękawa. Wewnątrz rękawa przy przegubie ręki umieszczony jest zatrask, na który można rękaw zapinać.

4. Przody togi po obu stronach wewnętrznych mają podszycie (listwy) z tego samego materiału co toga, szerokości 10 cm.

5. Przód togi, boki i karczek są szyte podwójną stebnowką szerokości 0,5 cm, a karczek togi podszyty jest czarną podszewką.

6. Przy kołnierzu togi wszyty jest żabot z jedwabiu w kolorze błękitnoszarym długości 21 cm, szerokości u dołu 28 cm, ułożony w 13 kontrafałd, z których środkowa, szerokości 2 cm, ma fałdy po obu stronach, a pozostałe biegną w kierunku rękawów. Żabot z prawej strony togi jest zapinany na guziczek.

7. Kołnierz i mankiety togi mają wypustkę z aksamitu w kolorze błękitnoszarym, której szerokość wynosi 0,5 cm.

WZÓR TOGI

wzór

Rys. 1. Przód togi.

wzór

Rys. 2. Tył togi.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru stroju urzędowego radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej biorących udział w rozprawach sądowych stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 53 ust. 2 ustawy z dnia ... o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. ...).

Toga stanowi strój urzędowy radcy na rozprawie sądowej.

Toga radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej nie będzie się różnić od togi stanowiącej strój urzędowy radców i starszych radców Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, której wzór był określony w przepisach rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie określenia wzoru stroju urzędowego radców Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa biorących udział w rozprawach sądowych (Dz. U. poz. 276).

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem ...

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i przepisów technicznych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru stroju urzędowego radców Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej biorących udział w rozprawach sądowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p>	<p>Data sporządzenia 3.11.2016 r.</p> <p>Źródło: Art. 53 ust. 2 ustawy ... o Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. ...)</p> <p>Nr w wykazie prac:</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wejście w życie ustawy z dnia ... o Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej spowodowało konieczność wydania rozporządzenia wykonaniu upoważnienia określonego w art. 53 ust. 2 tej ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Jedynym możliwym rozwiązaniem jest wydanie rozporządzenia, do czego obliguje art. 53 ust. 2 ustawy z dnia ... o Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Wiceprezesa i radcowie PGRP	Ok. 100	Wykaz radców PGSP	

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt nie był przedmiotem pre-konsultacji.

Projekt zostanie skierowany do konsultacji z następującymi podmiotami:

- 1)
- 2)
- 3)...

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony zgodnie z przepisami uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006) w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Ponadto, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.), z chwilą przekazania projektu do uzgodnień z członkami Rady Ministrów, zostanie on umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Wyniki konsultacji zostaną omówione w załączniku do niniejszej Oceny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z ... r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem		-											
budżet państwa		-											
JST		-											
pozostałe jednostki (oddzielnie)		-											
Wydatki ogółem		-											
budżet państwa		-											
JST		-											
pozostałe jednostki (oddzielnie)		-											
Saldo ogółem		-											
budżet państwa		-											
JST		-											
pozostałe jednostki (oddzielnie)		-											
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ większość radców będzie używało jako stroju toggi radcy PGSP, które są identyczne z togami określonymi w projektowanym rozporządzeniu. Ewentualne koszty będą spowodowane zatrudnieniem dodatkowych radców wykonujących czynności na rozprawach, którym konieczne będzie wydanie stroju urzędowego.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
		Skutki											
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich												

	przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Z projektu nie wynikają obciążenia regulacyjne.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane regulacje nie mają wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane regulacje nie mają wpływu na ww. obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Zakłada się, że projektowane przepisy wejdą w życie z dniem wejścia w życie przepisów ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Brak potrzeby ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		

ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW

z dnia

**w sprawie wysokości stawek wynagrodzenia zasadniczego dla radców Prokuraturii
Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz wysokości dodatków funkcyjnych dla osób
pełniących funkcje w Prokuraturii Generalnej**

Na podstawie art. 67 ust. 5 ustawy z dnia ... o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wysokość stawek wynagrodzenia zasadniczego radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „radcami”;
- 2) wysokość dodatków funkcyjnych dla osób pełniących w Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej funkcje określone w art. 43 ust. 2 pkt 2 oraz art. 60 ust. 1 ustawy z dnia ... o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „ustawą”, oraz w zarządzeniu, o którym mowa w art. 48 ustawy.

§ 2. Ustala się:

- 1) tabelę miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego radców, która jest określona w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) tabelę dodatków funkcyjnych dla osób pełniących w Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej funkcje określone w art. 43 ust. 2 pkt 2 oraz art. 60 ust. 1 ustawy oraz w zarządzeniu, o którym mowa w art. 48 ustawy.

§ 3. Dodatek funkcyjny przysługuje osobie, którą powołano do pełnienia funkcji określonych w tabeli, o której mowa w § 2 pkt 2, lub której powierzono pełnienie takich funkcji – w okresie ich pełnienia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

PREZES RADY MINISTRÓW

Załączniki
do rozporządzenia
Rady Ministrów
z dnia ... (poz. ...)

Załącznik nr 1

**TABELA MIESIĘCZNYCH STAWEK WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO
RADCÓW**

Lp.	Stawka wynagrodzenia zasadniczego	Stawki wynagrodzenia zasadniczego sędziów sądów powszechnych określone w załączniku do ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 133, z późn. zm. ¹⁾)
1	2	3
1	Pierwsza	80% pierwszej stawki wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego
2	Druga	Pierwsza stawka wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego
3	Trzecia	druga stawka wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego
4	Czwarta	trzecia stawka wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego
5	Piąta	czwarta stawka wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego
6	Szósta	piąta stawka wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 509, 694, 1066, 1224, 1309, 1311, 1418, 1595 i 1781 oraz z 2016 r. poz. 147, 437, 633, 960 i 1579.

		okręgowego
7	Siódma	szósta stawka wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego
8	Ósma	siódma stawka wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego
9	Dziewiąta	ósma stawka wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego
10	Dziesiąta	dziewiąta stawka wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego
11	Jedenasta	dziesiąta stawka wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego
12	Dwunasta	110% dziesiątej stawki wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego
13	Trzynasta	120% dziesiątej stawki wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego
14	Czternasta	130% dziesiątej stawki wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego

**TABELA DODATKÓW FUNKCYJNYCH DLA OSÓB PEŁNIĄCYCH
W PROKURATORII GENERALNEJ FUNKCJE OKREŚLONE W ART. 43 UST. 2
PKT 2 ORAZ ART. 60 UST. 1 USTAWY, ORAZ W ZARZĄDZENIU, O KTÓRYM
MOWA W ART. 48 USTAWY**

Lp.	Pełniona funkcja	Stawka dodatku funkcyjnego w złotych
1	2	3
1	Dyrektor departamentu, rzecznik dyscyplinarny	do 2.470,00 zł
2	Wicedyrektor departamentu	do 1.670,00 zł
3	Naczelnik wydziału, wizytator, rzecznik prasowy	do 1.210,00 zł
4	Członek Kolegium Prokuraturii Generalnej	do 2.060,00 zł
5	Członek Komisji Dyscyplinarnej i Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej	do 980,00 zł
6	Radca delegowany	do 2.240,00 zł

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości stawek wynagrodzenia zasadniczego dla radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz wysokości dodatków funkcyjnych dla osób pełniących funkcje w Prokuraturii Generalnej stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 67 ust. 5 ustawy z dnia ... o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. ...).

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem ...

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i przepisów technicznych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

pozostałe jednostki (oddzielnie)	-											
Saldo ogółem	-											
budżet państwa	-											
JST	-											
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-											
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	<i>Łącznie (0-10)</i>				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
Niemierzalne												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu												
☒ nie dotyczy												
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:						☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:						
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.						☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy						
Komentarz: Z projektu nie wynikają obciążenia regulacyjne.												
9. Wpływ na rynek pracy												
Projektowane regulacje nie mają wpływu na rynek pracy.												

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane regulacje nie mają wpływu na ww. obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Zakłada się, że projektowane przepisy wejdą w życie z dniem wejścia w życie przepisów ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Brak potrzeby ewaluacji efektów regulacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		

ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW

z dnia

**w sprawie sposobu zaliczania zakończonych okresów zatrudnienia do okresów pracy
uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę oraz okresów, za które przysługuje ten
dodatek, i terminów jego wypłaty**

Na podstawie art. 68 ust. 4 ustawy z dnia ... o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób zaliczania zakończonych okresów zatrudnienia do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę oraz okresy, za które przysługuje ten dodatek, i terminy jego wypłaty.

§ 2. 1. Przy ustalaniu prawa do dodatku za wieloletnią pracę przysługującego radcy, który był zatrudniony równocześnie w ramach więcej niż jednego zakończonego stosunku pracy, do okresu uprawniającego do dodatku za wieloletnią pracę wlicza się jeden z tych okresów zatrudnienia.

2. Dodatek za wieloletnią pracę przysługuje radcy za dni, za które otrzymuje wynagrodzenie, oraz za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które radca otrzymuje z tego tytułu zasiłek z ubezpieczenia społecznego.

3. Dodatek za wieloletnią pracę wypłaca się w terminie wypłaty wynagrodzenia:

- 1) począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym radca nabył prawo do dodatku za wieloletnią pracę lub prawo do wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca;
- 2) za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku za wieloletnią pracę lub prawa do wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę nastąpiło pierwszego dnia miesiąca.

4. Jeżeli w aktach osobowych radcy brak jest odpowiedniej dokumentacji, dodatek za wieloletnią pracę wypłaca się po udokumentowaniu przez radcę prawa do dodatku za wieloletnią

pracę lub prawa do wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu zaliczania zakończonych okresów zatrudnienia do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę oraz okresów, za które przysługuje ten dodatek, i terminów jego wypłaty stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 68 ust. 4 ustawy z dnia ... o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. ...).

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem ...

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i przepisów technicznych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu zaliczania zakończonych okresów zatrudnienia do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę oraz okresów, za które przysługuje ten dodatek, i terminów jego wypłaty</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Kancelaria Prezesa Rady Ministrów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p>	<p>Data sporządzenia 3.11.2016 r.</p> <p>Źródło: Art. 68 ust. 4 ustawy z dnia ... o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. ...)</p> <p>Nr w wykazie prac:</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wejście w życie ustawy z dnia ... o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej spowodowało konieczność wydania rozporządzenia wykonaniu upoważnienia określonego w art. 68 ust. 4 tej ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Jedynym możliwym rozwiązaniem jest wydanie rozporządzenia, do czego obliguje art. 68 ust. 4 ustawy z dnia ... o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracownicy PGRP			

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt nie był przedmiotem pre-konsultacji.

Projekt zostanie skierowany do konsultacji z następującymi podmiotami:

- 1)
- 2)
- 3)...

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony zgodnie z przepisami uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006) w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Ponadto, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.), z chwilą przekazania projektu do uzgodnień z członkami Rady Ministrów, zostanie on umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Wyniki konsultacji zostaną omówione w załączniku do niniejszej Oceny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)

Dochody ogółem	-											
budżet państwa	-											
JST	-											
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-											
Wydatki ogółem	-											
budżet państwa	-											
JST	-											
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-											
Saldo ogółem	-											
budżet państwa	-											
JST	-											
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-											
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
Niemierzalne												

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Z projektu nie wynikają obciążenia regulacyjne.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane regulacje nie mają wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane regulacje nie mają wpływu na ww. obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Zakłada się, że projektowane przepisy wejdą w życie z dniem wejścia w życie przepisów ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Brak potrzeby ewaluacji efektów regulacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		